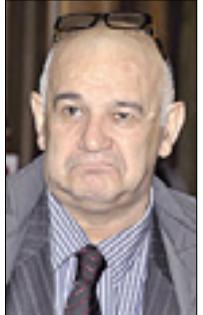

Openska železniška postaja brez potnikov in tudi brez stranič

Na Dunajski cesti na Opčinah pretepli predsednika Triestine Sergio Aletti, karabinjerji uvedli preiskavo

3

V Gorici poznajo Prešerna, a najstniške revije ne razumejo

ČETRTEK, 12. JANUARJA 2012

št. 9 (20.332) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 včas Zákrt nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v začasni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 772418 fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382 fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštinska plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Primorski dnevnik

*Trpka ura
resnice za
kandidata za
mandatarja*

RADO GRUDEN

Zoran Janković je v slovenskem državnem zboru doživel svojo trpko uro resnice, med katero je lahko spoznal, da zato, da postane predsednik vlade ni dovolj, da si relativni zmagovalci volitev, temveč si moraš za vladanje zagotoviti tudi zadostno večino, ki te je pripravljena podpreti. Potreboval je najmanj 46 glasov, dobil pa jih je le 42 oziroma celo dva manj, kot jih je imel zagotovljenih na papirju.

S tem sicer še ni konec njegovih upov, da postane predsednik vlade, toda realnih možnosti, da se to zgodi, je zelo malo. Besedo bo spet imel predsednik republike Danilo Türk, ki bo težko šel mimo včerajnjega dogajanja v slovenskem parlamentu. Zato je vprašanje, če bo Janković dobil priložnost za popravni izpit, čeprav Türk še vedno meni, da je dober kandidat. Če se bo odločil za drugega, bi to moral po logiki biti vodja Slovenske demokratske stranke Janez Janša, ki ima z desnosredinsko koalicijo že zagotovljenih 44 glasov, z morebitnimi dodatnimi 6 glasovi stranke upokojencev, ki je bila doslej v vseh vladah, pa bi dobil 50 glasov in s tem možnost, da sestavi vlado. Ali pa bo ta tudi dovolj trdna, da stori vse tisto, kar bi morala storiti, pa je drugo vprašanje. Teoretično bi v tako vlado lahko vstopili tudi Pahorjevi Socialni demokrati, ki so s cmokom v grlu pristali že na možno sodelovanje z Jankovićem, za sodelovanje z Janšo pa bi bil zanje cmok v grlu še veliko večji.

Kar se trenutno dogaja v slovenski politiki, prav gotovno ni v interesu države in državljanov. Sloveniji teče voda v grlo, vsak dan je izredno dragocen, politika pa je razdeljena in daje vtis, da jo zanima predvsem to, kdo lahko ali kdo ne sme zasesti določenega položaja. Jankoviću so že »povedali«, katera vloga ni zanj.

Slovenija potrebuje trdno vlado. Zato bi moral biti včerajšnje neverjetno dogajanje v državnem zboru, ko kar 43 poslank in poslancev sploh ni glasovalo, dobra lekcija za vse, da se zavejo, kaj se dogaja, in da presežejo ozke strankarsko-politične delitve. Reforme, ki so nujne, potrebujejo široko podporo. Že kmalu bo jasno, kako zrela je slovenska politika. Časa ni veliko, najmanj kar Slovenija zdaj potrebuje, soše ene volitve, ki prav tako ne bi razgnale nevihtnih oblakov, ki se grože zbirajo nad državo.

SLOVENIJA - Kandidat za mandatarja dobil le 42 glasov, potreboval jih je vsaj 46

Zoran Janković ni dobil podpore v državnem zboru

Izid kaže, da ni dobil niti vseh glasov Pozitivne Slovenije, SD in DeSUS

ITALIJA-NEMČIJA - Kanclerka sprejela Montija v Berlinu

Merkova »zelo spoštuje« italijanske gospodarske reforme

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je ob koncu včerajnjega srečanja z italijanskim premierjem Mariom Montijem v Berlinu zatrnila, da »zelo spoštuje italijanske gospodarske reforme.« Glede na hitrost

in vsebino teh ukrepov lahko rečem, da bodo okrepili Italijo in izboljšali njene gospodarske možnosti. Z velikim spoštovanjem smo spremljali, kako hitro so bili implementirani,« je dejala. Monti pa je ob tem izrazil upanje, »da

se bo implementacija dobrih politik odrazila v razumljivih obrestnih merah.« Zahtevana donosnost na italijanske desetletne obveznice namreč vztraja pri okoli sedmih odstotkih.

Na 2. strani

IRAN - V Teheranu
**V atentatu
ubit jedrski
znanstvenik**

TEHERAN - V eksploziji avtomobila bombe pred univerzo v Teheranu je bil včeraj ubit iranski znanstvenik Mostafa Ahmadi Rošan, namestnik direktorja za komercialne zadeve iranskega obrata za bogatjenje urana v Natanzu.

Po navedbah uradnih iranskih virov je pred univerzo eksplodiralo vozilo peugeot 405, v katerem je bila bomba. Po poročanju medijev sta napadalca na motorjem kolesu na Rošanov avtomobil pritrnila magnetno bombo. Iran je za atentat obtožil ZDA in Izrael.

Na 11. strani

TRST - Občinska uprava predstavila program posegov

Preureditev javnih površin v mestnem središču in predmestjih

Na 5. strani

Karnival prireja sprevod in tri pustne plese

9 771124 666007

LJUBLJANA - Zoran Janković na glasovanju v DZ ni bil izvoljen za mandatarja, saj je zanj glasovalo le 42 poslank in poslancev. Predsednik Pozitivne Slovenije je še v torem dejal, da je prepričan, da bo na včerajnjem glasovanju v državnem zboru dobil zadostno število glasov, torej vsaj 46 glasov podpore. A je njegovo kandidaturo na tistem glasovanju kot rečeno podprtlo le 42 poslank in poslancev, proti pa je glasoval eden. To pomeni, da Janković ni dobil niti vseh glasov poslancev Pozitivne Slovenije, SD in DeSUS. Glasovanja se je udeležilo le 47 poslancev.

Na 3. strani

**Spodbudni rezultati
pristanišča v Tržiču**

Na 4. strani

**V Trstu polemika
o liberalizaciji poklicev
in urnikov trgovin**

Na 5. strani

**V Mielu veliko
zanimanje za Rumiza**

Na 10. strani

**V Gorici se izteka čas
za ohranitev rajonov**

Na 14. strani

**Števerjanu grozi
krčenje urnika
poštnega urada**

Na 12. strani

DOLŽNIŠKA KRIZA - Predsednik vlade Mario Monti na obisku v Berlinu

Merklova pohvalila trud Italije za rešitev krize

Monti: Če EU ne bo priznala italijanskih naporov, lahko Italija pade v roke populistov

BERLIN - Predsednik vlade Mario Monti je po včerajnjem srečanju z nemško kanclerko Angelou Merkl v Berlinu dejal, da podpira uvedbo davka na finančne transakcije, vendar le v primeru, da bo veljal za celotno EU in ne le za območje evra. Merklova je medtem izpostavila, da »zelo spoštuje« italijanski spopad z dolžniško krizo.

Italijanski premier je v Berlinu izpostavil, da podpira iniciativo uvedbe davka na finančne transakcije, vendar le na ravni celotne unije. Pri tem je tako jasno podvomil v idejo francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja, da bi veljalo davek uvesti v državah s skupno evropsko vlogo, saj bi se tako izognili čakanju na potrditev vseh 27 članic EU. Velika Britanija in Švedska namreč uvedbi davka na finančne transakcije nasprotuje. Monti pa se je s svojo pripravljenostjo uvedbi davka v EU vendarle odmaksnil od stališča, ki ga je zavzemal njegov predhodnik Silvio Berlusconi, ki je imel do tovrstnih idej povsem odklonilen odnos.

Projekt uvedbe davka na finančne transakcije je projekt Merklove, ki sicer za njegovo uvedbo zgolj v državah evra še nima soglasja svoje koalicije, in Sarkozyja. Trgovanje z delnicami in obveznicami bi bilo obdavčeno na stopnji 0,1 odstotka, z izvedenimi finančnimi proizvodi pa na stopnji 0,01 odstotka.

Merklova je sicer včeraj zanikala, da Nemčija diktira varčevanje bolj ranljivim članicam območja evra. »Ne vodi me motivacija, da morajo zato, ker Nemci varčujemo, vsi varčevati. Moja motivacija je želja, da bi bila Evropa močna. Želim si, da bi bila Evropa konkurenčna,« je povedala.

Po Montijevih besedah sta se z Merklovo strinjala, da je treba v Evropi ustvariti realno gospodarsko rast, ne pa »kratkoročne rasti, ki temeljijo na najnih ukrepih.« »Rast mora temeljiti na strukturnih ukrepih v posameznih državah in znotraj EU,« je opozoril.

Sicer pa Evropa trenutno dela na novi pogodbji, ki bi vsebovala strožja fiskalna pravila. Merklova je pojasnila, da pogajanja dobro napredujejo, da pa je še vedno veliko dela. Opazeni napredek ali celo politično soglasje bi bilo lahko doseženo že do vrha EU 30. januarja, je napovedala.

Monti in Merklova pa včeraj nista govorila le o evropski dolžniški krizi in možnih rešitvah za izhod iz nje na splošno, temveč tudi o položaju močno zadolžene Italije. Potem ko je italijanski premier včeraj objavljenem intervjuju za nemški časnik Die Welt dejal, da mora EU priznati italijanske napore v boju zoper dolžniško krizo, sicer bi lahko Italija padla v roke evropskega populizma, je prva drama Nemčije zatrdila, da »zelo spoštuje« italijanske gospodarske reforme. »Glede na hitrost in vsebino teh ukrepov lahko rečem, da bodo okrepili Italijo in izboljšali njene gospodarske možnosti. Z velikim spoštovanjem smo spremljali, kako hitro so bili implementirani,« je dejala. »Mislim, da bo delo italijanske vlade na koncu nagrajen. Že na začetku sem dejala, da moramo zelo, zelo, zelo tesno sodelovati,« je dodala.

Monti je ob tem izrazil upanje, »da se bo implementacija dobrih politik odrazila v razumljivih obrestnih merah.« Zahtevana donosnost na italijanske desetletne obveznice namreč vztraja pri okoli sedmih odstotkih, kar po mnenju ekonomistov ne omogoča vzdržnega zadolževanja.

Predsednik tehnične vlade je bil v pogovoru za omenjeni nemški časnik sicer kritičen tako do EU kot do Nemčije same. »Na nesrečo moramo reči, da naša reformna politika v Evropi ni dosegla priznanja in razumevanja, ki bi si ga zaslužila,« je dejal. Če Italijani ne bodo kmalu videli oprijemljivega uspeha za svoje žrtvovanje, bo v Italiji prišlo do protesta zoper Evropo, zoper Nemčijo, ki predstavlja motor evropske netolerance, in Evropsko centralno banko (ECB), je menil. »Ne morem biti uspešen s svojo

politiko, če se politika EU ne bo spremenila. Če se to ne bo zgodilo, bi lahko Italija, ki je bila vedno proevropska država, padla v roke populistov,« je še opozoril Monti, ki je premierske čevlje obul pred dvema mesecema.

Na novinarski konferenci v Berlinu pa je poudaril, da Italija ne išče priznanja in da Italijani bolj, kot se je zavedal, vedo, da je vlada morala sprejeti določene ukrepe. Kot je še zatrdil, Italija ne predstavlja grožnje območju evra. »Italije se ni treba več batiti. Italija ni kontaminirana. Nemci lahko pričakujejo italijanski prispevek k stabilnosti,« je navedel in dodal, da je nujno, da se percepcijo, da Italija za območje evra predstavlja tveganje, odpravi tako hitro, kot je mogoče.

Do včerajnjega obiska je prišlo po ponedeljkovem sestanku Merklove in francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja in torkovem pogovoru Merklove in prve dame Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Christine Lagarde. Za 20. januar je napovedan tudi obisk Merklove in Sarkozyja v Italiji.

Nemška kanclerka Angela Merkel in italijanski premier Mario Monti

ANSA

ISTAT - V letu 2011

V 3. četrtletju najnižji deficit po letu 2008

RIM - Italijanski javnofinančni primanjkljaj se je v lanskem tretjem četrtletju na letni ravni znižal za 0,8 odstotne točke na 2,7 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), kar je najnižje po zadnjem četrtletju leta 2008. Tedaj je Rim zabeležil primanjkljaj v višini 2,2 odstotka BDP, je objavil statistični urad Istat.

V prvih devetih mesecih lani je italijanski javnofinančni primanjkljaj znašal 4,3 odstotka BDP, potem ko je bil v enakem obdobju leta dni pred tem pri 4,6 odstotka BDP. Ob neupoštevanju obrestnih mer na 1900 milijard evrov visok javni dolg je Italija v tretjem trimesečju leta 2011 beležila primarni proračunski presežek v višini 1,7 odstotka BDP. Na letni ravni se je primarni presežek povečal za 1,1 odstotne točke. Med januarjem in septembrom lani je bil medtem italijanski primarni proračunski presežek pri 0,3 odstotka BDP. V enakem obdobju leta 2010 je Italija zabeležila primarni proračunski primanjkljaj v višini 0,3 odstotka BDP.

Kot so opozorili v Istatu, lahko številke od četrtletja do četrtletja zelo variirajo, metodologija, ki jo uporabljajo v uradu, pa ni enaka metodologiji Evropske komisije. Italija se je sicer zavezala, da bo proračun uravnotežila do leta 2013. Po maastrichtskih kriterijih je zgornja meja javnofinančnega primanjkljaja postavljena pri 3 odstotkih BDP.

VLADA - V kratkem bo pripravljen t.i. zakonski odlok o liberalizacijah

Na črpalkah gorivo različnih znamk Taksisti napovedujejo stavko 23. januarja

RIM - Črpalkarji bodo lahko prodajali gorivo različnih znamk ter tudi prodajali dnevni in živila, poleg tega pa bodo lahko postali lastniki črpalk. To so glavne točke prvega osnutka t.i. zakonskega odloka o liberalizacijah, ki ga pripravlja Montijeva vlada in ki je sprožil val protestov. Med temi so bojne sekire že dvignili sindikati taksistov, ki so se včeraj zbrali v Bologni in napovedali vse-državno stavko taksistov v ponedeljek, 23. januarja. Toda v vladnem dekretu, ki naj bi bil pripravljen 19. januarja, so še mnogi drugi ukrepi, ki bodo zadevali tudi lokalne uprave. V primeru, da bodo npr. nekateri deželnih zakoni preveč omejevali prosto konkurenco, bo lahko ministrsko predsedstvo neposredno ukrepal. Za to bo zadolžen poseben urad v palači Chigi, ki ga bodo ustanovili s posebnim zakonskim odlokom. Po vsej verjetnosti bosta glavni področji trgovina in distribucija goriva, ki sta v pristojnosti dežel.

V Bologni se je pred sedežem zveze Legacoop sestal, kot rečeno, t.i. »parlament« taksistov (**na sliki**). To je bila tako rekoč predhodna protestna akcija, na kateri so se tudi odločili za stavko. Taksisti so namreč ugotavljali, da je italijanska vlada odklonila zahovo po soočenju glede napovedanih liberalizacij v tem sektorju. V enotnem sporocilu so državni sindikati taksistov tudi odločili, da bodo v primeru enostranskih odločitev vlade sprožili vse potrebne protestne akcije. Med temi je tudi možnost, da se bodo taksisti podali na ceste brez upoštevanja turkusov, je povedal državni predsednik zveze Uritaxi Loreno Bittarelli.

Združenji potrošnikov Adoc in Codacons sta v tej zvezi izjavili, da ne soglašata s stavko taksistov in njenimi razlogi. Liberalizacije so najne v vseh panogah in ni mogoče izključiti enega sektorja, če res hočemo v Italiji uveljaviti prosti trg in pravo konkurenco, pravita Adoc in Codacons.

VOLILNI REFERENDUM

Ustavno sodišče naj bi se o ustavnosti vprašanj izreklo danes

RIM - Ustavno sodišče se bo po vsej verjetnosti danes izreklo o ustavnosti referendumskih vprašanj za spremembo oz. ukinitev sedanega državnega volilnega zakona, znanega kot »Porcellum« (»svinjarja«), kot ga je krstil njegov glavni oblikovalec, severnoligaš Roberto Calderoli. Včeraj dopoldne je sodišče zaslilo predstavnike referendumskoga odbora, ki so skupno zbrali 1 milijon 200 tisoč podpisov, potem pa se je umaknilo v posvetovalnico. Nekateri so upali, da se bo izreklo še pred koncem dneva, a zvečer je sporočilo, da se bo ponovno zbralno dospelone.

Kaže, da so ustavní sodniki razdeljeni. Veliko jih meni, da referendumski vprašanj nista sprememljivi predvsem zato, ker bi z njihovo odobritvijo na ljudskem glasovanju lahko nastala zakonska praznina. Ukinitev Porcelluma po mnenju mnogih namreč ne bi pomenu avtomatične vrnitve k prejnjemu volilnemu zakonu, znanemu kot »Mattarellum« po poslancu Sergiu Mattarelli, ki ga je izdelal. Drugi ustavní sodniki pa so nasprotnega mnenja.

Medtem se v političnih krogih vse pogosteje pojavlja stališče, da bo treba sedanji volilni zakon ne glede na referendum spremeniti. Za to se je včeraj ponovno izreklo voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani.

MAFIJA - Sporočilo tožilstva

Umrl mafijski skesanec Spatola

PALERMO

- Mafijski skesanec Rosario Spatola je umrl. Včeraj bi bil moral v video konferenci pričati na procesu v Palermu o umoru novinarja Maura Rostagna, do katerega je prišlo v letu

ROSARIO SPATOLA

1988, javni tožilec Francesco Del Bene pa je sporočil, da ne bo nastopil, ker je umrl. Del Bene ni pojasnil, kdaj in kje je preminil.

Rosario Spatola je eden izmed prvih mafijskih skešancev, ki so sodelovali s sodstvom. Doma je bil iz kraja Campobello di Mazara. V mladih letih je pripadal klanu Denarovich v Messini. Po obsodbi zaradi mafije je leta 1989 začel sodelovati s sodstvom, še zlasti s preiskovalnim sodnikom Paolom Borsellinom, ki je sicer umrl v mafijskem atentatu leta 1992. »Z Borsellinom odhaja gentelmanski sodnik, pošten obraz prave Sicilije. Brez njega sem sirot. Ne bom se več vrnil na Sicilijo,« je Spatola izjavil takoj po atentatu. Odtlej je živel v posebnem varstvu, ki ga država zagotavlja mafijskim skešancem.

Preiskava o pogodbi z družbo Tod's za obnovo Koloseja

RIM - Lani je obkrožila svet novica, da bosta brata Andrea in Diego Della Valle, lastnika uveljavljenih blagovnih znamk, kot sta na primer Tod's in Hogan, poskrbeli za obnovo Koloseja. V zameno naj bi dobila petnajstletno ekskluzivno pravico do uporabe podobe Koloseja. Včeraj pa se je razvedelo, da je pogodba predmet dvojne preiskave, in sicer kazenskega ter računskega sodišča. Sindicat Uil je namreč takoj po sklenitvi pogodbe vložil pritožbo, češ da gre za »odtujitev« kulturne dobrine brez predvidenih postopkov. Rimski župan Gianni Alemanno je sindikat Uil ostro kritiziral.

Terenec do smrti povozil otroka pred vrtcem

LODI - Včeraj smo poročali o mati, ki je z avtodromom povozila lastnega 10-letnega sina, ko ga je pripeljala v šolo v kraju Revine Lago pri Trevisu. Danes pa moramo zabeležiti podobno nesrečo, ki se je včeraj pripetila v kraju Borghetto Lodigiano bližu Lodija v Lombardiji. Terenec je povozil 5-letnega otroka na poti v vrtec.

SLOVENIJA - Potreboval je 46 glasov v DZ, dobil pa jih je le 42, dva manj kot jih je imel na papirju

Janković brez zadostne podpore za mandatarstvo

LJUBLJANA - Zoran Janković na glasovanju v DZ ni bil izvoljen za mandatarja, dobil niti vseh glasov poslancev Pozitivne Slovenije, SD in DeSUS. Povavile so se že informacije, da naj bi desnica takoj vložila kandidaturo Janeza Janše za mandatarja, a slednji zatrjuje, da tega pred podpisom koalicijske pogodbe, ki zagotavlja trdno večino, ne bodo storili.

Predsednik Pozitivne Slovenije Zoran Janković je še v torek dejal, da je prepričan, da bo danes na glasovanju v DZ dobil zadostno število glasov, torej 46 glasov podpore. A je njegovo kandidaturo na današnjem tajnem glasovanju podprtih 42 poslank in poslancev, proti pa je glasoval eden. To pomeni, da Janković ni dobil niti vseh glasov poslancev Pozitivne Slovenije, SD in DeSUS.

Janković je v prvi izjavi po glasovanju dejal, da je bila to volja poslancev in jo kot tako sprejema. Ni pa želel špekulirati, kdo ni glasoval za njega. Dejal pa je, da je bila večina razpravljavcev izjemno korektna, tako tisti, ki so rekli, da bodo dali glas za Jankovića, kot tisti, ki so napovedali, da ga ne bodo, "razen posameznika, ampak o njem ni vredno izgubljati besed". Novinarje je zanimalo, ali so bile napovedi o 46, celo 48 glasovih "blefiranje", kar pa je Janković zanikal. Dejal je tudi, da bodo tisti, ki so danes "bojkotirali" glasovanje, to težko razložili državljanom Slovenije. Njihova naloga je, da glasujejo za ali proti, je dejal. Glasovnice je namreč oddalo 47 poslancev, štiri so bile neveljavne.

Glede možnosti, da ga predsednik republike Danilo Türk še enkrat predlagal za mandatarja, pa je Janković pojasnil, da bo zadevo najprej prespal, razmislišil in se pogovoril s članji svoje stranke. Ne ve še, kaj bo naredil, je pa spomnil, da je že večkrat dejal, da sebe vidi v izvršni funkciji. Prav tako še ni želel napovedati, ali bo morda ponovno kandidiral za župana Ljubljane. Današnje odločitve DZ ne jemlje kot poraz, poraz bi zanj bil, če bi umaknil kandidaturo, je dejal.

Türk obžaluje, da Janković v prvem krogu ni bil izvoljen na mesto mandatarja. Ob tem pa Janković zanj ostaja resen kandidat za mandatarja, saj da še vedno uživa njegovo polno zaupanje. Današnje dogajanje v DZ je Türk označil za "politični dribbling", ne pa resno odločanje.

Predsednik republike pravi, bo začel z novim krogom usklajevanj s političnimi strankami, v stik s strankami pa bo stopil že danes. Sicer pa je za predsednika republike še vedno pre-

Zoran Janković (v sredini v prvi vrsti) je včeraj na glasovanju v državnem zboru dobil le 42 glasov in ni bil izvoljen za mandatarja

STA

uranjeno odgovarjati na vprašanje, ali bi lahko za mandatarja predlagal predsednika SDS Janeza Janšo.

Janša sicer ne pričakuje, da bi ga Türk predlagal za mandatarja. Ob tem je v izjavi za medije po neizvolitvi Jankoviča dejal, da SDS predloga za njegovo mandatarstvo ne bo vlagala, dokler ne bo imela podpisane koalicijske pogodbe, ki zagotavlja trdno večino. Predlog za to, da bi mandatar postal on, po Janševih besedah tako še ni pripravljen.

Slednjo so SDS, SLS, Lista Virant in NSi že uskladili in parafirali. Vendar omenjene štiri stranke po Janševih besedah nimajo dovolj glasov za trdno večino, zato bodo potrebna še pogajanja z ostalimi strankami, je povedal. Pri tem glede DeSUS pravi, da med njimi ni bistvenih razhajanj. Sicer pa Janša meni, da je neodgovorno, da se je Janković po podporo v DZ podal brez podpisane koalicijske pogodbe.

In medtem ko se je včeraj med sejo državnega zbora ugibalo, kdo naj bi Jankoviču z desnice zagotovil še manjkajoča dva glasova za izvolitev - zaradi tega mnogi poslanci (54) glasovnic sploh niso prevzeli, pa se po rezultatu glasovanja išče, kdo sta bila "Pucka" na levi strani. Oči so uprte v DeSUS in SD.

Predsednik DeSUS Karl Erjavec je za STA zagotovil, da je vseh šest poslancev stranke sledilo sklep izvršnega odbora stranke in Jankoviča za man-

datara podprtlo. Kot je napovedal, pa bodo podpora v morebitnem drugem krogu glasovanja vezali na to, da bo Janković jasno predstavil, kateri poslanci mu zagotavljajo večino.

Tudi vodja poslanske skupine SD Janko Veber zatrjuje, da so vsi poslanci SD Jankoviču prispevali glasove podpore. Kot pravi, je na željo predsednika SD in predsednika vlade, ki opravlja tekoče posle, Boruta Pahorja tudi sam videl njegovo glasovnico, na kateri je obkrožil za Jankoviča.

Zdaj lahko predsednik republike po ponovnih posvetovanjih s parlamentarnimi strankami v štirinajstih dneh predlaga drugega kandidata za mandatarja ali ponovno Jankoviča, lahko pa mandatarja predlagajo tudi poslanske skupine ali najmanj deset poslancev.

Ponovne volitve se opravijo najprej 48 ur in najpozneje sedem dni po preteku roka za vložitev kandidatur. V drugem poskušku imenovanja mandatarja je lahko vloženi tudi več kandidatur, najprej pa se glasuje o kandidatu, ki ga je predlagal predsednik republike.

V primeru, da tudi v drugem krogu ni izvoljen noben kandidat, pa predsednik republike razpusti DZ in razpiše ponovne volitve, razen če poslanci sklenejo, da bo DZ opravil ponovljene volitve. V tretjem krogu za izvolitev zadošča navadna večina poslanskih glasov. (STA)

DUNAJ - Priporučna »Črna vdova« postala mama Kmalu še poroka?

DUNAJ - Domnevna dvakratna morilka Goidsargi Estibaliz Zabala Caranza, ki so jo 10. junija lani po pobegu z Dunaja prijeli v Vidmu, je v noči na sredo postala mama. 32-letna Mehičanka, ki ima špansko državljanstvo, je zdrava, njen otrok tudi, je tiskovni agenciji APA potrdil direktor dunajskega zapora Josefstadt Peter Prechtl. Ženska, ki je v priporu od junija, je otroka rodila v bolnici, dojenčka pa so ji kmalu odvzeli. Izročili ga bodo 47-letnemu očetu Rolandu R., saj je urad za mladotletne ocenil, da bo imel otrok pri očetu bolj stabilno življenje. Edini preživel partner 32-letne ženske pa je izrazil željo, da bi se z njo čim prej poročil, in sicer kar v zaporu. Žensko, ki je na Dunaju upravljala sladoledarno, so 10. junija lani aretirali v Vidmu, 24. junija pa so jo izročili avstrijskim oblastem. Obtožena je, da je s pištole najprej umorila svojega moža, več mesecov pozneje pa še svojega naslednjega partnerja. Obe tripli naj bi v različnih obdobjih razrezala na kose, te pa zabetonirala v kleti sladoledarne.

Celovško sodišče za izročitev Karnerjevih v ZDA

CELOVEC - Deželno sodišče v Celovcu je včeraj odobrilo izročitev ZDA zakoncev Karner, ki sta osumnjena spletni prodaje nedovoljenih dopinških preparativ. Podlaga za njuno izročitev je bila prošnja za njuno prijetje in izročitev ameriškega pravosodnega ministrstva, je sporočilo sodišče. Obramba je že vložila pritožbo.

Slovenca sta osumnjena kaznivega dejanja uvoza in distribucije anabolikov v ZDA kot tudi pranja denarja. Obema na podlagi obtožnice s 3. marca 2010, ki jo je Janša izdalokrožno sodišče v Massachusetts v ZDA, očitajo, da sta med letoma 2000 in 2008 prodala več sto tisoč doz anabolikov. Na podlagi obtožnice je bil izdan tudi nalog za prijetje.

Sodišče v Celovcu je za slovenska državljanja za nedoločen čas tudi podaljšalo izročitveni pripor. Zakonca Karner sta se na odločitev sodišča pritožila. O njuni pritožbi na zadnji sodni instanci odloča višje deželno sodišče v Gradcu. Odvetnik Karnerjevih v Celovcu Roland Grilc je včerajno odločitev sodišča v telefonskem pogovoru za STA označil kot "klečepazniško". Če si ne bi stali nasproti ZDA in Avstriji, ampak Avstrija in kaka druga država, bi bila odločitev drugačna, je prepričan Grilc, ki je tudi mnenja, da bi sodišče moral oprostiti vsaj Alenko Karner, ki v celotno zadevo naj ne bi bila vpletena.

Mihuela in Alenko Karner je avstrijska policija aretirala 27. decembra lani v okviru sodelovanja z ameriškimi in italijanskimi oblastmi zaradi domnevne prodaje dopinških preparativ prek interneta. Karnerjeva naj bi vodila mrežo preprodajalcev anaboličnih steroidov, z njihovo prodajo pa sta po ocenah avstrijske policije zaslužila okoli 38 milijonov evrov.

PROMETNICE - Neverjetna odločitev italijanskih železnic

Općine brez potnikov ... in stranišč

Nov udarec po nedavni ukinitvi še zadnje povezave s Slovenijo - CGIL: Železnice skoraj odpisale Furlanijo-Julijsko krajino

TRST - Italijanska železniška družba je z odklokom zaprla stranišča na t.i. nerentabilnih železniških postajah. Na nečastnem seznamu so se znašle tudi Općine, ki so z novim zimskim urnikom ostale brez zadnje potniške povezave s Slovenijo, sedaj še brez stranišč. Čez Općine vozi trenutno le nekaj tovornih vlakov, glavnina mednarodnega tovornega prometa iz Furlanije-Julijskih krajina proti vzhodni in srednji Evropi pa vozi po Tabeljski železnici v Avstrijo ter potem naprej.

Odlok, s katerim italijanska železniška družba zapira stranišča na postajah z majhnim številom potnikov, je po svoje neverjeten. Železnice namreč za »poslovanje« stranišč svetujejo dogovore med upravitelji barov znotraj postaj in lokalnimi upravami, predvsem občinami. Kavarne sicer obratujejo le v večjih postajah, v preostalih so že zdavnaj zaprle vrata. Ponekod so brez stranišč ostali tudi železničarji.

Zadeva ni smešna, temveč dokazuje, da italijanske železnice vse bolj zapuščajo Furlanijo-Julijsko krajino. V to je prepričan tudi sindikat CGIL-prevozni sektor, ki se bori za ohranitev dobroj železniške mreže vsaj za tiste (predvsem delavce in študente), ki se z vlakom redno vozijo v službo oziroma v šolo ali na univerzo. »Da ti vla-

ki kolikor toliko redno vozijo se je treba zahvaliti železničarjem, ki se v nelahkih razmerah trudijo za ohranitev dostenjega prevoznega nivoja,« pravi Danilo Gortan, deželni tajnik omenjenega sindikata CGIL.

Razen nekaterih izjem v naši deželi vozijo le lokalni in deželni vlaki, če hočejo potniki hitreje priti v Rim in Milan morajo prestopiti v Metstrah, da »ujamejo« hitre vlake. Za železniško družbo so to edine rentabilne proge, vse ostalo pa je postranskega pomena, kot priča dejstvo, da mnoge krajevine vlade v Furlaniji-Julijski krajini finančno podpira deželna uprava. Direktnejši železniški povezav med Italijo in Slovenijo ni več (zadnji vlak za Budimpešto je vozil le po zaslugi madžarskih železnic), z novim zimskim urnikom pa se je zmanjšalo število vlakov, ki povezujejo naše kraje v Avstrijo.

»Vlak je imel in še danes ima tudi socialni nabojo, saj se ga v glavnem poslužujejo ljudje, ki si ne morejo privoščiti drugih prevoznih sredstev,« podčrtuje Gortan. Tudi zaradi tega so sindikati kritični do načrta hitre železnice, ki bo odveč, če bodo italijanske železnice vztrajale pri sedanji politiki obubožanja deželne in mednarodne železniške mreže.

Openska železniška postaja je brez potniških vlakov in po novem tudi brez stranišč

KROMA

TRŽIČ - Pozitiven obračun za lansko leto

Skupni pretovor v pristanišču kljub krizi večji od predlanskega

Letos se želijo čim bolj približati nekdanjim rekordnim številкам

TRŽIČ - Nad krizo so se v tržiškem pristanišču spravili z injekcijo optimizma, ki izhaja iz spodbudnih podatkov o lanskem pretovoru. V letu 2011 so namreč pretovorili skoraj 3,5 milijona ton najrazličnejšega tovora, medtem ko so leta 2010 komaj presegli 3 milijone ton. Kot poudarja predsednik Posebnega pristaniškega podjetja Emilio Sgarlata, so z 12,32 odstotno rastjo pretovora zadovoljni, še posebej če se upošteva splošno gospodarsko krizo in neugodno konjunkturo. Ob tržiški pomoli so lani privezali več kot 500 ladij, od katerih jih je bilo 40 odstotkov italijanskih, ostale pa so plute pod panamsko, maltsko, turško, singapsko, gruzijsko, belizejsko in nizozemsko zastavo.

Največ so pretvorili kovinskih proizvodov, in sicer 1.466 milijona ton oziroma 35,63% več kot predlani. Celuloze so pretvorili 983.050 ton (8+12,41%), medtem ko še naprej pada pretovor goriv, ki je bil lani za 13% manjši kot leta 2010. Skupna količina raztovorjenega blaga se je povečala za 14,22%, natovorenega pa se je v primerjavi z letom 2010 zmanjšala za 3,12 odstotka. To kaže, da obstajajo realne možnosti, da se količina natovorenega blaga poveča in v to smer bodo šla tudi prizadevanja pristaniške uprave. Za 28,15 odstotka se je povečalo tudi število pretovorjenih avtomobilov, ki jih je bilo lani 85.106, predlani pa 66.411.

Uspešen zaključek lanskega leta kljub negotovim razmeram za poslovanje predstavlja za Posebno pristaniško podjetje dodatno stimulacijo, da se v letošnjem letu pri količini pretovora čim bolj približa nekdanjemu dosežkom. V to smer gre tudi poglobitev dostopnega kanala na 12,5 metra, ki pa bo konkretne rezultate dala šele prihodnje leto, ko bodo dela končana.

»Čaka nas zahtevno leto,« je dejal Sgarlata, ki je napovedal, da bo morala s tem v zvezi Dežela FJK najprej odobriti preliminarni načrt in izrazil upanje, da se bo to zgodilo čim prej in da bo zagotovila tudi potrebna finančna sredstva. Kot je še povedal, računa, da bodo že letos s postavljivo pomorske postaje in z nekaterimi potrebnimi nakupi praktično zaključila tudi dela za tako imenovane »morske avtoceste«.

DEŽELA - Seganti 12 milijonov za inovacije v podjetjih

TRST - Dežela Furlanija-Julijska krajina bo letos namenila 12 milijonov evrov za podjetja, ki vlagajo v inovacije. Javni denar bo na razpolago na podlagi zakona za raziskovanje in tehnološke inovacije iz leta 1978, prošnje pa bo mogoče vlagati od prihodnjega tedna.

Vest je včeraj posredovala deželna odbornica za proizvodne dejavnosti Federica Seganti. Prošnje za raziskovalne projekte, za razvoj in za inovacijo bodo sprejemali od ponedeljka dalje. Deželna uprava bo sprejela največ 120 prošenj za vsako štirimesečje in s tem zagotovila hitrejši postopek za razdelitev sredstev. Na ta način želi deželna vlada spet pomagati pri razvoju podjetij v FJK, potem ko je bilo začasno ukinjeno financiranje z uvedbo deželnega operativnega programa v okviru evropskega sklada za deželni razvoj 2007-2013, je še povedala odbornica Segantijeva.

Kar zadeva prvo štirimesečje, bodo lahko podjetja prošnje vlagati od 16. januarja do 15. marca.

TRŽAŠKO PRISTANIŠČE - Boljše kot leta 2008

Rekorden pretovor na kontejnerskem terminalu

OKOLJE - Ločeno zbiranje odpadkov

Za pravilno ločevanje potrebni dobra obveščenost in zavest

TRST - Ločeno zbiranje odpadkov je temeljnega pomena za zaščito okolja, vendar zahteva tudi obveščenost, saj so napake vedno na preži. Če boste pokukali v zbiralnike za papir, boste lahko naleteli na koščke pice v lepenkasti embalaži, v zbiralniku za steklo se zlahka najde razbita keramična skleda, v zbiralniku za plastiko pa med plastenkami tudi igrače in cvetlični lonci z ostanki prsti.

To so le najbolj pogoste napake. Toda kaj se zgodi, če tisto, kar odvržemo, ni primerno za reciklažo?

STEKLO - Pride lahko do velike proizvodne škode, še posebno, če se med steklo pomešata keramika in topločno odporno steklo pirex. Detektorji, ki so sicer zelo sofisticirani stroji, namreč ne razpoznavajo molekule keramike, zato jo stroji zdobjijo skupaj s stekлом. Ker pa se keramika tali pri drugačni temperaturi kot steklo, se njeni delci vmešajo v tekoče steklo. Tako pridobljene steklenice potem niso varne in lahko tudi eksplodirajo. Kakovost novih steklenic je tako odvisna od nas.

Reciklaža kilograma stekla prepreči izpust toliko ogljikovega dioksida, kolikor ga s skoraj desetimi kilometri vožnje proizvede majhen avtomobil.

PAPIR - Pri ločenem zbirjanju papirja je najbolj razširjena napaka ta, da v zbiralnik mečemo tudi odrezke računov, termični papir, ki vsebuje topila, ali pa lepenko z ostanki živil, ki fermentirajo. Ob tem je treba poudariti, da je ločeno zbiranje odpadkov strogo omemjeno le na embalažo, ki ne vsebuje plastičnih delov ali drugih metarialov.

PLASTIKA - Enako velja za vazo ali kemično pisalo, četudi brez črnila. V fazi selekcije se namreč posamezni polimeri ločujejo pred reciklajo, tisto, kar ostane pa gre na topločno obdelavo v sežigalnici. Če iz desetih plasten (t.i. pet) lahko pridobimo sintetično odoje (t.i. pile), lahko imamo z reciklažo sedmih škatel za jaca brezplačno pol ure prižgano žarnico. Tone plastičnih odpadkov, ki so bile lani zbrane v Italiji, bi po volumenu zapolnile sedem velikih egičanskih piramid, težke pa bi bile dvakrat toliko, kot newyorški nebotičnik Empire State Building.

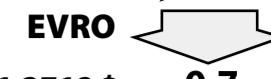
Glede na količino proizvedenih odpadkov je bolj kot kdajkoli potrebljeno njihovo pravilno ločeno zbiranje. Tudi zato, ker imajo »boljši« odpadki (npr. zamaški plastičnih steklenic) večjo vrednost. In večja je kakovost odpadkov, več z njimi zaslужijo občine, ki potem občane manj obremenjujejo z davki.

KOVINE - Jeklo in aluminij sta med najbolj cenjenimi odpadki. Za tono jekla lahko iztržimo od najmanj 38,27 evra do največ 83,51 evra na tono, enaka količina aluminija pa velja od 173,96 evra do 426,79 evra. Italija je prva v Evropi po količini recikliranega aluminija, samo lani pa je bilo reciklirano kar 80 odstotkov aluminijskih embalaž v obtoku. Recikliranih je bilo skoraj tri milijone ton te lahke kovine, kar je enako kot teža 300 Eifflovih stolpov.

Iz navedenega lahko razberemo, da so odpadki danes vrednost, saj je vse tisto, kar uporabljamo, možno ponovno uporabiti kot surovino. Sveda pod pogojem, da odpadke odvržemo na pravilen način. Za to pa se moramo posluževati vse bolj razširjenih ekoloških otokov, kjer lahko odložimo žarnice, majne gospodinjske aparat, mobilne telefone, lesne izdelke itn. Majhne geste, s katerimi lahko vsak izmed nas brez večjega napora prispeva k bolj kakovostnemu okolju.

TRST - Leto 2011 bo šlo v analo tržaškega priustanišča kot rekordno, kar zadeva pretovor na kontejnerskem terminalu. V pravkar minulem letu so namreč pretovorili 393 tisoč enot TEU, kar je več kot v doslej rekordnem letu 2008, ko so pretovorili 338 tisoč enot TEU.

Podatke o pretovoru kontejnerjev so posredovali ob robu predstavitev nekaterih novih železniških povezav med tržaškim pristaniščem in Srednjo Evropo. 393 tisoč enot TEU predstavlja kar 39,6 odstotno povečanje v primerjavi s predlanskim letom, kot rečeno pa je ta podatek tudi bistveno boljši od kontejnerskega prometa leta 2008, ko so pretovorili 338 tisoč enot TEU.

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

11. januarja 2012

evro (povprečni tečaj)

valute	11.01.	10.01.
ameriški dolar	1,2718	1,2808
japonski jen	97,87	98,39
kitski juan	8,0304	8,0858
ruski rubel	40,3375	40,3900
indijska rupija	65,9620	66,3390
danska krona	7,4363	7,4355
britanski funt	0,82590	0,82820
švedska krona	8,8087	8,8120
norveška krona	7,6505	7,6555
češka korona	25,821	25,785
švicarski frank	1,2120	1,2136
mazurski forint	311,93	312,31
poljski zlot	4,4609	4,4626
kanadski dolar	1,2928	1,3021
avstralski dolar	1,2361	1,2379
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3670	4,3620
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6982	0,6981
brazilski real	2,2937	2,3030
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,3671	2,3921
hrvaška kuna	7,5390	7,5325

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

11. januarja 2012

1 meseč 3 mesec 6 mesec 12 mesec

LIBOR (USD)	0,29630	0,58050	0,81000	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,03333	0,05500	0,09750	
EURIBOR (EUR)	0,912	1,276	1,553	

ZLATO

(99,99 %) za kg

41.525,37 € +257,89

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

11. januarja 2012

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	4,50	+2,25
GORENJE	4,50	+2,25
INTEREUROPA	0,37	+5,71
KRKA	48,86	+0,53
LUKA KOPER	7,30	-
MERCATOR	143,50	+0,35
PETROL	161,90	+1,19
TELEKOM SLOVENIJE	66,00	+4,68

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	11,50	-28,12
ABANKA	11,50	-28,12
AERODROM LJUBLJANA	10,80	+6,19
DELO PRODAJA	24,00	-
ETOL	74,51	+0,69
ISKRA AVTOELEKTRIKA	17,00	+6,25
ISTRABENZ	2,00	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	3,15	+1,29
MLINOTEST	2,50	-
KOMPAS MTS	6,00	-
NIKA	18,00	-
PIVOVARNA LAŠKO	10,21	-
POZAVAROVALNICA SAVA	5,22	-5,02
PROBANKA	9,90	-
SALUS, LJUBLJANA	250,00	-
SAVA	12,00	+8,11
TERME ČATEŽ	178,00	-
ZITO	80,00	-2,44
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	10,40	+0,97

MILANSKI BORZNI TRG

11. januarja 2012

OBČINA TRST - Predstavitev programa za preureditev javnih površin v mestnem središču in predmestjih

Prijaznejši do pešcev in kolesarjev Povezava med središčem in periferijo

Pomembnejša dela: preureditev predora Montebello, Trga Libertà in nekaterih predelov starega mestnega jedra

Ureditev pešpoti in kolesarskih poti ter zelenih površin v povezavi s kulturno in muzejsko ponudbo, povezava med mestnim središčem in predmestnimi rajoni, predvsem pa oblikovanje skupnega, integriranega načrta in vizije Trsta prihodnosti. K temu želi prispevati program za preureditev javnih površin v mestnem središču in predmestjih, ki ga je včeraj dopoldne na tržaškem županstvu predstavila občinska odbornica za javna dela Elena Marchigiani.

Kot piše v dokumentu, ki so ga razdelili novinarjem, vsebuje program razvejan niz posegov, katerih cilj je pešcem in kolesarjem zagotoviti boljši dostop in uporabo javnih površin v središču in periferiji, pri čemer bo po besedah Marchigianijeve program potekal vzporedno s prometnim načrtom, katerega osnutek bo občinska uprava predstavila v prihodnjih tednih. Vse to v skladu z usmeritvijo občinske uprave, ki spodbuja oblike vzdržne mobilnosti in privlačnost mesta, ki cilja na kulturo, turizem in družbeno kohezijo. Za uresničitev takih politik pa so potrebne tudi nove ceste, območja za pešce in varovane poti. Ne-kaj jih že obstaja, zdaj pa je potrebna integrirana zamisel, ki naj vse to poveže, so predpričani v tržaški občinski upravi.

Program obsega pet točk. Prva točka zadeva sistem, ki naj bi pešcem zagotovil do-

stop do starega mestnega jedra z ureditvijo pešpoti in kolesarskih poti na območju Ponterosa, ulic Trento, Genova, Ghega in Trenta ottobre ter Trga Panfili in preureditev Trga Libertà. Čez kanal pri Ponterosu bodo postavili most za pešce, razmišljajo pa tudi o podaljšanju kanala do cerkve Novega sv. Antona, čeprav za to (za zdaj) ni zadostnega denarja. Druga točka obsega izboljšanje ureditve zelenih površin v starem mestnem jedru in njihovo povezavo s kulturno in muzejsko ponudbo na Trgu Horčiča ter na območju mestnih zgodovinskih in umetnostnih muzejev pod Šv. Justom, treta točka pa vsebuje posege za ovrednotenje izkopanin iz antičnega rimskega obdobja na območju ulic Crosada in Capitelli ter rimskega gledališča. Četrta točka obsega posege, s katerimi se želi povezati mestno središče s Sv. Ivanom: v ta namen bodo v okviru projekta Pedibus poskrbeli za varovane poti za šolarje na območju Ul. Giulia s ureditvijo pločnikov in namestitvijo primerne cestne signalizacije za otroke ter z ureditvijo ulice, kjer bi sredino cestiča namenili avtobusnim progam, na trgh Volontari Giuliani in Gioberti pa bi uredili krožišči, medtem ko bi zgornji del Drevoreda XX. septembra na novo asfaltirali in uredili postajališča. Peta točka pa obsega posege na območju Rocola in Valmaure. Najpomembnejše delo je tu gotovo preuredi-

Med območji, ki jih nameravajo preurediti, sta tudi Trg Libertà pred železniško postajo (desno) in predor Montebello (levo spodaj), medtem ko bodo čez kanal pri Ponterosu postavili most za pešce

KROMA

tev predora Montebello, kjer bi razširili pločnika in uredili enosmerni kolesarski poti, poleg tega bi utrdili stene in strop, ki bi jih tudi na novo ometali in prepleškali s posebno barvo proti smogu. Poleg tega bodo do-

končali preureditev nekdanje vojašnice Bezeno, kjer bosta npr. našla prostor sedež občinske policije in občinski arhiv, preurediti nameravajo tudi območje bivšega sejmiska. Med Rižarno in hitro cesto v smeri ške-

denjske železarne nameravajo urediti zelenne površine ter preurediti pločnike in cestnice, na območju Trga Giarizzole pa nameravajo preurediti zeleno površino.

Nekatere od omenjenih posegov je načrtovala že prejšnja občinska uprava in so že bila dodeljena finančna sredstva (slednja je nudilo predvsem ministrstvo za okolje) v višini 17.664.777,97 evra. Največji zalogaj predstavlja preureditev predora Montebello, za katerega je predviden kar devet milijonov evrov, za preureditev Trga Libertà so predvideni trije milijoni in 824.777,97 evra, medtem ko sta dva milijona evrov namenjena preureditvi območja Trga Panfili in Ul. Trento. Za preureditev območja Ponterosa in Ul. Genova so namenjeni milijon in 865.000 evrov, za postavitev mostu čez kanal 750.000 evrov, za ureditev varovanih poti v Ul. Giulia pa 225.000 evrov. Omenjena dela bodo predvidoma stekla v letošnjem ali v začetku prihodnjega leta, izpeljava nekaterih drugih posegov, za katere že obstajajo predhodni načrti, pa je vezana na pridobitev denarnih sredstev: če jih bodo pridobili, bi dela stekla do junija leta 2014. (iž)

OBČINA TRST - Polemika med levosredinsko večino in Ljudstvom svobode po ponedeljkovi seji občinskega sveta

Spor o liberalizaciji poklicev in urnikov

Večina zavrnila zahtevo po nujni obravnavi resolucij LS o liberalizaciji taksi službe in urnikov trgovin, ker želi poglobljeno razpravo - V Berlusconijevi stranki ji očitajo, da ne zna nuditi odgovorov

V javnosti odmeva ponedeljkovo dogajanje v tržaškem občinskem svetu, kjer se je med levosredinsko večino in opozicijskim desnosredinskim Ljudstvom svobode, pa tudi znotorj same desne sredine, znova zaskrilo. Predmet kreganja sta bili resoluciji svetnikov LS Paola Rovisa in Piera Camberja v zvezi z liberalizacijo taksi službe in urnikov trgovin, kjer je Rovis zahteval, naj se občinska uprava opredeli proti liberalizaciji taksi službe in to posreduje državnemu vladi in poslanskim skupinam, medtem ko je Camber v zvezi z liberalizacijo urnikov trgovin predlagal, naj župan sklicuje pogajalsko omisje s predstavniki trgovinskih operatorjev, da bi zaščitili delavce tega sektorja, da bi ne delali več kot petdeset odstotkov prazničnih dni. Svetniki LS so želeli, naj se resoluciji obravnavata kot nujni, kar pa je večina zavrnila, pri čemer sta jih podprla tudi svetniki Drugega Trsta Franco Bandelli in Alessia Rosolen in se je vnel preprič predvsem med LS in njima.

Dogajanje so včera na dveh tiskovnih konferencah komentirali tako načelniki svetniških skupin leve sredine kot svetniki LS. Tako so Giovanni Maria Coloni (Demokratska stranka), Marino Sossi (Levica, ekologija in svoboda), Paolo Bassi (Italija vrednot), Marino Andolina (Zveza levice), Roberto Decarli (Trst se spreminja) in Patrik Karlsen (Občani za Trst) utemeljili ponedeljkovo zadržanje leve sredine z obrazložitvijo, da želi večina obravnavati vprašanje liberalizacije na resen in poglobljen način, ne pa z improviziranimi pobudami in sloganji. Ljudstvo svobode so očitali, da se želi postavi-

ti v lepo luč, da bi zakrilo spore v desni sredini, poleg tega pa na krajevni ravni nasprotuje stvarem, ki jih na vsedržavni ravni podpira. Drugače občinska uprava ne bo prisluhnila samo predstavnikom trgovcev in takstov, ampak tudi sindikatom in potrošniškim združenjem, kar se bo zgodilo jutri, ko bo tretja komisija obravnavala resolucijo o taksih, in v torek, ko bo govor o liberalizaciji urnikov trgovin.

Med Ljudstvom svobode (na levem skupini svetnikov na arhivskem posnetku) in levo sredino v tržaškem občinskem svetu (na desni načelniki skupin na včerajšnji tiskovni konferenci) se ponovno lomijo kopja

KROMA

Popolnoma nasprotnega mnenja pa so bili na drugi tiskovni konferenci svetniki LS Everest Bertoli (načelnik skupine), Piero Camber, Paolo Rovis, Maurizio Bucci, Claudio Giacomelli in Manuela Declich, ki so levosredinski večini očitali, da njihove predloge zavrača, ker ne zna nuditi odgovorov. LS sicer zagovarja liberalizacijo urnikov trgovin, ampak želi tudi, da se zaščitijo zaposleni v tem sektorju, je bilo reče-

no, medtem ko nasprotuje liberalizaciji taksi službe, saj bi ogrozila 250 domačih taksistov, ki zelo dobro opravljajo svoje delo, in njihove družine. Večina je nasprotovala temu, da bi resoluciji obravnavali kot nujni, medtem ko so zanj pomembni npr. pohodi za mir ali nasprotovanje jedrske oborožitvi, kar je sicer lepo in prav, treba pa je videti, koliko vplivajo na krajevno življenje, menijo pri LS. (iž)

OPĆINE - V torek ob 21.50 v vhodni verandi lokal Al Cavallino rosso

Pred opensko picerijo pretepli predsednika Triestine

Alettija udarili v rebra mladi napadalci z zakrnikanimi obrazmi - Karabinjerji iščejo alfa romeo temne barve

Pri vhodu v opensko gostilno in pice-rijo Al Cavallino rosso so trije zakrnikani mla-đi moški v torek zvečer napadli predsedni-ka Triestine Sergio Alettija. Eden od njih je predsednika pretepel, s pestmi ga je nekaj-krat udaril v prsni koš. Po dejanju je trojica sedla v avtomobil alfa romeo temne barve in odpeljala, Alettija pa je rešilec prepeljal na ur-genco na Katinaro, kjer so po zdravniškem pregledu izdali sedemdnovno prognozo. Predsednik Triestine, ki so ga navijači po po-nedeljkovi obravnavi na sodišču težko zmer-jali, je včeraj opoldne vložil prijavo proti ne-znanim osebam. Dogodek preiskujejo kara-binjerji openske postaje in nabrežinskega po-veljstva.

Sergio Aletti, ki je doma iz Lombardi-je, že dalj časa stanevje v openskem hotelu Da-neu, tako kot trener Giuseppe Galderisi in nekateri nogometni. Od polovice decembra redno večerja v bližnji gostilni Al Cavallino rosso, na Dunajski cesti št. 51. V torek je bil Aletti prav tako na večerji v openski gostilni. Skupaj s svojim odvetnikom Danielejem D'Ursom, z lastnikom lokal Massimom Fattorusso in še eno osebo je odšel pokadit ci-gareto v vhodno verando. Ob 21.50 so se po-javili trije zakrnikani moški, ki so bili po Fattorussovih besedah mlađi. Sprva je pomisli, da so to roparji. »Vsi trije so bili oblečeni v črno, na obrazu so imeli črn šal. Prvi je sto-pil v verando in napadel gospoda Alettija, drugemu in tretjemu sem pri vratih s silo pre-prečil vstop,« je povedal gostinec. Neznanec je Alettija s pestmi trikrat ali štirikrat udaril

Sergio Aletti KROMA

Predsednika Triestine so napadli v vhodni verandi gostilne in picerije Al Cavallino rosso na Dunajski cesti

KROMA

v prsni koš, še eno osebo pa je baje oklofut-al. Po Fattorussovih besedah je v italijanskem jeziku (ne v narečju) izrekel žaljivko »Siete dei pezzi di m...« Taisto žaljivko so mlađi na-vijači Triestine skandirali dan pred napadom, v ponedeljek, ko so na Ulici Coroneo priča-kali Alettija ob izhodu iz sodne palače. Trojica je po napadu naglo odlila, sedla v avto alfa romeo temne barve in odpeljala. Aletti, ki je za božič doživel možganska kap, se je v šoku zgrudil na tla, nato so ga z rešilcem od-peljali na urgenco na Katinaro. Fattorusso je prepričan, da bodo storilce našli.

Alettija so med zdravniškim pregle-dom bolela rebra, okrevral naj bi v tednu dni. Včeraj opoldne pa je na openski postaji ka-rabinjerjev vložil prijavo proti neznamim ose-bam. Storilci so imeli prekrite obuze, avto je bil temen (morda črn) alfa romeo, model ni znan. Poveljnik operativnega oddelka ka-rabinjerjev Antonio Garritani je povedal, da je navzočim uspešno razločiti dve številki na evidenčni tablici avtomobila, kar bo lahko ko-ristno. Včeraj smo poklicali več Opencov, ki stanujejo blizu gostilne, a v torek zvečer ni-so opazili ničesar, razen vozil službe 118 in karabinjerjev.

Preiskava vodi v prvi vrsti v krog skraj-nih navijačev tržaškega nogometnega kluba,

ki so v primerjavi s preteklostjo maloštevil-ni. Nasilna dejanja na račun kluba pa sploh niso redka. Marca lani so v slaćilnici nogo-metnega igrišča na Općinah, kjer je potekal trening Triestine, našli dimno bombo, aprí-

la pa so v Ulici Cadorna v Trstu začgali luk-suzni avtomobil nogometnika Marcella Cot-tafave. Kakorkoli že, podobna dejanja - predvsem v trenutku, ko se »sladja potaplja« - so Triestini gotovo samo v škodo. (af)

TRIESTINA - Analiza sedanje krize

V nogometu le še prostor za špekulant?

Nasilni napad na predsedni-ka Triestine Alettija je seveda ne-sprejemljiv, vendar je nastala si-tuacija v klubu tako razčačila na-vijače - in nekateri med njimi niso ravno miroljubni - da dogodek ne preseneča. Marsikomu je ob novih težavah Triestine prekipelo, saj društvo nima miru in po sedem-najstih letih tvega nov stečajni po-stopek (in isto bi se skorajda ponovilo pred šestimi leti, ko je klub aprila 2006 zadnji trenutek rešil furlanski podjetnik Fantinel). Med-tem je le nekaj kilometrov oddaljeni Videm v ospredju zaradi odlične organizacije, neoporečnih računov in vrhunskih rezultatov.

Triestina zadnja leta res nima sreče s predsedniki. Po Amilcareju Bertiju, ki je za sabo pustil zelo le-pe spomine, a ne gre pozabiti, da je takrat del navijačev zahteval nje-gov odhod, so si v Trstu sledili sa-mi sporni podjetniki, ki so nase opozorili bolj zaradi raznih škan-dalov stečajev in spornih potez, kot pa zaradi uspešnega upravljanja nogometnega kluba.

Flaviano Tonellotto je pri-spel v Trst izključno zaradi svojih interesov na nepremičinskem trgu. Spominjali se ga bomo kot predsednika, ki je igralcem usnil makrobiotično hrano - nogometni so se skrivaj hranili s sendviči s salamo - imel velike gradbene na-črte in podobno. Težave na nepre-mičinskem področju pa so ga »pokopale« tudi na športnem.

Stefano Fantinel je prišel v Trst z namenom, da bi se tudi pri-nas uveljavil s svojo ponudbo kakovostnih vin, a tudi on se je kma-lu zavedal, da je nogometni klub luknja brez dna. Postavil je umet-ne navijače na tribuno Colaussi in prodal vse najboljše igralce, da bi vsaj omejil izgube. Posledica je bil dvojni zaporedni izpad iz B-lige v 1. diviziji.

Sergio Aletti je ob prihodu v Trst takoj obljubil A-ligo v dveh le-tih. Nato je zagotovil, da bo 1. apri-la Triestina imela svoj športni cen-

ter in da je v ta projekt investiral že 4,5 milijona evrov. Istočasno pa ni plačeval uslužbenec in klub za-dolžil za skoraj 6 milijonov evrov. Kaj se v resnici skriva za njegovim prihodom v Trst, še ni jasno.

V svetu nogometa, zlasti od B-lige navzdol, je tačas prostor sko-raj le še za špekulant. Možnosti, da z nogometnim klubom kaj za-slusiš, enostavno ni. Prispevki od televizijskih pravic so skromni, do-nosnih pokroviteljev je v obdobju krize vse manj in večkrat se za po-kroviteljstvom skrivajo nečedni posli. In tudi pravila so taka, da več-krat povzročajo dodatne probleme: ekipa, ki izpadne iz B-lige v 1. divi-zijo, se mora odpovedati skoraj pol-drugemu milijonu evrov zaslужka od televizijskih pravic, a večletne pogodbe z igralci so še veljavne. Ste-čajni postopek je tako skoraj neiz-bezen.

A nogometnega kluba v naj-višjih ligah ne zaslubi niti mesto. Trst ni bil nikoli zmožen najti podjetnika, ki bi prevzel breme upravljanja nogometnega kluba; v zadnjih letih ni bilo sposobno do-bitni domačega pokrovitelja, ki bi vsaj prispeval k boljšemu eko-nomskemu stanju Triestine.

Morda bi bila res najboljša re-šitev za tržaški nogometni klub, da bi šel v stečaj, ki bi imel kot posle-dico brisanje vsega, kar se je do se-daj zgodilo, in začetek nove zgod-be brez črnih madežev. Ter z in-vesticijami - pravimi - v mladinski sektor. Najbrž bo zaključek ravnova-ta, saj nihče ne verjame v zgodbi-co, da bo prišel dobrosrčen emi-grant iz dežele kengurjev, potegnil iz žepa polno denarnico avstralskih dolarjev in rešil Triestino pred najhujšim.

Agonija se bo medtem nad-levala vse do 31. januarja, to je termina, ki ga je sodnik Sansone postavil sedanju predsedniku Alettiju, da dokapitalizira klub in odplača dolg, ki ga Triestina ima do države zaradi neizplačanega davka na dodano vrednost. (I.F.)

SESLJAN - Nov zaseg mejne policije

Čivave iz Madžarske brez hrane in vode

Tržaška mejna polici-ja je v torek popoldne pri Sesljanu ustavila avtomobil ford focus, na zadnjem sedežu katerega je bilo v kletkah nagnetenih devet psičkov pasme čivava (**na-sliki mejne policije**). Klet-ke so bile skrite pod razno-prtljago.

Policisti so ugotovili, da so bili kužki v neprezra-čenem avtomobilu že dalj-časa brez hrane in vode. Njihova pot se je začela na Madžarskem. Potrdila o opravljenem cepljenju pro-ti steklini, ki jih je polici-stom izročil 51-letni mad-žarski voznik, veljajo samo na Madžarskem, psički pa nimajo niti potnega li-sta in mikročipa. Posegli so veterinarji zdravstvenega podjetja, ki so po pre-gledu iz zdravstvenih razlogov odredili zaseg izmučenih psičkov. Mlađiči so za prevoz premislili (stari so dva meseca, zakonski prag za prevoz pa znaša tri meseca), potreben pa so bili takojšnje veterinarske nege. Vozniku so zaradi krši-tev zakona o zaščiti domačih živali napisali globo, ki znaša šest tisoč evrov. Dokler ne bo plačal, ne bo mogel voziti svojega avtomobila, ki so ga začasno prav tako zasegli.

Po naših cestah redno prevažajo pasje mladiče, med dolgo vožnjo pa so razmere v avtomobilih in tovornih vozilih pogosto nezno-sne. Psičke redijo ve-činoma na Madžarskem in Slovaškem, prodajajo pa jih italijanskim in drugim zahodnoevropskim trgovcem z živalmi. Od začetka lanskega leta do danes so mejni policisti na Tržaškem zasegli štiri deset mladičev.

TRIESTINA

Najbolj razburljivi meseci

V zadnjem obdobju je postal dogajanje okoli tržaškega nogomet-nega kluba Triestina, ki je na robu ste-čaja, vse bolj razburljivo, napetost se je v teh tednih stopnjevala. Podjetnik Sergio Aletti je klub prevzel konec avgusta, dober mesec pozneje pa je s predsedniškega mesta že odstavil bivšo partnerko Cristina De Angelis, ki ga je prijavila sodstvu. Decembra so se dolgo klubu in upniku tak na-kopili, da je finančni položaj postal skoraj brezupen, pred božičem pa je Aletti zadela še možganska kap. To-žilec Federico Frezza je zaradi težih dolgov zahteval uvedbo stečajnega postopka, zdaj pa ima vodstvo kluba še tri tedne časa za dokapitalizacijo. Aletti naj bi računal na pomoč skrivenostnega tržaškega izseljenca, ki je v 50. letih odpotoval v Avstralijo in tam obogatel. Medtem pa predsednik še ni našel rešitve za igralce, kot je reci-mo reprezentant Andore Ildefons Li-ma, ki že dalj časa prenočuje na kav-ču pri soigralcih in ima vedno pri-pravljen kovček. Po ponedeljkovi sodni obravnavi so navijači predsed-nika Alettija glasno ozmerjali, na-slednjega dne zvečer pa je bil na Op-činah žrtev napada. (af)

Bo športna palača nared za Jovanottijev koncert?

Sodstvo je na seznam preiskovanih oseb zaradi nesreče v tržaški športni palači, ki je 11. decembra zahtevala življenje 20-let-nega Francesca Pinne, vpisalo še tri ose-be (preiskovanih je sedaj 12 oseb). Dvo-rana ostaja zasezana, po poročanju de-želnega dnevnika Rai pa naj bi občinski odbornik za šport Edera izključil možnost, da bi 2. februarja v nej lahko potekal na-povedani Jovanottijev koncert. Košar-karske tekme tačas potekajo v palači na Čarboli.

Drevi džez koncert dvojice Franco&Venier

V gledališču Miela bo nočoj ob 21.30 na sporedni džez koncert z etničnimi prime-smi. Na oder bosta namreč stopila pri-znani pianist Glauco Venier in pevka Alessandra Franco, da bi predstavila ploščo GUNAM, ki sta jo lani posnela v tržaškem Domu glasbe. Plošča je izšla pri založbi Blueserge in zaobjema tako izvirne sklad-be Alessandra Franco kot glasbene moti-ve iz portugalske, francoske in armen-ske ljudske zakladnice.

Vstopnice so na voljo na spletni strani www.vivaticket.it, med 17. in 19. uro pa tudi pri gledališki blagajni.

Dvodnevni posvet o »južnem vprašanju«

Sredozemje bi lahko bilo kraj srečevanja in združevanja med evropskimi, afriški-mi in azijskimi narodi. Kot vemo, je po-ložaj večkrat bistveno drugačen. O ekonomskih in političnih ukrepih, ki bi Italiji lahko pomagali do večje kohezijske vloge na tem področju, bo govor na dvo-dnevem posvetu, ki se v petek ob 16.30 začenja v Narodnem domu (nadaljuje pa tudi v soboto ob 9.30). Predvideni so po-segi Ilaria Ammendolia, župana kalabrij-skega mesta Caulonia, sindikalnega pred-stavnika delavcev tovarne Fiat v Melfiju, ustanovitelja raziskovalnega inštituta za južnotalijanska vprašanja, etnologinje Uršule Lipovec itd.

Skupinska razstava v dvorani Fittke

V dvorani Arturo Fittke (Piazza Piccola 3) bodo danes ob 18. uri odprli skupinsko razstavo Insieme artisticamente, ki jo pri-rejata Tržaški družbeni okraj združnih prodajaln Coop in občinsko kulturno od-borništvo. Cilj razstave je ovrednotiti kul-tурno bogastvo Trsta, saj so med razsta-vljavci predstavniki različnih mestnih skupnosti. Na ogled bo do 21. januarja (med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro).

OBČINA DEVIN-NABREŽINA

Na 10. prazniku kulture in športa nagradili društvene delavce in najuspešnejše športnike

Prireditev je popestril tudi nastop mladih športnih plesalk

KROMA

Priznanje doseženih športnih rezultatov in požrtvovalnega ter nesembčnega dela v korist društev in krajevne skupnosti. V znamenju izpostavitve in prikaza teh ciljev se je odvijala deseta izvedba Praznika kulture in športa, ki je v ponedeljek zvečer potekal v pokritem šotoru društva Polisportiva San Marco v Ribiškem naselju in na katerev je devinsko-nabrežinska občinska uprava nagradila 81 lani zelo uspešnih športnikov in vsa društva (več kot 50), ki so dejavna v najzahodnejši občini tržaške pokrajine. Srečanja, ki je potekalo v sodelovanju z Lions klubom in pod umetniškim vodstvom združenja Pro Loco, se je udeležilo veliko število športnikov in društvenih delavcev.

Spored prireditve, ki ga je v italijskih in slovenščini povezovala Kristina Ferluga, je predvideval podeljevanje plaket, zbornika na teritoriju dejavnih društev, ki ga je uredil občinski Urad za šolstvo, kulturo, šport in turizem ter zanimive s fotografijami opremljene publikacije iz časa poteka bojev v najjužnejšem delu Soške fronte med 1. svetovno vojno, ki jo je uredil Gruppo Ermada VF. Srečanje so

obogatili plesni, telovadni in glasbeni nastopi skupine, ki deluje v okviru občinske Mladinske konzulte.

Sportna in kulturna dejavnost društev, ki delujejo na devinsko-nabrežinskem koncu, je dokaj pestra. Mladi in odrasli imajo možnost v slovenskih in italijanskih društvenih gojiti najrazličnejše športne panoge, ki gredo od košarke in jadranja do tenisa in balinanja.

Po pozdravnem nagovoru odbornika za šport in kulturo Massima Romite, ki je orisal program večera, katerega je dejansko pobudnik in izpostavil raznovrstni značaj društev, ki delujejo na občinskem ozemlju, se je župan Giorgio Ret v svojem posegu zahvalil številnim, ki so prostovoljno aktivni na družbenem področju in skrbijo za primerno odraščanje mladih. Občinski odbor je za leto 2012 povečal sredstva, ki jih namenja športu in kulturi ter ni zmanjšal posegov v korist socialnih problematik, je povedal župan. Srečanja so se udeležili tudi odbornica Daniela Pallotta ter občinska svetnika Fabio Eramo in Luisa Pilat.

Uvdoma so organizatorji podeli posebni priznanji »za dragoc-

no sodelovanje« pokrajinskim predsednikoma Coni-ja in Zsšdi-ja, Stelu Borriju in Juriju Kufersinu. Nagrado je za sliko, ki jo je Občina uporabila za naslovnico zgibank in letakov po bude Božič z nami, nadalje prejela umetnica Anica Pahor. Za športne dosežke in uspehe so posebnih nagrajili deležni Simon Sivitz Košuta, Jaš Farneti (oba jadranje), Denis Tremul (veslanje), Michele Leghissa (nogomet na mivki) in Lisa Ridolfi (namizni tenis). Priznanje so prejeli tudi športniki s posebnimi potrebami, ki so kot gojenci Vzgojno zaposlitvenega središča iz Sesljana lani tekmovali na Posebni Olimpijadi.

V tem okviru je devinsko-nabrežinski Lions klub nagradil dijake nižje srednje šole, ki so sodelovali pri natjecaju za izdelavo letaka za mir, katerega se je skupno udeležilo 350 dijakov iz 100 držav. Predstavniki društev so se zahvalili občinskim upravam za tesno sodelovanje in podporo pri delovanju. Predstavniki Mladinske konzulte pa je izkoristil priložnost, da je pozval sovrstnike, naj v večji meri pristopijo k delovanju organizacije. (Mch)

ZDRAVSTVO
Namesto CUP
tudi številka
848448884

Po prekiniti rezervaciji za specjalistične zdravniške pregledne na okencih Cup v lekarnah, za katero se je odločilo deželno združenje lekarnarjev Federfarma, je deželna direkcija za zdravje odprila telefonsko številko, ki v bistvu nadomešča okenco Cup v lekarnah. Medtem ko so bila tudi včeraj v teku pogajanja med tržaškim zdravstvenim podjetjem in Federfarmo, ki skušata poiskati rešitev, je deželna uprava dala na razpolago tel. število 848448884.

Zdravniške preglede je poleg telefona mogoče rezervirati na okencih zdravstvenega podjetja, v glavnih bolnišnicih, v bolnišnicah na Katinari, v otroških bolnišnicah Burlo Garofolo ter v občinskih lekarnah Al Cedro (Trg Oberdan št. 2) in Al Cammello (Drevored XX. septembra). Telefonska številka 848448884 je proti plačilu (cena lokalnega klica oz. glede na pogodbbo s posameznimi telefonskimi družbami) in deluje od ponedeljka do petka od 7.30 do 18. ure. Na tej številki je mogoče rezervirati preglede v javnih in zasebnih strukturah v tržaški pokrajini.

ŽALNA SEJA - Sinoči na županstvu
Dolinska skupnost
se je poklonila Lovrihi

Dolinska občinska skupnost se je sinoči na županstvu v Dolini (foto Kroma) doživeto spomnila dolgoletnega župana in političnega delavca Dušana Lovriha. Žalno se je uvedla županja Fulvia Premolin, pokojnika pa so se spomnili njeni predhodniki Boris Pangerc, Marino

Pečenik in Edvin Švab, zapel pa je dolinski moški pevski zbor Valentijn Vodnik.

Vsi govorniki so izpostavili premočrtnost pokojnega Lovriha, ki je do konca ostal zvest svojim idealom ter vrednotam, za katere se je boril že kot partizan.

DUŠANU LOVRIHI V SPOMIN

Odšel je človek odločnega značaja in poln človeškega dostojanstva

Zapustil nas je Dušan Lovrih. Z njim sem sodeloval in prijateljeval dolga leta in vsem, kako odločnega značaja je bil in koliko mu je pomenilo človeško dostojanstvo. Zato je ob spoznaju, da mu v visoki starosti nezno-sne rastoče težave organizma čedalje bolj omejujejo vsakdan, sklenil vzeti usodo v svoje roke. Prej kot dejanje obupa je to bila potrditev velikega osebne ponosa.

O življenju in delu Dušana Lovrihe je bilo že zapisano. Dolini, največji slovenski občini v zamejstvu, je »vladak« več kot četrto stoletja, spremjal jo je v najtežjem prehodu iz kmetijske občine v ozemlje, ki je bilo preobremenjeno z industrijskimi in energetskimi strukturami, kar je v temeljih pomenilo veliko sprememb v družbenih in tudi narodnostranski razmerjih. Dušan Lovrih in njegovi sodelavci so se zavedali, da vsljenih sprememb ne morejo odbiti, zato pa so poskrbeli, da so naše vasi dobile nove kulturne in druge strukture in da asimilacijski tok ni pljusknil čeznja, ker je tudi občinska uprava postala okop sožitja in vzajemnosti. Uspeло jim je in to je gotovo njihova zasluga.

Iz časa Dušanovega županovanja se mnogi spominjajo časov hladne vojne in pritiska. Odpri si so novi most čez Glinščico, ko so Dušan hoteli vsiliti italijanski trak, da bi ga razrezal. Pa je trak vrgel v vodo rekoč, da je tam še vedno Svobodno tržaško ozemlje. Pozneje, ko je bilo tržaško vprašanje formalno rešeno, je Dušan trobarjni trak večkrat opsal kot župan in ga nosil z vsem dostojanstvom javnega funkcionarja. Tako se je izkazal tudi pozneje, ko sta zaradi atentata zagoneli cisterni naftovoda SIOT. Dušan je v skrbi za usodo ljudi, ki so jih ogrožali plameni, od nekod izbezal zakonski člen, ki je županom v takih izrednih prilikah dajal vso oblast pri vzdrževanju javnega reda, da je lahko naglo ukrepal brez posredovanja pri drugih oblasteh. K sreči požar ni povzročil človeških žrtev, vendar je občina tedaj zahtevala znanstveno strokovno ekspertizo o morebitnih nevarnostih, da si je zagotovila potrebno znanje za podobne primere. Študijo, dolgo več sto strani, je prevedla tudi v slovenščino in jo dala vsem na razpolago.

Dušan Lovrih je prišel domov iz jugoslovenske osvobodilne vojske, kjer je služil do leta 1947. Pri šestnajstih so ga odpeljali v posebne bataljone, veznički so ga zajeli na Siciliji, pridružil se je prekomorskim brigadam in iz Črne gore preko Bosne in Like prispel na Primorsko. V Dolino se je vrnil kot skojevec, nato postal eden izmed voditeljev KP tržaškega ozemlja in prvi demokratično izvoljeni župan.

Pred tem se je izrekel, kot večina slovenskih komunistov, za resolucijo Informbiroja. Znal je biti tudi trd in oster v polemikah, vendar je ostal zvest svojemu partizanskemu izvoru, o čemer priča tudi dogodek, ki ga je opisal v enem izmed tolkih prijateljskih razgovorov ob kozarcu vina v njegovi domači kleti, kjer se je najraje družil z mlajšimi.

Bili so časi, ko je tržaška KP bila vabljeni na kongres »bratskih partijskih«. Dušana so poslali na kongres romunske partije v Bukarešto. Bilo je pomlad 1955. Gostitelj je bil Romun George Georgijev Dej, vendar je glavno vlogo tudi tam odigral temperamen-tni sovjetski voditelj Nikita Hruščov. Na zaključnem sprejemu zdravici ni bilo konca, Hruščov je nenadoma nazdravil maršalu Titu, s katerim so bili javno še vedno na smrt skregani. Opazil je Lovrihovo začudenje, zapustil predsedniško mizo in stopil predenj. »Kdo si?«, ga je vprašal Hruščov in Lovrihova je vstal in odvrnil: »Predstavnik KP Tržaškega ozemlja, jugoslovanski partizan.« In sta nazdravila

poveljniku jugoslovenskih partizanov maršalu Titu. Nekaj mescev pozneje se je Hruščov odpravil v Beograd in se Titu opravičil. Bogve, ali se je Hruščov spomnil na dogodek, ko je s Socerbom v Titovi družbi gledal čez mejo na Trst, pod seboj pa je imel Dolino?

Vsekakor pa Dušanu partizansko poreklo ni dovolilo, da bi soglasil z Vidaljevo oceno o »jugoslovenski zasedbi Trsta«. Na kongresu tržaške KP, takoj po izidu Vidaljeve knjige, je nastopil ognjevitvo in pouparil, da je on bil med osvoboditelji Trsta. Zviti Vidali mu je tedaj odgovoril, da ima prav, češ da so partizani Trst zasedli in s tem osvobodili.

V KP je Dušan Lovrih bil eden izmed pomembnih slovenskih voditev, skupaj s Škrkom, Jelko, Guštinom, Kodričem. Leta 1968 je bil izvoljen v deželni svet, kjer je ostal dva mandata. S svojo konkurenco je očaral sogovernike, pri manjšinski problematiki pa je značilno potrajanje na enotnih nastopov celo z idejnimi nasprotniki, katerim včasih ni prizanesel in jim je pokazal pesti.

V tem času je podprt napore skupine mladih beneških Slovencev v Švici, da bi se organizirali. Večkrat sva bila skupaj v Švici, pri sedaj že rajnem Dintonu del Medicu. Na shodih in kongresih je Dušan bodril mlade emigrante, v deželnu svet na zastopal na njihove zahteve po kruhu in domačem jeziku v šoli. V času med božičem in praznikom Sv. Treh kraljev sva odhajala v Benečijo, kamor so se izseljenci vračali na počitnice. Bili so časi ustreznovanja gladi in policijskih kontrol, ki jih je Dušan zavračal z vso svojo avtoriteto in odločnostjo. Večer, ko je bil za predsednika republike izvoljen Giovanni Leone sva bila v Bardu, na srečanju mladih izseljencev. Opolnoči, ko smo popili zadnji kozarec vina, sva se odpravila v Čento, da bi prespala. Dušan je vozil svojo široko »cortino« po zaledenelih ovinkih, da me je bilo strah. Ko sva že bila blizu Čente, sem mu omnil poledico, on pa v smehu: »Ma ne, ceste so mokre...« Pa je bil led.

Naj mi bo tu dovoljeno omeniti Lovrihove sodelavce in tovariše, ki so mu pomagali in ga po potrebi tudi dopolnjevali. V dolinski KP sta tudi po njihovi zaslugu vladala konkretnost in slog. O tem sem bral, ko sem delal v Mitrohinovi komisiji, v gradivu italijanskih tajnih služb. Bral sem poročilo, kako so skušali vriniti v vrste tržaške KP svoje vohlače in skrušeno priznanje, da jim v Dolini ni nikoli uspelo, ker so Dušan in tovariši čuvali strnjenostr in stranki in bdeli pred vsemi izizzivanjem.

Ni res, da se je Dušan pozneje umaknil iz politične dejavnosti. Ognjevitivo se je boril proti razpustu KP, ker je slutil, kolikšno škodo bo prinesla takšna odločitev. Potem se je pridružil gibancu za obnovu komunistične partije, najprej SKP in nato Stranki italijanskih v slovenskih komunistov, ker ni maral frazerstva in frakcionaštva struj.

Njegovo zadnje upanje pa je vendar bila združitev komunistov v eno samo stranko, ki naj okrepi svoj vpliv v družbi in brani koristi delovnega človeka. Žal, tega ni doživel.

Stojan Spetič

JUBILEJ - Znan antifašist in aktivist v NOB danes praznuje

Ernest Arbanas 90-letnik

Že poleti 1941 aktiven v OF, obsojen pred posebnim sodiščem, preživel tudi Dachau

Ernest Arbanas se je rodil v Trstu dne 12. januarja 1922. Arbanas je znan osebnost v tržaški javnosti, posebno pa v krogih protifašistov, aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja in bivših deportirancev v nacističnih taboriščih. Mladega Arbanasa in njegovo družino je nedvomno zaznamoval fašistični režim, ki je vladal v Italiji med dvema vojnama. Nasilno so bile ukinjene slovenske in hrvaške šole v tedanjem Julijski krajini. Zato so se v marsikateri družini odločili, da pošljajo svoje otroke na šolanje v kraljevo Jugoslavijo. Tako se je mladi Ernest Arbanas znašel na šolanju v Zagrebu, prebival pa je v Istrskem internatu, ki je nudil zavjetje mladim iz Julijske krajine. Ob Arbanasu so se takrat šolali v Zagrebu še Aleksander Modic, Danilo Peric in Ljubomir Sušić. Iz Trsta in okolice, Gorice in Tržiča (Monfalcone) se je v letih pred drugo vojno šolalo nekaj desetin mladih. Arbanas je prav spomladi 1941 maturiral na gimnaziji v Zagrebu. Potem se je vrnil v rodni Trst. Nacistična Nemčija je v fašistična Italija sta 6. aprila 1941 napadli staro Jugoslavijo in jo premagali v 11 dneh. Sledilo je razkosanje slovenskega ozemlja. Nasala je Osvobodilna fronta slovenskega naroda (OF), ki se je uprla temu načrtu. Poleti 1941 je vodilni aktivist OF Oskar Kovačič prišel v Trst, da bi osnoval OF med slovenskim prebivalstvom. Kovačič je iskal aktiviste in somišljeneke nastajajoče OF v različnih sredinah protifašistov. Ena izmed takih skupin je bila skupina bivših dijakov, ki so se šolali v Zagrebu: Ernest Arbanas, Aleksander Modic, Danilo Peric, Ljubo Sušić. Arbanas je pomagal Kovačiču pri-

dobivati nove člane v Istri. Obenem so mladinci, ki so bili že mladi skojevci, dobili nalogu, da prevedejo prvi statut OF v italijanski jezik. Ob prilikah Drugega tržaškega procesa (2.-14.-12. 1941) je organizacija OF v Trstu dobila nalogu, da propagandno izkoristi proces. Steklja je obsežna listkovna in napisna akcija v Trstu in okolici. Med temi aktivisti je bil seveda mladinec Arbanas. Italijanska fašistična policija je ostro reagirala na provokativno akcijo tržaške OF. Ernest Arbanas je bil aretiran 16. decembra 1941. Njemu in drugim obožencem, pripadnikom prve skupine OF, so sodili 17. septembra 1942 pred Posebnim sodiščem za zaščito države v Rimu. Izrečene so bile težke zaporne kazni: Arbanas je dobil 14 let zapora. Prestajal je kazzen do kapitulacije Italije, 8. septembra 1943. Nakar se je vrnil v Trst ter nadaljeval z aktivnim bojem v narodnoosvobodilnem gibanju. Izsledila ga je

nemška okupacijska oblast. Arbanasa so poslali v taborišče Dachau, katerega je preživel. Po osvoboditvi je nadaljeval z delom v protifašističnih organizacijah. Najbolj zaznavno je bilo njegovo delo v tržaški sekciji italijanskega združenja bivših deportirancev ANED, kateremu je predsedoval dolga desetletja.

Od leta 1953 do leta 1968 je bil šofjer filobusa pri podjetju Acegat v Trstu. Kar je zelo zanimivo, je dejstvo, da se je Arbanas leta 1961 vpisal na pravno fakulteto tržaške univerze. Ob delu je fakulteto dokončal leta 1968, ko je uspešno diplomiral ter postal pravnik.

Arbanas je bil seveda vedno v prvi vrsti na manifestacijah in komemoracijah, ki so spominjale na narodnoosvobodilni boj ter na trpljenje ljudi v nemških lagerjih. Zavedal se je, da mora mlajšim generacijam pustiti izročilo protifašizma in prave zgodovine narodnoosvobodilnega in odporniškega gibanja. V zadnjem obdobju svojega predsedovanja ANED-u je dočakal, da je organizacija dobila svoj sedež prav v tržaški Rijarni, v bivšem stanovanju nacističnega poveljnika. Tam je bil Arbanas in ostali člani ANED-a na razpolago skupinam in posameznikom, ki so si želeli ogledati tržaško uničevalno taborišče. Ernest Arbanas je bil tudi med budniki ustavnovitev Mednarodne obdobja za Rijarno.

Ob visoki obletnici mu seveda iskreno voščimo ter mu obenem zaželim še mnogo zdravih in uspešnih let med protifašisti in bivšimi deportiranci. Po drugi strani pa še mnogo let v družinskem krogu.

Milan Pahor

AKTUALNO - Pobuda Slovenskega kluba Soočenje o izvolitvi predstavnštva manjšine

V Narodnem domu v Filziji ulici bo danes prva javna pobuda o predlogu za izvolitev predstavnštva slovenske manjšine, ki sta ga na osnovi spomenice društva Edinost iznesla deželna svetnika Igor Kocijančič in Igor Gabrovec. Pobudo za soočenje, ki se bo pričelo ob 18. uri, je dal Slovenski klub.

Na vprašanja novinarjev Marija Čuka in Dušana Udoviča bodo - poleg slovenskih deželnih poslancev - odgovarjali senatorka Tamara Blažina, predsednika SSO in SKGZ Drago Štoka in Rudi

Pavšič ter Samo Pahor v predstavnosti društva Edinost. Zanimivo bo videti v kolikšni meri je pravzaprav ta volilni predlog sploh izvedljiv in če slovenska narodna skupnost v Italiji sploh potrebuje direktno izvoljeno predstavnisko telo.

O njem se v manjšinski skupnosti govori in razpravlja že dolgo časa, sklepov pa (še) ni videti na obzorju. Zadeva je v vsakem primeru aktualna v času splošne krize politike in političnega predstavnštva, ki se močno pozna tako v Italiji, kot v Sloveniji.

DOT ART - V baru Transalpina do 31. 1.

Ruski fotografji na tržaški razstavi

Pod naslovom Art Confession se v baru Alla Transalpina na Nabrežju Grumula predstavlja skupina fotografov iz Vzhodne Evrope, med katerimi jih največ prihaja iz Rusije, po en predstavnik pa tudi iz Litve, Latvije in Izraela.

Razstava je nastala v sodelovanju s tržaškim društvom Dot Art, številne fotografije in digitalne umetnine pa bodo na ogled do 31. januarja.

TRST

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 12. januarja 2012

TATJANA

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.43
- Dolžina dneva 8.57 - Luna vzide ob 20.42 in zatone ob 9.06

Jutri, PETEK, 13. januarja 2012

VERONIKA

VREMENI VČERAJ: temperatura zraka 9,2 stopinje C, zračni tlak 1032,5 mb raste, vlaga 56-odstotna, brezvetro, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 10,6 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 14. januarja 2012

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Ošrek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ošrek Sonnino (040 660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.45, 20.00, 22.15

»Sherlock Holmes: Gioco di ombre«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 16.15, 18.10 »Il gatto con gli stivali 2D«, 20.10, 22.10 »Finalmente la felicità«, 16.20, 18.50, 21.20

»Vacanze di Natale a Cortina«, 16.30,

19.10, 21.50 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«; 19.50, 22.15 »Capodanno a New York«; 16.30 »Il figlio di Babbo Natale 3D«; 16.30, 18.25,

20.20, 22.15 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 16.30, 19.50, 22.15

»Immaturi, il viaggio«; 16.00, 18.50,

21.40 »J. Edgar«.

FELLINI - 16.45 »Alvin Superstar 3: Si salvi chi può«; 18.10, 20.10, 22.00

»Midnight in Paris«.

Stojan in Felicija
sta starša postala in sedaj bosta
malo

Evo

pestovala.

Obilo zdravja in mirnih noči jim
želijo

nona Anica

in stric Goran z družino

Danes naš nono

Sergio

80 let ima.

Vnuki Ivan, Giulia,
Peter in David

mu želijo vse najboljše iz srca
in še mnogo lepih in srečnih dni
še ostali mi.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 19.40, 21.00 »Emotivi anoniimi«; 17.50, 22.20 »Le nevi del Kili-mangiaro«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »J. Edgar«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Le idì di marzo«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40 »Alvin in veverički 3«; 18.30, 21.00 »Misija: Nemogače - protokol duh«; 17.00 »Muppetki«; 16.30, 19.00, 21.30 »Sherlock Holmes: Igra senc«; 19.20, 21.40 »Trgovci s časom«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.00, 21.30 »Traktor, ljubezen in rock'n'roll«; 16.50 »Arthur Božiček 3D«; 20.55 »Pisma sv. Nikolaju«; 16.00, 18.00 »Alvin in veverički 3«; 20.50 »Dekle z zmajskim tatjem«; 15.55, 18.20 »Muppetki«; 15.10, 17.10, 19.10, 21.10 »Jack in Jill«; 16.20, 18.40, 21.00 »Tipotapci«; 16.10, 18.30, 20.40 »Angleška pita«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 20.00, 22.15 »Il principe del deserto«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Almanya la mia famiglia in Germania«; Dvorana 3: 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Il gatto con gli stivali 2D«; Dvorana 4: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Immaturi, il viaggio«; 18.20 »The Artist«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 20.30 »Capodanno a New York«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.00 »Immaturi - Il viaggio (dig.)«; Dvorana 3: 17.30 »Il gatto con gli stivali 3D (dig.)«; 19.50, 22.00 »Vacanze di Natale a Cortina«; Dvorana 4: 18.00, 20.30 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«; Dvorana 5: 18.00, 21.00 »J. Edgar«.

Osmice

BORIS PERNARČIĆ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

OSMICO sta odprla Ivan in Sonja Colja v Samotorci 53. Tel. št. 040-229586.

PAHOR MARIO ima odprtino osmico v Jamljah. Nudi domaći prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

SALOMON v Rupi je odprl osmico; tel. 0481-882230.

~GOLD DAYS~

~AKCIJA 2012~

- ~ Hotel Gold Club
- ~ Casino Castra
- ~ Restavracija Planika a'la carte
- ~ Pivnica & picerija

Informacije in rezervacije:
00386 5 364 47 00
info@hotelgoldclub.eu

BON ZA 25 % POPUSTA V RESTAVRACIJI

* bon velja do 29.2.2012

**K/D Ribiški muzej
Tržaškega Primorja Trst - Križ**
in
Izobraževalni program TV Slovenija

vas vladljivo vabita
na svečano predpremiero

MREŽE SPOMINA

scenarista in režisera
JADRANA STERLETA

O morskem ribištvu govorijo še zadnji kraški ribiči in njihove žene iz Križa in Nabrežine, pripovedujejo o mrežah, ki so pomnenie preživetje, pa tudi o tem, od kod smo prišli prav do obale Tržaškega zaliva. Film Jadrana Sterleta, Kraševca in sina pomorščaka, je poklon teji naši edini, bogati, več kot tisočletni obmorski kulturni dediščini, ki je lastna Slovencem od Trsta do izliva reke Timave.

Projekcija dokumentarnega filma bo **v soboto, 14. januarja 2012 ob 20.00 v prostorih doma A. SIRKA v Križu**

Pred ogledom filma bomo svečano odprli likovno razstavo portretov nekaterih udeležencev v filmu, ki jih je portretirala akademika slikarka **ANA KRAVANJA** iz Divate.

PRISRČNO VABLJENI !

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR

BARTOL sporoča koledar predstavitev svojih šol in vrtcev; Vrtec Barkovlje (Ul. Vallicula 11); v ponedeljek, 16. in 23. januarja, od 11. do 12. ure ter v sredo, 18. in 25. januarja, od 14. do 15. ure; Vrtec Lonjer (Lonjerska cesta 240); v ponedeljek, 16. in 23. januarja, od 14. do 15. ure ter v petek, 13 in 20. januarja, od 14. do 15. ure; OŠ Milčinski (Ul. Marhesetti 16); v sredo, 18. januarja, ob 17. uri; OŠ Finžgar (Ul. Cereto 19); v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri; OŠ Župančič (Ul. Caravaggio 4); v ponedeljek, 23. januarja, ob 17. uri; SŠ Ciril in Metod (Ul. Caravaggio 4); danes, 12. januarja, ob 17. uri; SŠ Ciril Metod - podružnica na Katinari (Reška cesta 511); v petek, 13. januarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da so do petka, 13. januarja, v jutrjnih urah dnevi odprtih vrat na vseh šolah in vrtcih. Starše vabimo, da se predhodno najavijo.

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD J. STEFANA

prireja v soboto, 14. januarja, od 9.30 do 11.30 dan odprtih vrat. Profesorji znanstvenih predmetov biokemijskega, elektronskega in mehanskega oddelka bodo predstavili ustroj šole in nudili informacije o vzgojno-izobraževalni ponudbi. Toplo vabljeni starši, srednješolski učenci in vsi, ki bi radi spoznali naš zavod.

DAN ODPTIH VRT na liceju France Prešerena bo v nedeljo, 15. januarja, od 10. do 12. ure v šolskih prostorih na Vrdelski cesti - Strada di Guardiella, 13/1 v Trstu. Prisrčno vabljeni starši in dijaki nižjih srednjih šol.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH

Nanoški trg 2, sporoča, da bo vpisovanje potekalo od 16. januarja do 20. februarja s sledenjem urnikom: od ponedeljka do petka od 7.45 do 13.30. Tajanstvo bo v obdobju vpisovanja odprto tudi v soboto, 28. januarja in v soboto, 11. februarja od 8.30 do 13.00. Obenem sporočamo, da bo informativni sestanek za starše, ki bodo otroke vpisali v prvi letnik vrtca oz. šole v sredo, 18. januarja, ob 17.00 v prostorih ravnateljstva.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SREČKO KOŠOVEL obvešča, da bo informativno srečanje o predstavitvi tako matične šole na Općinah, kot podružnice na Prosek v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri na sedežu šole Kosovel na Općinah, v Bazovški ulici 7.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU

sporoča, da je koledar informativnih sestankov za starše ob vpisih za š.i. 2012/13 v šole in vrtce naslednji: v ponedeljek, 16. januarja, ob 17.00 na osnovnih šolah J. Ribičiča-K. Široka (Ul. Frausin, 12) in I. Grbca-M.G. Stepančič (Ul. Svevo, 15); v torek, 17. januarja, ob 10.30 v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu (Ul. Frausin, 12); v sredo, 18. januarja, ob 10.30 v otroškem vrtcu Jakoba Ukmarija (Staroistrska cesta, 78); ob 11.00 v otroškem vrtcu v Škednju (Ul. Svevo, 15).

Slovenski klub
vabi **danes, 12. januarja 2012,**
na debatno srečanje na temo
**DEMOKRATIČNO IZVOLJENO
PREDSTAVNIŠTVO**
Sodelovali bodo:
*Tamara Blažina, Igor Gabrovec,
Igor Kocijančič, Rudi Pavšič,
Drago Štuka in Samo Pahor*
Moderatorja:
Marij Čuk in Dušan Udovič
**Debata bo potekala v Narodnem domu,
ulica Filzi 14, s pričetkom ob 18. uri**

RAVNATELJSTVO DRŽAVNE SREDNJE ŠOLE SIMONA GREGORČIČA V DOLINI vabi na predstavitev šole, ki je namenjena staršem učencev letošnjih petih razredov osnovnih šol, ki bo v torek, 17. januarja, ob 17. uri na sedežu šole. Iste dne bo ob 18. uri zbor staršev za razgovor o obšolskih dejavnostih, oz. o zimovanju in šolskih izletih.

Izleti

SEKCIJA VZPI-ANPI BOLJUNEC organizira v petek, 13. januarja, izlet na tradicionalno proslavo ubitih partizanov na pragu svobode 13. januarja 1945 na Sveti Ani pri Ložu. Odhod izpred gledališča F. Prešeren v Boljuncu ob 8.30. Informacije in prijave na 333-6843573.

KRUT zaključujemo vpisovanje na voden ogled razstave »Ekspresionizem« v Villo Manin in ogled bližnjega mesteca Portogruaro, v soboto, 4. februarja. Informacije in prijave na sedež Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

NA OGLED JASLIC v Mokronog, Šentjanž, Boštanj in okolico se bomo podali v soboto, 28. januarja. Avtobus bo spremjal udeležence po ustaljeni navadi. Imeli bomo tudi sv. mašo in dobro kosilo. Za vpis in vse ostale informacije pokličite na tel. št. 347-9322123.

Obvestila

JOGA pri Skladu Mitja Čuk: na razpolago je le še nekaj prostih mest za tečaj 2012. Informacije in vpis na tel. št. 349-0981408.

KMEČKA ZVEZA poroča, da je na pobudo Tržaške pokrajine odprt solidarnostni račun za zbiranje sredstev za pomoč govedorejskemu obratu Daria Zidariča, ki je utrel veliko škodo zaradi požara. Zamudniki naj pohitijo.

GONG ZVOČNA KOPEL - danes, 12. januarja, od 18.30 do 19.30 v društveni dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Prinesi s seboj steklenico vode, spalno vrečo in podlogo za ležanje. Obvezna prijava na yoga.koren@gmail.com ali na +38641649004 (Goran). Zaželen prispevek za igralce inštrumentov.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal danes, 12. januarja, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

Darujte za sklad
Bubnič Magajna

SLOVENSKI KLUB prireja danes, 12. januarja, debatno srečanje na temo »Demokratično izvoljeno predstavništvo«. Pri debati bodo sodelovali Tamara Blažina, Igor Gabrovec, Igor Kocijančič, Rudi Pavšič, Drago Štuka in Samo Pahor, moderirala pa bosta Marij Čuk in Dušan Udovič. Srečanje bo potekalo v mali dvorani Narodnega doma, Ul. Filzi 14, s pričetkom ob 18. uri. Vabljeni!

SPDT obvešča člane, da bodo v prvih januarskih dneh odborniki na razpolago za poravnava članarine in obnovitev zavarovalnine s sledenjem urnikom: danes, 12. januarja, 18.00-20.00 na Štadionu 1. Maj; v četrtek, 19. januarja, 19.00-20.30 v Razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Općinah, Ul. Ricreatio 2, celovčno predavanje »Globoke sanje - o novih odkritijih Jamarskega odseka SPDT v zadnjem letu«. Predavanje je pripravil Dean Zobec. Pred predavanjem, od 19.00 do 20.30, bodo odborniki članom na razpolago za poravnava letne članarine in zavarovalnine.

SPDT prireja celodnevne tečaje smučanja za osnovnošolske otroke 4., 11., 25. februarja in 3. marca na Zoncolanu. Informativni sestanek bo danes, 12. januarja, na Štadionu 1. Maj ob 19. uri. Dodatne informacije: www.spdt.org, smucanje@spdt.org in tel. št. 339-5000317 ob pondeljku do petka od 19. do 20. ure.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING pri SKD Mitja Čuk - ponovni začetek tečaja v januarju. Info: 340-9116828 (Maša), pravna.narava@gmail.com.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja degustacijski večer z vini iz Sardinije.

Srečanje bo v petek, 20. januarja, ob 20.30 v prostorih Zadruge Dolga Kranj - Dolina 528. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Nadaljuje se tudi včlanjevanje v združenje ONAV za l. 2012. Informacije in prijave na www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo zasedanje Deželnega sveta v sredo, 25. januarja, ob 18. uri v prvem sklicu in ob 19. uri v drugem sklicu. Deželni svet bo potekal - komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

LETNIK '67 dobimo se! Vabljeni na srečanje v soboto, 28. januarja. Prijave in info na tel. št.: 329-3338871 (Dunja) v večernih urah.

MARKETINŠKE STRATEGIJE ZA PROMOCIJO TERITORIJA: tečaj na podiplomske stopnji, namenjen odraslim brezposelnim osebam z univerzitetno diplomo in z bivališčem na območju dežele FJK; trajanje: 80 ur - od februarja do junija. Vsebine: osnove marketinga, analiza tržišča, segmentacija proizvodov in kupcev, marketing mix. Izbor kandidatov: 13. februarja. Za dodatne informacije in vpisovanja: Ad formandum, Ul. Ginnastica 72, Trst (tel. 040-566360, ts@adformandum.eu).

Prireditve

ZIVLJENJE, KI PRESENEČA v okviru ciklusa »Zivljenje, ki preseneča« bo danes, 12. januarja, ob 20. uri v Peterlinovi dvorani, Donizettija 3, na večer posvečen analizi ljudskih štetij na našem področju od srede 19. stoletja do prve svetovne vojne. Govorila bosta zgodovinarja Aleksej Kale in Dean Krmac.

POHITITE S PRIJAVO VINA 2011

Kmečka zveza opozarja vinogradnike, da je še nekaj dni na razpolago za prijavo vina 2011/2012. Rok za predstavitev prijave zapade v ponedeljek, 16. januarja. Zamudniki naj pohitijo. **TEČAJ FOLKLORNIH PLESOV:** Si želite razgibane družbe in se učiti folklornih plesov? Pri nas vam ne bo nikoli dolgčas. Starost je neomejena! Kd Rdeča zvezda vabi na informativno sejjo, ki bo v ponedeljek, 16. januarja, ob 20. uri v prostorijah društva Rdeča zvezda (Salež). Dodatne informacije in prijave na tel. št. 347-9933778 (Katrín) ali 349-2603425 (Alexia), skd.rdecezvezda@gmail.com.

UPRAVNI ODBOR Združenja Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca obvešča članstvo, da bo redni občni zbor v torek, 17. januarja, v prostorijah KD Ivan Grbec, Ul. di Servola 124, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevi red: pregled članstva in poplastil; imenovanje tajnika zборa; poročilo predsednika, blagajnika, nadzornikov; odobritev proračuna in predračuna; imenovanje volilne komisije; predlaganje kandidatov; volitev novih članov upravnega in nadzornega odbora; razno. Pred začetkom bo potekala poravnava članarin za l. 2011 in vpisovanje novih članov za l. 2012.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje otrok v občinski otroški vrtce v Šempolaju za šolsko leto 2012/2013. Prošnje za vpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini, do 31. januarja.

Obrazci so na razpolago v zgornj navedenem uradu ter v otroškem vrtcu.

Informativni sestanek za starše, ki bi

radi vpisali svoje otroke v občinski otroški vrtec bo v četrtek, 19. januarja, ob 16. uri v prostorih navedenega vrtca. Za informacije je na razpolago urad za šolstvo, telefonska številka 040-2017370.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

TRST prireja v četrtek, 19. januarja, ob 20.30, v Razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Općinah, Ul. Ricreatio 2, celovčno predavanje »Globoke sanje - o novih odkritijih Jamarskega odseka SPDT v zadnjem letu«. Predavanje je pripravil Dean Zobec.

Pred predavanjem, od 19.00 do 20.30, bodo odborniki članom na razpolago za poravnava letne članarine in zavarovalnine.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING pri Skladu Mitja Čuk - ponovni začetek tečaja v januarju. Info: 340-9116828 (Maša), pravna.narava@gmail.com.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja degustacijski večer z vini iz Sardinije.

Srečanje bo v petek, 20. januarja, ob 19. uri v Domu na Vidmu v Ilirske Bistrici nastopajo: Pihalni orkester Breg, Pihalni orkester Divača, Poštna godba 1808; 4. februarja, ob 19. uri v Domu na Vidmu na Domu na Vidmu v Ilirske Bistrici nastopajo: Brkinska godba 2000, Godbeno društvo Nabrežina, Pihalni orkester Ilirska Bistrica; 12. februarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Kobji Glavi nastopajo: Pihalni orkester Kras Doberdob, Pihalni orkester Rimanec, Pihalni orkester Komen.

SLIKARKA MAJDA PERTOTTI razstavlja svoje izdelke v društveni gostilni na Kontovelu do 31. januarja. Vljudno vabljeni!

blemom smrti drage osebe», ki bo potekalo v okviru workshopa o žalovanju v petek, 20. januarja, ob 17. uri v prostorih CSV, Pasaž Fenice št.

GLEDALIŠČE MIELA - Koncertno branje Rumizeve Kutine iz Istanbula

Balada o tragični ljubezni med Mašo in Maxom

Paolo Rumiz bo skupaj z glasbeniki Alfreda Lacosegliaza še enkrat nastopil v nedeljo zvečer

Orfej je reagiral na smrt ljubljene Evridike tako, da se je napotil v podzemlje, da bi jo ponovno pridobil, sodobni pevec Paolo Rumiz pa je pisal o svojem simboličnem potovanju, da bi lažje prenesel izgubo s podporo vseh, ki mu želijo prisluhniti. Pred letom in pol je dal spominu umetniška krila in je ubral lirske strune verzov, na katere so se kasneje, po čisto spontanem postopku prilepile še note. Tako je v enajstercih zapela balada o kutini iz Istanbula, ki se je kot vsaka ustna pripoved razvila in se še razvija skozi različne oblike, od knjige do cd-ja in je nazadnje postala koncertno branje na gledališkem odrvu, ki se ravno tako, rahlo spreminja na vsaki etapi turneje. V torek so Rumiz, avtor glasbe Alfredo Lacosegliaz in glasbeniki njegove skupine nastopili pred domačo publiko v nabito polni dvorani gledališča Miela v Trstu. Avtoritete, kulturniki, glasbeniki, bralci priljubljenega novinarja in pisatelja niso zamudili priložnosti, da bi iz njegovih ust slišali pripoved o ljubezni Dunajčana Maxa in Sarajevčanke Maše, ki se v utripu balade vije po vzhodnem delu Evrope, onkraj meja nekdanjega avstro-ogrskega cesarstva do dišečih turških bazarjev.

Sodelovanje z avtorjem glasbene kulise za to koncertno branje je nastalo po naključju, težko pa bi si lahko predstavljali primernejšo kombinacijo stilov, saj se značilni, ljudsko-umetni patchwork Alfreda Lacosegliaza, njegovo svojevrstno, recitativno petje, ki obleče besede z barvami fragmentov balkansko-me-

Paolo Rumiz
(spodaj)
in glasbenikom
Alfreda
Lacosegliaza
je v gledališču
Miela v Trstu
prisluhnilo res
veliko ljudi

KROMA

diteranske tradicije, naravno prilega čustvenemu, radovnemu lovu na »donavsko-balkanske« emocije in vtise Rumizev pripovedi. Med neparnimi ritmi, brezčasnimi melodijami, ambientalnimi zvoki, ki jih skladateljeva domišljija pomeša v svojem glasbenem potovanju, se iz podzemnega toka spomina, večkrat pojavlja pristna bosanska pesem Žute dunje, ki je ključnega pomena v razvoju zgodbe. Maša je zapela to sevdalinko Maxu na večer, ko sta se spoznala v vojnem Sarajevu; besede žalostne pesmi se uresničijo, saj bo ljubezen vzcvetela ob preranem zatonu Mašinega življenja, kar iz literarnega vidika oživila tudi večni binom Ljubezen-Smrт.

»Kaj pa veste vi o ljubezni,« sprašuje s kančkom grenkobe Paolo-Max; vprašanje je na začetku izhodišče za pripoved, njena ponovitev na koncu predstave pa pečat cikličnega obnavljanja ustnega izročila, po katerem dobi celotna balada navdih. V ritmu enajstcercev in v koraku pisatelja, ki verjame, da besede nastanejo iz gibanja in hoje popotnika, je zgodba tekla z različnimi hitrostmi. Rumiz je stopil po stopoma v kožo igralca; v prologu je težje zapustil novinarsko brezosebno hitrost, kasneje pa je njegovo podojanje pridobilo ekspresivne nianse doživetega. S čisto diktijo in s posluhom za komplementarnost glasbenikov, katerim se je včasih pridružil s tihim petjem, je Rumiz popeljal gledalce skozi ritualna potovanja človeka po zunanjih in notranjih pokrajinh, kjer se meja resničnosti prelije v legendu. V spominu se Maša spremeni v bajeslovno bitje, razpeto med eterično božanskostjo svetle, skrivenostne prikazni in prvobitnim odnosom z elementi, z rodno zemljo, soncem

življenja in senco usodno fascinantne smrti. Maša ima topilino altovskega glasu, na odrvu pa je ženski element dobil zvenec sopranski prizvod zanesljive Ornelle Serafini, dolgoletne interprete ritmično in melodično zahtevne, pripovedne glasbe Lacosegliaza.

S petjem so se prepletali instrumentalni spevi in plesi v izvedbah samega Lacosegliaza na raznih ljudskih glasbilah, violinistke Cristine Verita, klarinetista Daniela Furlana in klaviristke Oriette Fossati. Na tej osnovi je pisateljeva domišljija prepletala cesarjevo v vzhodno dediščino Tržačana, ki se zlahotnostjo plesa zavrti med simboli svoje identitete, med bakrenimi zapestnicami in sinjino grškega morja, se spominja ran deportirance kot tudi partizanov, se z dunajskim rabinom pogovarja o eksistencialnih vprašanjih in črpa iz prebolevanja smrti predvsem življenje in ljubezen ne samo do Maše, a do teritorija, ki že dolgo let predstavlja bistvo in glavni navdih njegovega novinarskega in pisateljskega prizadevanja.

Rumiz piše z zunanjim pogledom popotnika, s katerim skuša prodreti v dušo naroda, ki ga očara, kar pomeni tudi s posebnim občutkom za barve, vonjave, podobe, ki bi v tem gledališkem kontekstu lahko dejansko ovrednotile besed (na primer s projekcijami), a so po zamisli režiserja Franca Peroja prepustile oder minimalistični koncertni izvedbi. Osebna beseda s poetičnim pridihom je v torek privabilo takoj množico ljudi, da je vodstvo gledališča zaradi velikega povpraševanja dodalo izjemno ponovitev, ki bo v nedeljo, 15. januarja ob 21.00.

Rossana Paliaga

GLEDALIŠČE ROSSETTI - Uvod v drugi del sezone 2011/12 Koncertnega društva

Godalni kvartet Bennewitz navdušil

Štirje mladi češki fantje, študentje na Akademiji za glasbo v Pragi, dva Jirijsa in dva Štepana, so se l.1998 odločili za skupno glasbeno pot v godalnem kvartetu, sestavu, ki zahteva nadpovprečno predanost, sposobnost prilaganja, zrazen v tudi zrele in tehnično dovršene osebnosti. Izbrali so ime češkega violinista Antonina Bennewitza, svoje znanje pa so po študiju v domovini izpopolnili na Španskem in v Švici ter kmalu posegli po prvih nagradah in prizanjih. V Trstu so prvič nastopili pred skoraj dvema letoma na vabilo društva Chamber Music: v malih dvoranih gledališča Verdi so razkrili svoje adute ter se odlično izkazali predvsem v glasbi domačih avtorjev, drugo vabilo so prejeli od Koncertnega društva, za katero so v gledališču Rossetti odprli druge del sezone 2011-12. Stilna ter interpretativna skladnost in poglobljen študij skrivnosti skupne igre so bili razvidni že iz prve skladbe, Kwarteta v Es-Duru op. 33 št. 2 Franzu Josepha Haydn. Češki mojstri so izpostavili predvsem humoristične aspekte kompozicije, še posebej v drugem in četrtem stavku: v Scherzu so se s poudarjenimi glissandi morda celo pretirano odmaknili od sloga, ki je vsekakor uokvirjen v prosojni duh dunajske klasike, igra pa je bila vseskozi ljubka in galantno podana.

Najbolj zanimiva in dognana je bila izvedba 3. Kvarteta Alfreda Schnittkeja, rusko-nemškega skladatelja židovskega porekla, ki je l. 2010 sklenil svoj življenjski lok ter zapustil globoko sled, morda tudi smernice, ki bodo lahko vodile skladatelje tretjega tisočletja. Schnittke - ali za Ruse še vedno Šnitke - je mojster, ki je s svojim opusom postal vezni člen med preteklostjo in bodočnostjo: znane, domače elemente, utrinke del velikih skladateljev, je tako rekoč razgradil na prafaktorje ter jih nato nanihal v harmonsko neurejene plasti s efektom, ki meša občutek domačnosti z odtujenostjo, z neotipljivo, včasih pa kar boleče kričečo nostalgijo. V tretjem kvartetu so Orlando di Lasso, Ludwig van Beethoven in Dmitri Šostakovič skladatelju navdihnil miselnik, ki s postopno deformacijo originalnih tem zaplove v nove zvočne pokrajine, nestabilne in izzivalne naperjene v ušesa poslušalcev. Kvartet Bennewitz je oblikoval zelo bogato in razčlenjeno zvočno paletto, ki je odkrila svetle in temne plati Šnitkejeve intimnosti z interpretacijo, ki je ves čas ohranila visoko pozornost in napetost.

Drugi del koncerta je bil posvečen domačemu mojstru Antoninu Dvoraku s Kvartetom v G-Duru št. 13 op.

106, predzadnjim iz niza štirinajstih. Tipični elementi češkega komponista, ki je visoko cenil Brahmsov zgled, znan pa ga je začiniti z značilnostmi ljudske glasbe, so prisotni domala v vseh kvartetih: suverena kompozicijska tehnika, ki vključuje vse pridobitve poznoromantične dobe in smisel za toplo po-

joči melos nam je kvartet Bennewitz podal v dovršeni obliki, z lepo uravnoteženo dialektiko med posameznimi instrumenti. Violinist Jiri Nemeček je s svojim svetlim zvokom nedvomno vodilni član, ob njem pa se zna lepo izkazati tudi druga violina Štefan Ježek; violist Jiri Pinkas zna lepo ovrednoti-

ti nezanemarljivo funkcijo svojega glasbila, čelist Štefan Doležal pa zaočroži zvočnost s topilino svojega instrumenta. Sestav je požel navdušene aplavze, ki so se poleglo po dveh dodatkih: oba je kvartet Bennewitz črpala iz Dvorakove zbirke Ciprese.

Katja Kralj

Odlíčen
češki kvartet
dveh Jirijs
in dveh Štepanov
je svojo nadvse
uspešno kariero
začel leta 1998

MGLC - Razpis

Poziv slovenskim umetnikom grafikom

Mednarodni grafični likovni center (MGLC) je objavil razpis, namenjen slovenskim umetnikom, ki se ukvarjajo z grafikom in umetnostjo tiska. Prek razpisa želijo pridobiti dela za predstavitev sodobne slovenske grafične produkcije, nastale v zadnjih treh letih.

Razstava bo na ogled od 20. aprila do 17. junija. Rok za oddajo del je 15. februar. Avtorji naj v obliki originalov, fotodokumentacije ali v elektronski obliki predložijo svoja dela v katerikoli grafični tehniki ali kombinaciji tehnik in s poljubno tematiko, nastala od vključno leta 2008. Predložena dela naj bodo opremljena z osnovnimi biografskimi podatki avtorja in natančnimi podatki o delu. Ker je predvidena izdaja razstavne zloženke, naj bodo reprodukcije pripravljene za tisk.

Umetniki lahko dela pošljejo bodisi na naslov Mednarodni grafični likovni center, Grad Tivoli, Pod turnom 3, 1000 Ljubljana ali pa na e-naslova muzejske svetovalke Brede Škrjanec ali kustosa Božidarja Zrinskega.

Poziv umetnikom vseh generacij, ki aktivno delajo na področju umetnosti tiska in grafike, je izhodišče za nadaljnje raziskovanje slovenske grafične produkcije in njene vpetosti v sodobne vizualne umetniške prakse, so zapisali v MGLC.

Iščejo skladbe za EM0

Razvedrilni program Televizije Slovenija je objavil razpis, s katerim vabi avtorje, da prijavijo skladbo za izbor predstavnice RTV Slovenija na 57. tekmovanju za pesem Evrovizije 2012.

Skladba bo namenjena eni izmed zmagovalk oddaje Misije Evrovizija Evi Boto ali dvojčicama Niki in Evi Prusnik, ki bodo nastopile na EMI. Rok za oddajo je 26. januar. Skladba, ki je lahko dolga največ tri minute, mora biti nova, kar pomeni, da ni bila predhodno javno predvajana ali objavljena v kakršni koli obliki. (STA)

IRAN - Pred univerzo v Teheranu eksplodiral avtomobil

V atentatu ubit znanstvenik obrata za bogatenje urana

Teheran obtožuje ZDA in Izrael - Bela hiša zanikala vsakršno vpletjenost ZDA

TEHERAN/WASHINGTON - V eksploziji avtomobila bombe pred univerzo v Teheranu je bil včeraj ubit iranski znanstvenik Mostafa Ahmadi Rošan, je sporočila iranska televizija. Rošan je bil namestnik direktorja za komercialne zadeve iranskega obrata za bogatenje urana v Natanzu.

Po navedbah uradnih iranskih virov je pred univerzo eksplodiralo vozilo peugeot 405, v katerem je bila bomba. Po poročanju medijev sta napadalca na motorjem kolesu na Rošanova avtomobil pritrdirala magnetno bombo. 32-letni Rošan je umrl neposredno po eksploziji, medtem ko je njegov voznik poškodbam podlegel kasnej; tretji sopotnik je bil ranjen. Od januarja 2010 so bili v bombnih napadih ubiti še trije iranski znanstveniki, od katerih sta dva delala na jedrskem programu.

Namestnik guvernerja Teherana Safar Ali Baratlo je zatrdiril, da za napadom na Rošana stoji Izrael. "Izrael je odgovoren za napad, način pa je enak kot pri drugih napadih na iranske znanstvenike," je dejal. Iranski podpredsednik Mohamad Reza Rahimi pa je za iransko televizijo izjavil, da uboj Rošana ne bo ustavil razvoja iranskega jedrskega programa. "Danes so si tisti, ki trdijo, da se borijo proti terorizmu, za tarčo vzeli iranskega znanstvenika. A vedeti morajo, da so iranski znanstveniki bolj kot kadar koli prej odločeni, da si bodo prizadevali za napredok," je dejal.

Iransko zunanje ministrstvo je za napad obtožilo tako Izrael kot ZDA. Iranski mediji pa so obtožili Mednarodno agencijo za jedrsko energijo (IAEA), da je Rošanovo ime posredovala izraelski in ameriški obveščevalni službi. "Inšpektorji IAEA so nedavno srečali z njim," je počela tiskovna agencija Mehr.

Bela hiša je vsakršno vpletjenost ZDA zanikala. Tiskovni predstavnik sveta za nacionalno varnost Tommy Vietor je dejal, da ZDA nikakor niso povezane z napadom in da ostro obsojajo vsakršno nasilno dejanje, vključno z včerajnjim. Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je prav tako kategorično zanikala, da bi bile ZDA vpletene v uboj iranskega znanstvenika. Ob tem je dodala, da si prizadevajo za mednarodni dogovor z Iransom o končanju njegovega programa bogatenja urana.

Tiskovni predstavnik izraelske vojske, brigadni general Joav Mordehaj, pa je na uradni spletni strani na Facebooku zapisal, da ne ve, kdo se je maščeval iranskemu znanstveniku, a da sam ne bo točil solz za njim. (STA)

Razbitine avtomobila, v katerem je bil ubit znanstvenik Mostafa Ahmadi Rošan, namestnik direktorja za komercialne zadeve iranskega obrata za bogatenje urana v Natanzu

ANSK

EU - Opozorilo Evropske komisije

Bruselj prihodnji torek o ukrepih proti Madžarski

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj znova opozorila na sporne politične reforme na Madžarskem ter napovedala, da bodo komisari 17. januarja odločali o sprožitvi postopka proti Budimpešti. Bruselj je Madžarski zagrozil tudi z ukrepi, ker ni sprejela učinkovitih ukrepov za znižanje proračunskega primanjkljaja.

Tiskovna predstavnica komisije Pia Ahrenkilde Hansen je dejala, da jih v Bruslju skrbi, da novi madžarski zakoni niso v skladu z evropsko zakonodajo. Povedala je, da komisija še analizira novo madžarsko zakonodajo, odločitev o sprožitvi postopka pa bodo sprejeli prihodnji torek. Komisija "si pridružuje pravico, da v primeru kršitev na prihodnji seji 17. januarja sprozi postopek", je dejala.

Pomisli se pojavljajo predvsem glede neodvisnosti madžarske centralne banke, njenega pravosodja ter državnega regulatorja za zaščito podatkov. Ahrenkilde Hansenova je na novinarski konferenci sicer izrazila upanje, da bo madžarska vlada sama popravila tiste zakone, ki

so problematični. "Upam, da bo Madžarska sama rešila problem, tako da nam ne bo treba iti skozi zapleten postopek opozoril državi," je dejala. "Žogica je zdaj na madžarski strani," je dodala in pojasnila, da mora madžarska vlada dokazati, da ponisliki niso upravičeni.

Komisija pa je opozorila tudi, da Madžarska ni sprejela nobenih učinkovitih ukrepov za znižanje primanjkljaja pod maastrichtsko mejo treh odstotkov brutto domačega proizvoda (BDP). Finančne ministre EU je zato pozvala, naj v skladu z novo evropsko zakonodajo, katere cilj je okrepiti proračunska disciplina v uniji, proti Budimpešti sprožijo sankcije.

Madžarska je včeraj zatrdirila, da je zavezana vladavini prava in evropskim vrednotam ter se je pripravljena posvetovati o spremembah sporne zakonodaje. Kot so še sporočili iz tiskovnega urada vlade v Budimpešti, bo Madžarska počakala na rezultate analize komisije ter razmisli na njih. Madžarsko ministrstvo za gospodarstvo pa je sporočilo, da je pripravljeno preučiti vse pripombe in predloge Evropske komisije v zvezi s proračunskim primanjkljajem.

Na ministrstvu sicer vztrajajo, da "stevilke gorijo same zase" in da bo Madžarska letos prvič po vstopu v EU znižala javni primanjkljaj pod tri odstotke BDP.

Na Madžarskem je 1. januarja v veljavo stopila nova ustava, ki na novo ureja vrsto področij, med drugim centralno banko in javne finance, ustavno sodišče, organizacijo sodstva in državnega tožilstva in volilno zakonodajo. Ob novi ustavi je bila v ustavno večino sprejeta še vrsta posebnih zakonov, ki po oceni opozavalcev posegajo v neodvisnost centralne banke oziroma sodstva. S tem, ko uvaja celo vrsto šest-, devet- in celo dvanajstletnih mandatov, pa je nova ustava tudi močno otežila delo prihodnji vladi. Če ta v parlamentu ne bo razpolagala z dvotrejinsko večino, bo imela namreč v veliki meri zvezane roke, saj ustava za mnoge ključne odločitve po novem zahteva dvotrejinsko podporo. (STA)

ZRUŽENE DRŽAVE AMERIKE - Republikanci izbirajo kandidata za jesenske predsedniške volitve

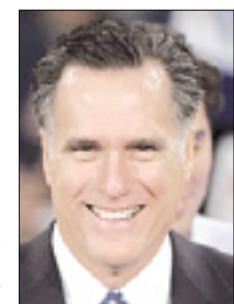
Romney zmagal v državi New Hampshire in se odločno približal republikanski nominaciji

CONCORD - Nekdanji guverner ameriške zvezne države Massachusetts Mitt Romney je v torek zanesljivo ugnal vso konkurenco za osvojitev predsedniške nominacije republikanske stranke na strankarskih volitvah v državi New Hampshire, kljub temu pa so vsi njegovi nasprotniki ostali v tekmi z upanjem na boljši rezultat v Južni Karolini 21. januarja.

Po 95 odstotkih preštetih glasov je Romney dobil 40 odstotkov oziroma skoraj 95.000 glasov podpore. Njegov najbližji nasledovalec Ron Paul je prejel 23 odstotkov oziroma manj kot 55.000 glasov podpore.

Romneyjeva zmaga v New Hampshire glede na javnomenjske ankete ni bila vprašljiva, zato je bilo toliko pomembnejše, kdo se bo uvrstil na drugo mesto, a volivci niso z ničemer razjasnili podobe za naprej. Na drugo mesto se je namreč uvrstil slobodnjaški kongresnik iz Teksasa Paul, ki ga ankete v Južni Karolini uvrščajo šele na četrto mesto, na tretje pa nekdanji guverner Utaha Jon Huntsman, ki ga ankete na jugu ZDA komajda zaznajo.

Romney je v New Hampshireu dose-

MITT ROMNEY

ANSK

gel pomembno zmago, saj je premagal konkurenco kljub temu, da se mu je v pondeljek zareklo, da "rad odpušča ljudi", ko je govoril o zdravstvenih zavarovalnicah, ki ne opravljajo svojega dela. Nekaj nasprotnikov in demotriki so njegove besede iztrgali iz konteksta in jih izkoristili kot kritiko na njegov račun, tudi zaradi njegovega preteklega dela na čelu družbe Bain Capital, ki je vlagala v podjetja in jih ali reševala ali potapljal.

Povsem mimo medijskega radarja je na strankarskih volitvah Demokratske stranke slavil Barack Obama, ki je osvojil nekaj manj

kot 50.000 glasov demokratskih volivcev, njegovi nasprotniki pa niso vredni omembe. Neodvisni volivci, ki so imeli v New Hampshireu pravico glasovati za eno ali drugo stranko, so večinoma šli volit k republikancem. Tudi med njimi je največ glasov pobral Romney, ki je obenem pobral glasove 42 odstotkov konservativnih republikancev in večino tistih, za katere je bila najpomembnejša ekonomija ter verjetnost zmage proti Obamni na splošnih volitvah 6. novembra.

Kljub temu, da je vsa pozornost usmerjena k republikancem, pa volilna udeležba na njihovih strankarskih volitvah ni bila nič večja kot pred štirimi leti (okoli 240.000), kar pomeni, da med republikanci le ni tako velike želje za odhod Obame s predsedniškega položaja. Romney je v sedanjih anketalah tudi edini republikanski kandidat, ki ima skoraj tolikšno podporo kot Obama. Predsednik ZDA sicer v anketalah redno izgublja proti neimenovanemu republikanskemu kandidatu, vendar pa zmaguje takoj, ko ta kandidat dobí ime.

New Hampshire ni prinesel odstopa

razplet v Južni Karolini. Romneju lahko po kvarita razpoloženje morda le nekdanji predsednik predstavnškega doma zveznega kongresa Newt Gingrich iz Georgie, ki se mu v New Hampshireu obeta še četrti mesto, in teksaški guverner Rick Perry, ki je zanesljivo osvojil zadnje mesto. Oba imata še nekaj denarja za negativne oglase, vsi ostali pa so "prerevnii", da bi si lahko privočili rezenzije.

Eako velja za Florido, kjer bodo voliti 31. januarja in kjer lahko le Romney plačuje za oglase na velikem in dragem trgu. Paul se je sprva mislil izogniti Južni Karolini in nadaljevati kampanjo na Floridi, vendar se je zaradi trdnega drugega mesta v New Hampshireu in po tretjem mestu v Iowi odločil, da vseeno poskuši. Tudi tretje uvrščeni v New Hampshireu, nekdanji guverner Utaha in nekdanji veleposlanik Obamove administracije na Kitajskem Jon Huntsman je sedaj glede Južne Karoline optimist.

Nekdanji senator iz Pensilvanije Rick Santorum, ki se v New Hampshireu dojavlja uradnih rezultatov boril z Gingrichem za četrto mesto prav tako upa, da bo v kon-

V Siriji ubit francoski novinar

PARIZ - V sirskej mestu Homs je bil po poročanju francoske javne televizije včeraj ubit njen novinar Gilles Jacquier. Po navedbah dopisnika francoske tiskovne agencije AFP je v mestu sredi skupine novinarjev, ki so bili tam na obisku, eksplodirala bomba. Več ljudi naj bi bilo v eksploziji ranjenih, med njimi tudi belgijski novinar.

Kot je s prizorišča eksplozije poročal novinar AFP, je bila skupina novinarjev, ki naj bi poročala o protestih, na obisku v Homsu, ki ga je organizirala sirska vlada, ko je odjeknila eksplozija. Med ranjenimi je bil tudi belgijski novinar, ki je utrpel poškodbe oči. Novinar belgijske televizije VRT Jens Franssen je povedal, da je bilo na obisku v Homsu 15 novinarjev, ki so v njihovi bližini eksplodirale tri ali štiri granate.

Po podatkih Sirskega observatorija za človekove pravice so rakete odjeknile v predelih Akrama in Al Nuža. Med mrtvimi naj bi bilo tudi več Sircev. Sirsko ministrstvo za informiranje je potrdilo incident, vendar podrobnosti ni sporočilo.

Gilles Jacquier je bil novinar drugega programa francoske javne televizije, France 2. Televiziji se je pripravil leta 1991, za poročanje o konfliktih v Iraku, Afganistanu, na Kosovu in v Izraelu pa je prejel številne nagrade.

Umrl je legendarni sovjetski vohun Vartanijan

MOSKVA - Ruska obveščevalna služba je sporočila, da je umrl njen dolgoletni sodelavec Gevork Vartanijan, eden legendarnih sovjetskih tajnih agentov med drugo svetovno vojno, ki se je infiltriral britansko vohunsko šolo in ki je skrbel za varnost "velike trojice" med konferenco v Teheranu. Star je bil 87 let. Vartanijan, ki je imel tajno ime Amir, se je leta 1942 v Teheranu uspel udeležiti celotnega britanskega usposabljanja agentov, ki so jih namenili nato poslati v Sovjetsko zvezo. S tem je po navedbah ruske zunanje obveščevalne službe (SVR), naslednici nekdanje zloglasne sovjetske KGB, razkril vohunsko mrežo in spletke Velike Britanije, čeprav je bila medvojna zaveznica Sovjetske zvezde.

Med največje dosežke Vartanijana štejejo organiziranje varnosti med konferenco v Teheranu leta 1943, ki so se udeležili sovjetski voditelj Josif Stalin, ameriški predsednik Franklin D. Roosevelt ter britanski premier Winston Churchill.

Tedaj komaj 19-letni Vartanijan je vodil skupino sovjetskih agentov, ki so razkrili nacistično zaroto pod šifro "operacija dolgi skok", v kateri naj bi izvedli atentat na vse tri zavezniške voditelje. (STA)

servativnejši Južni Karolini dosegel vsaj tako dober rezultat kot pretekli torek v Iowi, ko je bil drugi za Romneyjem in zaostal le za osem glasov. Vendar pa dinamika tekme ne govori v prid nikomur razen Romneju. Po dveh zmaghah in dveh verjetnih naslednjih zmaghah se bo začelo tekmovanje v izražanju podpore najverjetnejšemu zmagovalcu, saj nihče, ki si želi dostopa do morebitnega prihodnjega predsednika ZDA, ne bo želet zaostajati.

Demokrati so že prepričani, da bo Obama stal nasproti Romney, kar si tudi želi, saj menijo, da ga bo lahko premagati z radi pogostega spremicanja stališč, na primer glede pravice do splava in zdravstva. Ne glede na to, kdo bo na koncu kandidat republikancev, lahko Obama premaga le ena stvar in to je gospodarstvo. Če se bo sedanji trend upadanja stopnje brezposelnosti nadaljeval do jeseni, potem ne bo nobenega razloga za zamenjavo vodstva v Beli hiši. Vse ostalo je postranskega pomena in zanimivo je, da lahko Evropa letos pomaga k izvolitvi republikanca, če ne spravi v red svoje dolžniške krize. (STA)

GORICA - Danes predstavitev priročnika o dvojezičnem otroštvu

Prešerna in Aškerca poznamo, najstniške revije ne razumemo

Navodila za usvajanje dveh jezikov in še zlasti slovenščine potrebujejo tudi slovenske družine

Slovenske šole
vabijo k vpisu
z dvojezičnimi
plakati v mestu

BUMBACA

KRISTINA KNEZ

Za slovenščino v Ljubljani ni bilo zanimanja, za London bi skoraj napolnili letalo

Kdo naj se udeleži današnje predstavitev dvojezičnega brezplačnega priročnika za starše z naslovom »Dvojezično otroštvo: Navodila za uporabo / L'infanzia bilingue: Istruzioni per l'uso«, ki bo ob 18. uri v dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci v Gorici? »Udeležbo na predstavitev priročnika svetujem tudi slovenskim staršem, saj je med nami zakorenjen predsodek, da teme srečanja zadeva le mešana in popularna italijanska družine. V resnici ni nikakor tako, ker se dinamike, vezane na souporabo dveh jezikov, tičejo tudi slovenskih družin, saj ne nazadnje živimo v italijanskem jezikovnem okolju,« pravi Kristina Knez, ravnateljica goriškega Dijaškega doma Simon Gregorčič, ki poudarja, da je treba vprašanje dvojezičnosti vezati na raven jezikovnega znanja. Knezova med gojenci Dijaškega doma opaža, da pogosto otroci iz čisto italijanskih družin bolje razumejo slovenščino, kakršno govorijo v Sloveniji, kot sinovi in hčerki pripadnikov slovenske narodne skupnosti iz Italije.

»Občutek imam, da smo v zamejstvu vezani na Prešernovo in Aškerčev slovenščino; ko pa naši otroci vzamejo v roke najstniško revijo iz Slovenije, imajo večne težave pri njenem prebirjanju,« pojasnjuje Knezova in poudarja, da je jezik v zamejstvu še vedno močan element narodne identifikacije, pozablja pa se na njegovo funkcionalnost in uporabo. »Naš cilj ne sme biti le ta, da imajo otroci v šoli visoko oceno iz slovenščine, pač pa morajo tudi biti sposobni sporazumevanja s sovrst-

niki iz Maribora in katerogakoli drugega kraja v Sloveniji,« poudarja Kristina Knez, ki opaža, da slovenski starši zanemarjajo vprašanja dvojezičnosti, na podoben način pa se ne zavedajo, da raven poznava slovenskega jezika neusmiljeno pada.

»Odrasli bi morali dati zgled mladim. Pridobiti bi morali zavest, da je treba več vlagati v poznavanje slovenščine. Slovenskega jezika kot sredstva komuniciranja, ki ga uporabljajo v Sloveniji, pa se bomo v zamejstvu težko naučili, zato moramo vzdrževati čim več stikov s slovenskim jezikovnim prostorom. Kar se mladih tiče, je treba spodbujati organizacijo srečanj s sovračniki iz Slovenije, bivanja v Sloveniji, mladi naj berejo revije iz Slovenije, knjige sodobnih avtorjev, naj gledajo slovenske televizijske kanale,« poudarja Knezova in pojasnjuje, da starši pripisujejo velik pomen učenju angleškega jezika, zato pa otroke vpisujejo na popoldanske tečaje angleščine, pri čemer nikomur ni šine v glavo, da bi sina ali hčer vpisal na popoldanski tečaj slovenščine. Knezova pri tem razlagata, da so lani ponudili deset stipendij za poletni študij slovenščine v Ljubljani, vendar na pobudo ni bilo velikega odziva. Po drugi strani je bilo zanimanje staršev za tečaj angleščine v Londonu toliko, da bi skoraj napolnili letalo. Na popolnoma enak način kot za angleščino bi po mnenju Knezove morali slovenski starši skrbeti tudi za učenje slovenskega jezika, saj drugače otroci tvegajo, da bodo dvakrat »poljezični«, namesto da bi bili dvojezični in da bi svereno obvladali tako slovenski kot italijanski jezik.

Ponkoristnih jezikovnih navodil tako za slovenske kot italijanske starše je raven priročnik, ki ga bodo predstavili danes na sedežu Fundacije Goriške hranilnice. V okviru projekta Jezik Lingua ga je pripravila Suzana Pertot. (dr)

ANTONIO ROVERSI Kdor se slovenski šoli približa brez predsodkov, ne bo razočaran

V šole s slovenskim učnim jezikom že dolga leta vpisujejo svoje otroke tudi povsem italijanske družine. Začetno je veljalo, da so italijanski otroci obiskovali slovenski vrtec ali kvečjemu osnovno šolo, v zadnjih časih pa jih vse več nadaljuje tudi s šolanjem na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Niso več redki niti primeri maturatov italijanske narodnosti, ki se po pozitivni izkušnji na slovenskih šolah vpisajo na univerzo v Sloveniji. Med njimi je tudi Anna Roversi, študentka pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Zajak jo je pred nekaj več kot dvajsetimi leti vpisal v vrtec in nato v šolo s slovenskim učnim jezikom, smo vprašali njenega očeta, Antonija Roversija, sicer župana iz Koprivenega.

»Z ženo sva prepričana, da je treba poznati jezik soseda in sploh teritorija, na katerem živita. Ker sem sam rojen v Turinu, žena pa v kraju San Giovanni al Natisone, nisva imela te sreče, da bi se lahko naučila dveje jezikov. Zaradi tega sva se odločila, da bova hčer vpisala v vrtec v Ulici Brolo v Gorici in nato v tamkajšnjo osnovno šolo Oton Župančič,« pravi Roversi in nadaljuje: »Ob zaključku osnovne šole je hčerka izrazila željo, da bi nadaljevala s šolanjem na slovenski nižji srednji šoli, z ženo pa sva se z njo seveda strinjala, saj sva opažala, da ni imela nikakršnih težav z izražanjem v obeh jezikih. Dobro je obvladal tako slovenščino kot italijansčino; zato se je vpisala na klasični licej Primož Trubar v Gorici, zdaj pa študira na pedagoški fakulteti v Ljubljani.«

Roversi razlagata, da so hčerko med prvim letom osnovne šole vpisali v goriški Dijaški dom. »Vsa v začetnem obdobju šolanja v slovenskem jeziku je za italijanske družine koristna pomoč, kakršno nudijo Dijaški dom. Med njegovim obiskovanjem naša hči ni nikoli potrebovala naše pomoči pri pisaju nalog, vzgojitelji so jo naučili tudi samostojnosti.« Roversi pojasnjuje, da je poznavanje italijansčine in slovenščine pomagalo njegovi hčeri pri učenju drugih jezikov. »Z ženo vodiva jezikovno šolo; že večkrat sva opazila, da se Slovenci z veliko večjo lahkoto učijo drugih jezikov,« pravi Roversi, ki bi tudi drugim italijanskim družinam svetoval vpis v šole s slovenskim učnim jezikom, kar pa je po njegovem mnenju potrebna velika motiviranost staršev, kot poudarja tudi Suzana Pertot v svojem priročniku o dvojezičnem otroštvu.

Italijanski starši morajo pred vpisom svojih sinov in hčerk v slovensko šolo vedeti, da usvajanje novega jezika predstavlja za otroka velik umski in čustveni napor. Proces usvajanja jezika poleg tega več let. Morda ni potrebno veliko časa, da se naučimo preprostega, pogovornega jezika; veliko dlje pa traja, da usvojimo formalno izražanje. Za otroka predstavlja obiskovanje slovenske šole izjemno priložnost za jezikovno in kulturno obogatitev, do katere pa pride le, če so starši medkulturno ozaveščeni in gojijo pozitiven odnos do slovenskega jezika. To potrjuje tudi Roversi, ki je prepričan, da se morajo italijanske družine približati slovenski šoli povsem brez predsodkov, saj tako po njegovem mnenju ne bodo nikakor razočarane. »Na Goriškem bi se vsi morali učiti slovenščine in italijansčine, saj bi nam to pomagalo pri preseganju ideoloških zamej in starih predsodkov, ki so še vedno prisotni,« poudarja Antonio Roversi. (dr)

GORICA - Občina

Za projekte javne koristi 170 prošenj za 58 mest

Razpoložljivih mest je 58, v resnici pa so prejeli kar 170 prošenj za zaposlitev. Goriška občina je med lanskim letom razvila šestnajst projektov javne koristi, za katere je prejela finančni prispevki dežele, tako da jih bodo začeli uresničevati med prihodnjo pomladjo.

»S projekti javne koristi smo skušali zagotoviti zaposlitev, čeprav le nekajmesečno, čim večjemu številu ljudi,« poudarja goriški župan Ettore Romoli, ki sledi projektu skupaj z občinskim odbornikom Guidom Pettarinom in pojasnjuje, da bi lahko prve zaposlitvene pogodbe podpisali že v začetku marca.

Rok za vložitev prošenj je zapadel konec decembra; do tedaj so v občinskem uradu za zaposlovanje prejeli 170 prošenj, med katerimi jih je 115 prišlo iz goriške občine. Projekti javne koristi (v ital.) »lavori di pubblica utilità« so namenjeni brezposlenim, ki imajo med 18 in 35 let in so brez dela vsaj osem mesecev. Kandidati, ki so vložili prošnje, morajo vpisani v liste brezposelnih goriškega urada za zaposlovanje, poleg tega pa ne smejo uživati drugih socialnih blažilcev. V prihodnjih tednih bodo v občinskem uradu za zaposlovanje opravili selekcijo, ki ji bo sledil podpis pogodb, pri čemer bodo imeli prednost goriški občani. Delavci bodo zaposleni za obdobje od šestih do osmih mesecov. »Projekti, ki smo jih razvili in zanje prejeli finančni prispevki dežele, so med sabo zelo različni,« poudarja občinski odbornik Pettarin in pojasnjuje, da bo goriška občina svoje nove delavce izkoristila za vzdrževanje cestne signalizacije in čiščenje cest, za urejanje urbanega okolja, za urejanje arhivov, za vodenje projekta informiranja o tigrastem komarju, za vzdrževanje občinskih stavb, pokopališč, zelenic, parkov in športnih objektov.

Župan Gorice pojasnjuje, da so za uresničitev projektov od dežele Furlanije-Julijiske krajine prejeli 1.300.000 evrov; po njegovih besedah nobena druga občina na deželnem ozemlju ni prejela toliko denarja kot goriška, ki so ji odobrili vseh šestnajst predstavljenih projektov. Poleg tega še napoveduje, da bodo v kratkem objavili razpis za dodatne zadruge, ki bodo poskrbeli za zaposlitev delavcev, izbranih na podlagi projektov socialne koristi.

Od leta 2009 je goriška občina s pomočjo projektov družbeno koristnih del, projektov javne koristi, civilne službe in t.i. vaucherjev že zaposlila 110 občanov, v kratkem naj bi jih še nadaljnjih 58, kar kaže tudi na to, da je vse več Goričanov brez dela in potrebuje pomoč pri iskanju zaposlitve. (dr)

GORICA - Konec decembra

Dovoljenje za elektrovod objavljeni v uradnem listu

Na vrsti je še postopek v Rimu za pridobitev definitivnega dovoljenja

Konec decembra je bil v uradnem listu dežele Furlanije-Julijiske krajine objavljen sklep z zeleno lučjo za gradnjo elektrovoda med Vrtojbo in Redipuljo po načrtu slovensko-italijanskega konzorcija s finančno delniško družbo KB1909 na čelu. Deželni odbor - kot smo že poročali pred meseci - je sklep s številko 2328 odobril sredi septembra, za njegovo objavo v uradnem listu pa je bilo treba čakati do 28. decembra. Zeleno luč deželne vlade je odprla pot nadaljnemu postopku v Rimu za pridobitev definitivnega dovoljenja.

Konzorcij, v katerem so italijanske družbe IRIS, SDAG in KB1909 ter

slovenska podjetja HSE, Istrabenz in Lux Energy, bo na podlagi deželnega sklepa izvajal vse potrebne aktivnosti za speljavo kabla po načrtu iz leta 2008: elektrovod se bo vključil v slovensko omrežje pri Vrtojbi, nakar bo prečkal Sovodnje in Zagraj, obšel Foljan in San Pier ter se pri Redipulji priključil na italijansko električno omrežje.

Kot znano si za gradnjo čezmejnega elektrovoda prizadeva tudi družba Adrialink, ki pa je z načrtovanjem začela pozneje in v postopku za pridobitev vseh potrebnih dovoljenj zaostaja za slovensko-italijanskim konzorcijem z družbo KB1909 na čelu.

ŠTEVERJAN - Poštni urad v pritličju županstva

Grozi krčenje urnika

Racionalizaciji družbe italijanskih pošt nasprotujejo tako župani kot sindikalisti

iz Medeve in Dolenj. »Dosej je bil števerjanski poštni urad, ki ima svoj sedež v pritličju županstva, odprt vsak dan med 8.30 in 11.30; po novem bi bil odprt ob torkih, četrtekih in sobotah med 8.30 in 13.30, s čemer se pa ne strinjam, saj bi krčenje urnika povzročilo številne težave, še zlasti našim starejšim občanom,« poudarja Padovanova in opozarja, da je drugi najbližji poštni urad v Stražnah, kar pomeni, da je od Števerjana oddaljen skoraj deset kilometrov. Županja poleg tega opozarja, da družba italijanskih pošt že leta ne vlagajo v posodobitev števerjanskega urada; v njemu so

zato možne le najosnovnejše operacije, ki pa so za občane vseeno še kako dragocene.

Proti krčenju urnika poštnih uradov se je odločno izreklo tudi deželno vodstvo sindikata CISL, ki opozarja, da bo sklep prizadel tudi osebine, saj nekaj uslužbencev tvega mobilnost. Krčenje urnika naj bi stopilo v veljavo že v pondeljek, zaradi nadprtovanja občinskih upraviteljev, predvsem iz goratih območij videmskie in pordenonske pokrajine, pa je družba italijanskih pošt svojo odločitev o racionalizaciji storitev začasno zamrznila. (dr)

VIPAVA - Dvorec Lanthieri skrival presenečenje

Odkrili bogato poslikan strop iz pozne renesanse

»Unikat v slovenskem prostoru« - Freske bi radi restavrirali, a bodo morali pridobiti dodaten denar

Ko so v zadnjih dneh ravnokar minulega leta delavci začeli z obnovo Lanthierijeve graščine v Vipavi, so med odstranjevanjem dotrajajnega lesenega opaža na stropu soban prvega nadstropja naleteli na presenečenje. Pod njim so odkrili zelo dobro ohranjene bogate poslikave prvotnega lese-

nega stropa. »Gre za poslikave iz pozne renesančnega obdobja, kar je unikat v slovenskem prostoru,« pojasnjuje tajnik občine Vipava Jože Papež in dodaja: »Vedeti moramo, da je bil grad grajen precej kasneje, ko je bila renesansa že v zatonu, tako da je to presenečenje še toliko večje in pomemb-

nejše, tako za Vipavo kot za slovenski prostor.«

Freske so po besedah sogovornika nekaj posebnega. Slikane so na deske in tramove. Les je še popolnoma zdrav, ravno tako je še ohranjena svezina barv fresk. Delavci so bili pri odstranjevanju zgornjega opaža zelo pazljivi. Da niso poškodovali najdbe, so ga ročno odpirali in ga zelo pazljivo žagali. Edina poškodbba v lesu je nastala tam, kjer so bili zabitib željbi, s katerimi so bile pritrjene lesene deščice.

»Vsekakor je javni interes, da se freske obdržijo, zelo velik. Obdržati pa ta trenutek pomeni bodisi, da jih restavriramo, in bodisi, da jih samo konzerviramo in pustimo za nadaljnje projekte reševanja gradu. Mi bomo poskušali narediti vse, da se freske restavrirajo. Seveda ni iz denarja, ki je namenjen zdajšnji obnovi,« razlaga Papež in dodaja upanje, da bodo dodatni denar pridobili iz ministrstva za kulturo ali pa morda kje drugje, občina Vipava denarja za ta namen nima. Tako bi lahko sočasno z obnovno gradu, ki ravnomo poteka, restavrirali še te freske. V naslednjih dveh tednih bo stroka odločila kolikšna je vrednost obnove, tedaj bodo tudi na občini vedeli, kako naprej.

Ta najdba pa ne bo zavlekla na-

tančno načrtovanega poteka obnove spomeniško zaščitene Lanthierijeve graščine, ki je vezana na evropska sredstva. »Roke imamo zelo točno dolocene, s 1. novembrom moramo zaključiti vsa dela,« dodaja Papež. Obnova dvorca iz 17. stoletja, ki ga štejejo za najpomembnejši objekt baročne vrtno-arhitekturne dediščine na območju novogoriške območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, bo veljala 3,9 milijona evrov. Obnova izvaja koprski Stavbenik, ki je hčerinska družba ajdovskega Primorja, v sodelovanju z ljubljansko družbo Givo. Prenova 1928 kvadratnih metrov površin dvorca bo, poleg restavtorskih del na drugih freskah, obsegala še gradbeno-obrtniška in instalacijska dela.

Po končani obnovi bo v vipavskem dvorcu prostore pridobila tudi novogoriška univerza za znanstveno in raziskovalno delo, saj bo v njem izvajala študijski program vinogradništva in vinarstva, univerza pa jo bo obenem uporabljala tudi za protokolarne namene. V stavbi bodo uredili še center za raziskave in trženje vina, med načrti je tudi ureditev prostorov za muzej vinogradništva in vinarstva, obnovljena kapela v pritličju pa bo služila prvotnemu namenu. (km)

GORIŠKA Cene goriva: dežela kliče na pomoč Rim

»Glede cene goriva mora čim prej priti do sklica tehničnega omizja med deželno in državno vlado.« V to je prepričan podpredsednik deželne vlade Luca Ciriani, ki je državno vlado predsednika Maria Montija zaprosil za čimprejšnje srečanje o težavah črpalkarjev iz Furlanije-Juliske krajine.

»Povišek davka na gorivu je po naših izračunih na območju Furlanije-Juliske krajine oškodoval takoj deželno kot državno blagajno; s povišanjem davka so nameravali povečati priliv denarja, v resnici se je le-ta znižal zaradi konkurence iz Slovenije,« poudarja Ciriani in pojasnjuje, da izguba denarja zadeva tako državo kot deželo in njen gospodarstvo. Ciriani bo od državne vlade zahteval ukrepe, za kakršne so se že zavzeli v drugih obmejnih deželah, med katerimi je tudi Lombardija. »Vlada bo morala prisluhniti našim zahtevam, ne nazadnje tudi zaradi naše specialnosti,« poudarja Ciriani, ki bo ministru predlagal ukrep v skladu z evropskimi določili o konkurenčnosti.

Povišek davka na gorivu je še najbolj oškodoval črpalkarje iz goriške pokrajine. Za Goričane so črpalki na slovenski strani državne meje oddaljene le par kilometrov, tudi iz vseh ostalih krajev v pokrajini pa se avtomobilisti peljejo napolnit svoje rezervoarje v Slovenijo. Miren je najbolj priljubljen med avtomobilisti iz Tržiča in okolice, črpalki v Goriških Brdih pa oblegajo vozniki iz vsega severnega dela goriške pokrajine in z Videmskoga.

Freske, ki so jih odkrili na stropu, so dobro ohranjene (zgoraj), dvorec Lanthieri med obnovo (levo)

FOTO K.M.

OVERNIGHT Mladi si želijo več nočnih avtobusov

Mladi iz goriške pokrajine bi se radi pogosteje peljali na zabavo z avtobusom iz projekta Overnight; to izhaja iz ankete, ki so jo pobudniki nočnega avtobusa, med katerimi je tudi goriška pokrajina, izvedli med potniki avtobusa v silvestrski noči. Takrat so Gorice povezali z avtobusom s Krimonom, Gradiščem in drugimi kraji na desnem bregu Soče. Na goriški Trav-

nik se je varno pripeljalo res veliko mladih, ki so izrazili željo, da bi se še kdaj peljali z avtobusom na zabavo. V okviru projekta Overnight pa ni bilo poskrbljeno le za varno vožnjo z avtobusom. Na Travniku so namreč postavili stojnico z animatorji projekta, ki so mlade poučili o škodljivosti prekomernega uživanja alkoholnih pič in o nevarnosti, ki jo predstavlja vožnja pod vplivom alkohola in drugih opojnih substanc. Pri projektu Overnight s pokrajino sodelujejo zdravstveno podjetje, goriška občina in prevozno podjetje APT.

TRŽIČ - S koncem februarja satelitske projekcije

V Kinemaxu ne več samo film, a tudi opere s svetovnih odrov

S koncem februarjem bodo v tržičkem Kinemaxu preko satelita začeli predvajati operne predstave z najbolj prestižnih svetovnih odrov, kot sta newyorški Metropolitan in pariška Opéra.

Niz opernih projekcij v živo se bo v multikinu v Ulici Grada začel 28. februarja. Predvajali jih bodo v dvoran, opremljeni z digitalno tehnologijo, ki so jo oprimili še za sprejemanje satelitskega signala Open Sky; poleg naložbe v digitalni projektor so v to vložili še dodatnih deset tisoč evrov. Za opero bo treba odštetiti le en evro ali dva več kot za ogled filma, neprimerno manj pa od tega, kar bi ljubitelj opere odštel za vstop v eno izmed dvoran, od koder bodo projicirali po sledčem programu: Verdijev Ernani iz newyorškega Metropolitana 28. februarja, Puccinijeva La Bohème iz Gran Teatre del Liceu v Barceloni 13. marca, Massenetova Manon 10. aprila in Verdijeva Traviata 17. aprila - obakrat iz New Yorka - ter Arabella Richarda Straussa iz pariške opere 10. julija. Projekcije bo obrok torkih z začetkom ob 19. uri.

Ob Kinemaxu za novostojito še občinska uprava in novoustanovljeno združenje Per il teatro di Monfalcone. Vse bližji je seveda čas, ko bo satelit definitivno »pokopal« tudi filmske trakove.

Tržički Kinemax je digitalni tehnologiji odprl vrata v oktobru leta 2009; ta omogoča predvajanje digitaliziranega in na računalniški disk shranjenega filma, ki nadomešča običajno 35-milimetrsko filmsko kopijo, a tudi disk bo presezen, ko bodo najnovejše filme vrteli kar preko satelita

FOTO ALTRAN

SOVODNJE - Karnival se pripravlja na 15. pustovanje

Sprevod in trije plesi

Vrhunec bo v nedeljo, 19. februarja - Srečke pustne loterije že v prodaji

Pri slovenskem društvu Karnival so že pripravili program za letošnje pustovanje v Sovodnjah, ki bo trajalo od 17. do 19. februarja. Društveni odborniki pojasnjujejo, da so se organizacije iz leta v leto bolj množičnega dogodka lotili pred več meseci, zdaj pa že odštevajo dneve do petka, 17. februarja, ko bo pod ogrevanimi šotorom v Sovodnjah od 21.30 dalje plesni večer v maskah ob glasbi DJ-ev Studio 80 in Best Company Tour. V soboto, 18. februarja, ob 21.30 bo za veselo vzdružje in ples poskrbel skupina The Maff, v nedeljo, 19. februarja, pa bo vrhunec s 15. pustnim sprevodom, ki se bo pričel ob 14. uri. Ob zaključku mimohoda mask in vozov po osrednji sovodenjski ulici bo ples s skupino Happy Day.

Kot običajno so pri društvu Karnival tudi za

letošnje pustovanje priredili loterijo z bogatimi nagradami, srečke pa so že v prodaji. Prva nagrada je bon v vrednosti 1.000 evrov v veletrgovini Megastore Expert Marco Polo v Tržiču, druga nagrada je led televizija, tretja mobilni telefon, četrta večerja za dve osebi v priznani gostilni, peta naprava za cestno navigacijo, šesta digitalni fotoaparat, sedma mikrovalovna pečica, osma likalnik s kotličkom, deveta žarna plošča in deseta sto kilogramov cementa.

Odborniki Karnivila so že začeli z vpisovanjem vozov, ki se na 15. pustni sprevod morajo prijaviti najkasneje do 1. februarja. Skupine imajo nekaj več časa, saj se lahko vpisijo do sobote, 18. februarja. Pravilnik in prijavnica sta že objavljena na spletni strani www.karnival.it, vse informacije so na voljo tudi na Karnivalovem Facebook naslovu.

BUMBACA

GORICA - Ker ni dogovora med strankami

Občini se izteka čas za ohranitev rajonov

Sejnine rajonskih predsednikov in svetnikov bi morali vsekakor ukiniti

Izteka se čas za ohranitev rajonov v goriški občini. Če v kratkem ne bo prišlo do dogovora med političnimi strankami in do sprememb statuta v občinskem svetu, na prihodnjih občinskih volitvah Goričani ne bodo več volili svojih predstavnikov v rajonske svete.

Na podlagi deželnega zakona št. 1 iz lanskega leta bi v Gorici morali znižati število rajonskih svetov s sedanjih deset na štiri, po novem pa je treba upoštevati tudi določila finančnega manevra predsednika državne vlade Maria Montija, ki ukinjajo sejnine tako za rajonske predsednike kot za svetnike. O zadevi bo danes razpravljal občinski odbor, saj goriški župan Ettore Romoli želi prisluhniti mnenju vseh svojih odbornikov. »Z županom in kolegi iz odbora se bom spet zavzel za predlog, ki je bil oblikovan med lanskim letom in predvideva spojitev rajonov Ločnik in Madonina, združitev Štandreža z Rojcami in Podturnom-Sv. Ano ter združitev med Podgoro, Pevmo-Štnavrom-Oslavjem, Svetogorsko četrtoj in Stražcami. Četrti in zadnji rajon bi bil mestno središče, ki bi ostal nespremenjen,« napoveduje goriški podžupan Fabio Gentile in opozarja, da kljub pripravljenosti na dogovarjanje njegov predlog ni doživel zadostne podpore med političnimi strankami. »Predvsem stranke leve sredine so zavrnile predlog, ne da bi bile pripravljene na dogovarjanje o morebitnih spremembah,« pravi Gentile in pojasnjuje, da bi vsekakor moral katerokoli odločitev o rajonih potrditi občinski svet. »Ker gre za spremembo občinskega statuta, bi za njegovo odobritev potrebovali večino števila glasov od običajne večine, kar še dodatno oteže celotni postopek,« pravi Gentile in pojasnjuje, da je treba morebitno spremembo statuta izglasovati trideset dni pred volitvami, zato pa se čas res izteka.

Med največjimi zagovorniki ohranitve rajonov je podgorski rajonski predsednik Walter Bandelj, ki bi bil pripravljen predsedovati svojemu rajonu tudi v primeru ukinitve sejnин. Februarja bo po njegovih besedah na deželi predlagan popravek k deželnemu zakonu, ki ukinja rajone. »Če bo popravek sprejet, bi v Gorici lahko ohranili šest rajonov,« pravi Bandelj in pojasnjuje, da so v primeru zavrnitev predloga pripravljeni na kompromisno rešitev. »Če bo občina vztrajala pri ohranitvi štirih rajonov, bomo zahtevali, naj se tri slovenske rajone - Štandrež, Podgora, Pevmo-Oslavje-Štnaver - združi v enega. Če ta predlog ne bo prodril, bo pač ukinjenih vseh deset rajonov,« pravi Bandelj, medtem ko bivša predsednica rajonskega sveta za Svetogorsko četrto in Placido Giuseppina Cibej poudarja, da Romoli in Gentile nista sposobna oblikovati sprememljivega predloga za znižanje števila rajonov, zato pa jim zdaj vseh deset po vrsti grozi ukinitev. Cibejeva je zato prepričana, da mora o zadevi čim prej razpravljati občinski svet. (dr)

GORICA - Razstava fotografij in razglednic

Podobe preteklega življenja nagovarjajo goste ob kavici

V kavarni H&C pri pevmskem mostu je na ogled razstava razglednic in fotografij Gorice iz prve polovice dvajsetega stoletja. Stene so prekrte s posnetki večjega formata, ki gostu ob kavi razdejajo obraz mesta pred prvo svetovno vojno, med njo in po njej. Lastnik razstavljenega gradiva je goriški zbiratelj Armando Rogantini, ki se lahko pohvali z zasejno zbirko fotografij, razglednic in drugih dokumentov.

Kot je na odprtju razstave sam pogovarjal, ga zbirateljska sla »preganja« že veliko let, predal pa se ji je, ko je odšel v pokoj. Dodal je še, da se v prostem času posveča tako zbirateljstvu kot tudi ljubezni

do motorjev, predvsem nizkokubičnih. Rogantini je namreč predsednik goriškega kluba Quei del Benelli, pri katerem se družijo ljubitelji Benellijevih starodobnih mopedov. Člani kluba radi opravljajo prave podvige s svojimi »železnimi konjički« in navezali so stike s sorodnimi društvom iz bližine Žalca v Sloveniji, ki prsega na motorčke znamke Tomos. Pred nedavnim je Rogantini v Žalcu predstavil razstavo fotografij prve svetovne vojne na Goriškem in v Posočju. Del te razstave je sedaj na ogled v goriški kavarni. Glavnina posnetkov zadeva Gorico, njenе zanimivosti in značilnosti. Prikazani so koticiki pa tudi utrip mesta. Veliko je

fotografij, ki zadevajo goriški tramvaj, pa tudi posnetkov na temo javnega mestnega prevoza, športa in letalstva. Skratka, gledalec dobi dokaj jasno sliko Gorice v prvih desetletjih minulega stoletja. Nekateri koticiki mesta so bolj ali manj nespremenjeni še danes, drugimi predelom pa so videz spremenili vojne in človek z novogradnjami ter večjimi posegi v prostor. Zasnova mesta - tako izhaja iz fotografij - pa je ostala v temeljih nedotaknjena.

Razstava v kavarni privlačuje predvsem ljudi, ki jih zanima preteklost Gorice, je pa tudi način, da zgodovina zamika naključne goste na kavici. Na ogled bo do konca januarja. (vip)

Štiri delovna mesta

V okviru projektov za socialno koristno delo bodo na ravnateljstvu v Ulici Codelli v Gorici zaposlili dva postrežnika, enega tehnika in enega uradnika. Prošnje za zaposlitev lahko vložijo delavci na mobilnosti ali v dopolnilni blagajni; zbirali jih bodo do 25. januarja v pokrajinskem uradu za delo. Štirje delavci bodo zaposleni za obdobje šestih mesecev z dvajseturnim tedenskim delovnim urnikom.

Ponudbe za zaposlitev

Na oglašni deski na prvem nadstropju občinskega poslopja v Ulici Duca D'Aosta v Tržiču bodo od prihodnjega torka dalje visele ponudbe za zaposlitev iz goriškega pokrajinskega urada za delo. Ponudbe bodo objavljene tudi na Facebook naslovu tržičke občine; »link« je mogoče dobiti na občinski spletni strani (www.comune.monfalcone.go.it).

Čokoladni praznik

Konec tedna bodo v Tržiču prišli na svoj račun ljubitelji čokolade, saj bo na Trgu Republike potekal praznik »Cioccolatiamo«. Iz Tržiča pojasnjujejo, da njihova priredeitev nočje posnemati veliko bolj uveljavljene Chocofesta iz Gradišča, vsekakor pa z njo želijo oživiti mestne ulice in domačinom ponuditi nekaj čokoladnih dobrot in razvedrila. Tržički praznik čokolade se bo pričel v petek, 13. januarja, in trajal do nedelje, 15. januarja. Na Trgu Republike bo skupno dvanajst stojnic, ki bodo ponujale razne vrste čokolade in drugih dobrot iz kakava.

Stavki ne bo konca

Ker na včerajnjih dveh kratkih srečanjih s pogajalsko skupino uprave nogorške družbe Elektro Primorska dogovora o višini in izplačilu nagrade ob koncu leta ni bilo, bodo zaposleni nadaljevali stavko. Danes bodo stavkali vsi zaposleni med 9. in 12. uro, v petek in ponedeljek pa zaposleni v dveh poslovnih enotah, in sicer med 9. in 12. uro. »Sedaj ne bomo več popuščali, stavka bo potekala nepretrgoma,« zagotavlja vodja stavkovnega odbora Valter Vodopivec. (km)

ŠEMPETER - Oborožen rop v lokalnu ob bolnišnici

Vstopil z nožem v roki

Vzel gostinsko denarnico z manjšo vsoto denarja in pobegnil - Policisti iščejo očividce

V gostinski lokal v neposredni bližini šempetske bolnišnice je v torek ob 18.27 vstopil zamaskirani neznanec in od natakarice z nožem v roki zahteval denar. Vzel je gostinsko denarnico z manjšo vsoto denarja in pobegnil. Policisti iščejo očividce.

Rop se je zgodil v lokalnu, poimenovanem Pr'b danci. Neznanec, šlo naj bi za vitkega mlajšega moškega, visokega med 175 in 180 centimetri, je v lokal vstopil s čez glavo poveznjeno črno kapo z izrezom za oči. Oblenčen je bil v temnejša oblačila. Od natakarice je zahteval denar, grožnjo je podkrepil z nožem v roki. Neznano kam je pobegnil z manjšo vsoto denarja.

V zvezi z obravnavanim primerom sta bila obveščena tudi preiskovalna sodnica okrožnega sodišča in pristojno okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici. Šempetski policisti roparja še iščejo in zbirajo obvestila, so sporočili iz novogoriške policisce uprave. Policisti morebitne očividce naprošajo, naj pokličejo šempetske police ali pa intervrentno številko policije 113, lahko pa tudi anonimni telefon policije (00386) 0801200.

Podoben primer se je v Novi Gorici pripetil prvega decembra leta: neznanec je z nožem zagrozil prodajalki v manjši Mercatorjevi trgovini na Erjavčevi ulici v Novi Gorici. Ko je iz blagajne pobral dnevni izkupiček - tudi v tem primeru je šlo za manjšo vsoto denarja -, je pobegnil iz trgovine in prisedel v Volkswagnov polo bele barve ter zabrisal za sabo vsako sled. (km)

Oropani lokal ob šempetski bolnišnici; prestrašene uslužbenke o dogodku včeraj niso želele spregovoriti

FOTO K.M.

AJDOVŠČINA - Taurus G4 nominiran za nagrado »Design of the Year 2012«

Bo Pipistrellov štirisedežni rekorder osvojil tudi oblikovalskega oskarja?

Pipistrellov Taurus G4

Londonski Design Museum je oznanil nominance za peti izbor nagrade »Design of the Year 2012«, ki bodo prikazani na razstavi v muzeju med 8. februarjem in 15. julijem. Taurus G4 ajdovščega proizvajalca ultralahkih letal Pipistrel je med nominanci v kategoriji »Transport«.

Nagrada muzeja oblikovanja Design Museum so v oblikovalskih krogih poznane kot oblikovalski oskarji. Nominacije predstavljajo najbolj inovativne in progresivne primere oblikovanja z vsega sveta, razvrščene v sedem kategorij: arhitektura, digitalno oblikovanje, moda, pohištvo, grafično oblikovanje, transport in izdelek (industrijsko oblikovanje).

Izbor nominirancev sestavlja pisana množica oblikovalskih dosežkov, vključno z olimpijsko baklo za igre leta 2012 v Londonu, delo oblikovalca Barberja Osgerbyja, poročno obleko za grofico Cam-

bridgea avtorice Sarah Burton za linijo Alexander McQueen, detonator za pehotne mine na pogon vetera in stavbo olimpijskega velodroma za igre 2012. Nominacije v kategoriji »Transport« vključujejo poleg Pipistrelovega Taurusa G4 med drugim še Boeing 787 Dreamliner in električni avtomobil T27 Electric Car. Vse nominacije bodo na ogled na razstavi »Designs of the Year« v londonskem muzeju oblikovanja od 8. februarja do 15. julija. Izmed seznama nominirancev bo prestižna komisija izbrala sedem zmagovalcev, po enega iz vsake kategorije. Zmagovalci bodo razglaseni na svečani podelitvi »Awards Night« v muzeju oblikovanja 24. aprila.

Pipistrellov Taurus G4 je prvo štirisedežno povsem električno letalo na svetu. To letalo se je že proslavilo kot zmagovalec Nasinega natečaja Green Flight Challenge 2011. (km)

ALPSKO SMUČANJE - Pogovor z vodjo ekipe Tine Maze Goričanom Andreom Massijem

»Če bo globus ali pa ne, bomo debatirali na koncu«

»Trend je zelo dober,« je po zadnjih rezultatih Tine Maze potrdil tudi vodja ekipe Team to aMaze, Goričan Andrea Massi, ki smo ga zmotili v torek med vožnjo proti Cortini d'Ampezzo. Tam se bo ta konec tedna nadaljeval ženski svetovni smučarski pokal. Najboljša slovenska smučarka je tačas na skupni razvrstitvi tretja, za Američanko Lindsey Vonn pa zaostaja 221 točk. Na videz mor-

da veliko, vendar glede na to, da manjka do konca še 25 tekem, je bitka še odprtia in, kot potrjuje Massi, je s takim trendom mogoče izboljšati lanski končni rezultat (Tina je bila na koncu svetovnega pokala tretja). Od 20. decembra, ko je Tina prvič v letošnji sezoni stopila na zmagovalni oder (v Flachauju je bila 3. v slalomu), je nadoknadiла štiri mesta v skupnem seštevku in v petih tekmaх razliko z Vonnovo zmajnjalošča za 121 točk. Potem ko je tečke nabirala predvsem z uspešnimi nastopi v slalomu, je prejšnji konec tedna dokazala, da je vedno konkurenčna tudi v hitrih disciplinah.

V Bad Kleinkirchheimu je bila Mazejeva 2. v superveleslalomu. Se veselite 2. mesta ali vam je žal, da ni bilo prve zgodovinske zmage v tej disciplini?

Z rezultatom smo seveda zadovoljni, saj smo ga potrebovali. To je potrditev znanja, čeprav bi bila zmaga normalno dobrodošla. S prvimi mestom se bi Tina tudi vpisala v ozek krog petih svetovnih zvezdnic, ki so zmagale v vseh disciplinah. So pa še druge tekme, da to doseže.

Kaj se je zgodilo med soboto, ko je bila Tina 18. v smuku, in nedeljo, ko je reagirala in stopila na stopničke?

Tina funkcionira zdaj boljše v stresnih situacijah kot nekoč in je v 24 urah odreagirala tako, kot se je zgodilo že večkrat.

Po superveleslalomu in slalomu, kjer je prebila led in stopila na zmagovalni oder, kaj načrtujete v nadaljevanju sezone? Bo več poudarka na smuku ali veleslalomu, ki je sicer njena pravna disciplina?

Tekmovalka, ki smuča v vseh disciplinah, ima zelo malo časa za trening, tako da se bomo posluževali večinoma uradnih treningov.

Doslej je bila najbolj uspešna v slalomu. Je Schildova, ki premočno vodi na vsaki tekmi, sploh premagljiva?

Je, z vsem spoštovanjem do nje, saj je po mojem mnenju najboljša slalomistka vseh časov. Je pa premagljiva, če ji v prvem spustu ne dovoli prevelike prednosti.

V zadnjih desetih slalomih je Tina Maze petkrat stala na zmagovalnem odru, s tem da je vknjižila tudi zmago (lani marca v Lenzerheidu). Ali je Tina zdaj bolj slalomistka kot veleslalomistka?

Rezultati so plod treninga v zadnjih treh sezonaх. Fokusirali smo slalom in ga trenirali gotovo več; tudi v pripravljalnem obdobju smo uvedli nekaj sprememb. Baže slaloma pa je imela že na začetku karriere, potem pa je malo zanemarila to disciplino.

Kako si razlagate, da je zdaj bolj uspešna v slalomu kot veleslalomu?

V Söldnu smo imeli probleme z materiali. Ko jih bomo odpravili, bo dosegla rezultat tudi v veleslalomu.

Zakaj ni še dobrega rezultata v veleslalomu? Je mogoče celo preveč natreniranira?

Sigurno je dober, saj sta njegovi tekmovalki v nedeljo zasedli drugo oziroma prvo mesto v superveleslalomu. Upam, da bo tako do konca sezone.

Kako pa ga je sprejela Mazejeva?

Na tem področju je dozorela. Neko je doživljala te stvari preveč osebno, zdaj pa profesionalno. Razumela sta se in filing je dober.

Avstrijka Höfl-Riesch je bila lani v boju za sam vrh, letos pa je šele osma v skupnem seštevku. Kako to?

Ne vem, kaj se dogaja. Razen tega, da se pozdraviva, o njej ne govorim z drugimi trenerji. Imam dovolj skrb za mojo tekmovalko. Riesch je vsekakor super tekmovalka, ponoviti tako sezono kot je bila lani, pa je težko. Še vedno pa sodi med favoritke za najvišja tri mesta.

Kaj pa Vonnova: je sploh ulovljiva?

Ce smo mirni, je ulovljiva. Je cilj – zmaga v skupnem seštevku – še dosegljiva?

Cilj je, da vsa-ko leto izboljšamo rezultat prejšnje sezone. Če bo globus ali pa ga ne bo, bomo debatirali na koncu sezone.

Ko-nec tedna se svetovni pokal nadaljuje v Cortini. Je Tini proga všeč?

Progo pozna, tu pa nikoli ni bila dobra. Štirikrat je osvojila 4. mesto.

Zlata Lisica pa se uradno seli v Kranjsko Goro. Je to dobro ali slablo za Tino?

Misljam, da je sposobna smučati na obeh progah. Odivsno bo, kakšni bodo pogoj, vendar povsod lahko smuča dobro.

Veronika Sossi

To so novinarske teorije, ki so mi jih očitali že na začetku sezone. Sveda v prvih tekmaх je bila natrenirana, saj mora tekmovalce zdržati celo sezono in torej ne morebiti v formi že na začetku. Zdaj pa ni natrenirana.

Kako nasploh ocenjujete letošnjo sezono?

Odkar smo se vrnili v Evropo, zelo dobro. Tina je tam, kjer morebiti. Nisem pa bil zadovoljen z začetnim delom, predvsem s tekmaми na ameriški turneji, kjer so se pokazale naše pomajkljivosti glede priprave materialov.

Je tudi kanček razočaranja?

Mogoče na zadnjem smuku bi lahko bil rezultat boljši. In pa veleslalom v Söldnu, razloge za neuспeh pa sem že povedal.

Materiali so problem, ki je povezan s serviserjem, kajne?

Tako je. Ko govorim, mislim na pravno smuči, nikoli ne krimi proizvajalca. Smuči niso bile optimalno pripravljene, zato je firma tudi zamenjala serviserja.

Kako je z novim serviserjem?

RELI DAKAR - Dogodovščine Mirana Stanovnika

Motor sušil dve uri in pol

Slovenski motociklist je v 9. etapi med prečkanjem reke padel v vodo - Organizatorji so se ga usmilili

ANTOFAGASTA - Slovenec Miran Stanovnik je bil med nesrečnimi protagonisti 9. etape vzdržljivostnega religa Dakar, čeprav se mu še zdaleč ni zgodilo nič tako pretresljivega kot mnogim na tej dirki, ki vsako leto terja tudi smrtnje žrtve. Z motocikлом vred je namreč Stanovnika med prečkanjem reke odneslo v vodo, tako da se je potopil. Za sušenje motorja je porabil dve uri in pol, zradi strahu, da bo motor dokončno uničil, pa je nato nadaljeval bolj previdno in na cilj prišel skoraj s tremi urami zaostanka.

»Dve uri in pol sem popravljal oziroma sušil motor. Na prehodu reke je bila omejitev 30 km/h in tam me je tok reke odnesel, da sem se z motorjem vred potopil. To pomeni, da je bilo treba vse razdreti, od uplinjača, ven sem vzel svečko, obrnil sem motocikel, da je voda stekla ven. Ko sem vse nekako zložil skupaj, je motor dobil čuden zvok, kot da bo 'zaribal'. Našel sem neke ljudi, ki so mi zamenjali olje, tako da sem do konca vozil malo počasneje, a sem srečno prišel do tabora,« je dogajanje povzel Stanovnik.

K sreči so se organizatorji usmilili Stanovnika in mu odstrelili izgubljeni čas. V popravljenih izidih je tako Stanovnik etapo končal na 38. mestu s 53 minutami zaostanka, skupno pa je zdaj 22. z nekaj več kot štirimi urami za vodilnim Cyrilom Despresom. Ker pa je pred včerajnjim nadaljevanjem religa sklenil zamenjati pogonski agregat, bo bo po novih pravilih dirkač dobil 15 minut pribitka.

Med avtomobilisti v skupnem seštevku tudi po 10. etapi še vedno vodi Francoz Peter Peterhansel, le njegova prednost je zdaj nekoliko manjša.

Med motociklisti vodilni Cyril Despres

ODBOJKA ACH Volley v Črni gori izpolnil cilj

BUDVA - Odbojkarji ACH Volleyja so izpolnili cilj, ki so si ga zadalni pred odbodom v Črni gori. Budvansko rivijero, ki jim je v Stožicah požrla nekaj živcev, saj je vodila z 2:0, nato pa izgubila z 2:3, so premagali zanesljivo in z maksimalnim rezultatom. Ta jim ohranil upanje za drugo mesto v skupini, vse bo odvisno od tekem Toursa, ki bo danes igral proti Skra Belchatowu, v zadnjem krogu pa še gostoval v Ljubljani. Z zmago so si Slovenci že zagotovili najmanj tretje mesto v skupini F, ki jim še zagotavlja evropske nastope, če ne v ligi prvakov (v nadaljevanje tekmovanja odhaja tudi najboljša tretjevrščena ekipa iz vseh skupin), pa v pokalu Cev.

Gosti so do zmage prispeli celo lažje, kot so pričakovali in kot je napovedoval prvi niz. Črnogorci so bili enakovredni le v uvodu, nato pa so močno popustili. Igrali so mnogo slabše kot oktobra v Ljubljani, tako da se slovenski prvakov ni bilo potrebno posebej naprezati, da so prispeli do gladke zmage. Pritisik s servisom in trden blok sta bila dovolj, da je bilo dvomov o zmagovalcu hitro konec.

Budvanska rivijera - ACH Volley 0:3 (26, 17, 21)

Budvanska rivijera: Čačić 12, Jevtović, Čuk 6, Radonić, Raič 20, Rašović, Stevanović 2, Dabović, Dukić 4, Čedić, Petković, Marković 5.

ACH Volley: Flajš 12, Lewis, Komel 14, Šket 16, Klobučar, Vinčić 3, Kovačević, Čebulj, Ropret, Rašić 9, Vidič 8, Simac.

Kubica, kakšna smola!

RIM - Poljski voznik formule 1 Robert Kubica res nima sreče. Potem ko je februarja lani na dirki v reliju zletel s ceste in bil z več polomljennimi kostmi precej časa v bolnišnici, je zdaj znova zapeljal v vozišča. Kriva je bila poledenela cesta v Italiji blizu kraja Pietrasanta, v nesreči pa si je Kubica zlomil goljenico in moral znova v bolnišnico. Kubica je omenjeno bolnišnico po poročanju nemške tiskovne agencije dpa kmalu zapustil in se oskrbi prepustil v kliniki v kraju Pietra Ligure, kjer so ga oskrbovali že po lanski nesreči.

Vuelta bo letos težja

MADRID - Kolesarska dirka po Španiji bo v letosnjem 67. izvedbi namenjena predvsem hribolazcem. Začela se bo 18. avgusta z ekipo vožnjo na čas v Pamploni, nato pa zavila na sever Španije, kjer bo kar 13 etap od 21 potekalo v visokogorju. Skupno bo potrebno prevoziti 3300 kilometrov, cilj pa bo 9. septembra v Madridu. Na dirki bo še šest ravninskih preizkušenj in posamični kronometer. Skupno bodo kolesarji opravili 37 vzponov. »To so že leželi navajači,« je povedal direktor dirke Javier Guillen.

SMUK - »Azzurro« Peter Fill je bil najhitrejši na prvem treningu petkovega smuka za svetovni pokal alpskih smučarjev v švicarskem Wengenu.

KROS - »Slovenec Filip Flisar je zmagal na tekmi svetovnega pokala v smučarskem krosu, ki je bila v francoskem kraju Alpe d'Huez in dosegel prvo zmago v tem tekmovanju; doslej je bil najvišje na četrem mestu.

NBA - Ekipa Charlotte Bobcats je doma izgubila s Houston Rockets s 70:82, za zmagovalne goste pa je Goran Dragić v 12 minutah in 16 sekundah dosegel pet točk ter po en skok in podajo.

ALPSKO SMUČANJE - Primorski pokal letos petič v sodelovanju ZSŠDI in NPR

Zanimanje se veča predvsem v Sloveniji

Tako načelnik smučarske komisije Bogatez - Čigon, SK Kalič: »Pričakujemo zamejce tudi na tekma v Sloveniji«

Če so glavni organizatorji, pred letošnjo izvedbo Primorskog smučarskega pokala, ki ga petič prirejata skupaj Smučarska komisija ZSŠDI in Notranjsko primorska regija, nadvse zagnani, smo hotele preveriti, kako rekreacijsko prireditev sprejemajo udeleženci, predvsem v Sloveniji. Po pogovoru z nekaterimi predstavniki slovenskih klubov iz Slovenije – na predstavljivih je bilo od trinajstih, ki so lani sodelovali, prisotnih sedem – lahko potrdimo, da je niz štirih tekem še vabljen. Predsednik SK Kalič Postojna Peter Čigon pričakuje torej enak odziv kot lani: »Naši člani so zadovoljni, ker to ni vrhunsko tekmovanje, ampak tako, na kateri tekmujejo otroci in starši.« Tudi v Sežani je zanimanje še vedno veliko: »Glede na vse sestanke in načrte, ki smo si jih zastavili, se mi zdi, da bo trend prisotnosti enak lanšemu. Od šestdesetih otrok se jih približno polovica vsakič udeleži vseh tekem Pokala,« je pojasnila Darja Sever, predstavnica SD Kras.

Tista društva, ki so tekmovalno usmerjena, pa izbirajo tekme Primorske-

ga pokala samo takrat, ko se termini ne prkrivajo. Tako nam je pojasnil predsednik SK Gorica Marko Bucik. Ker so se klubu letos pridružili še masterji, bodo najbrž prav oni dopolnili starejše kategorije tekmovanj. »Ponudba Primorskog pokala je dobra, tekme so vselej dobrodoše. To je nenačadne tudi priložnost, da se otroci srečujejo in med sabo spoznajo. Prav je, da vztrajamo, saj so tekme edina priložnost, da se na snegu srečujemo z zamejci, in je še dejal Bucik. Vse večje zanimanje slovenskih klubov je potrdil tudi načelnik smučarske komisije ZSŠDI Ennijo Bogatez: »Mislim, da so spoznali koristnost takih tekem, na katerih sodeluje lahko celo družina. Vsekakor se mi zdi, da se številčno bolj veča prisotnost tekmovalcev iz Slovenije kot iz zamejstva.« Zanimanje klubov iz Slovenije potrjuje tudi dejstvo, da sta dve od štirih tekem na zadnjih dveh izvedbah v režiji klubov iz Slovenije. Lani je tekmo organiziral SD Kras, letos SK Javornik, od samega začetka pa sodeluje SK Kalič Postojna.

Letos bodo smučarji prvici tekmovali na štirih smučiščih. Ideja, da bi se pri-

Na tekma vedno merijo moči tudi veterani
L. PRINČIČ

PRIZNANJE Loredana Prinčič uradna fotografija

Posebno priznanje je na torkovi predstaviti smučarskih tekem v Solkanu prejela zdaj že uradna fotografija vseh tekem Primorskog smučarskega pokala Loredana Prinčič, saj je doslej poslikala skoraj vso tekmo sedemletnega projekta: »Na vsaki tekmi zberem približno 200 fotografij, torej če prirejam pokal že sedem let, vsaka izvedba pa vključuje štiri tekme, pomeni, da sem že posnela približno 5000 fotografij,« je pojasnila 57-letna Goričanka, ki na vsaki tekmi zabeleži športne in družabne trenutki. Tudi letos bo fotografko posnela vse tekme Pokala, zdaj pa sodeluje kot fotografinja tudi na drugih športnih prireditvah ZSŠDI. Ali bo pripravila tudi razstavo? »Ne, na razstavah predstavljam navadno čisto drugačno tematiko in stil. Razstavljam navadno črnobele fotografije s socialno tematiko. Njene športne fotografije objavlja spletna stran www.slosport.org in tudi naš dnevnik. Prinčičeva je tudi aktivna športnica: trikrat tedensko plava z ekipo veteranov. (V.S.)

KOŠARKA - U19 Izenačeno, ne pa tudi privlačno

Bor Nova Ljubljanska banka - Mossa
61:64 (17:13, 33:32, 44:43)

BOR: De Luisa 4, Faiman, Buzzi, Perco, Sternad 17, Bole 13, Mattiassich 8, Bassi 15, Liccari 3, trenerja Dejan Faraglia in Fabio Sancin.

Do neposrednega dvoboja sta postavili imeli na las podobne rezultate, tako da je bilo pričakovati izenačeno srečanje. Bila je to klasična neprivilačna tekma po praznikih, med katerimi se igralci niso kaj prida posvečali treniranju. Še najlepši obraz so gostitelji pokazali v prvi četrtini, ko so sprito svežine uspeli predvajati hitro igro. Čim pa so se gostje zatekli v consko obrambo, so bili domači v napadu v škripicah. Nasprotnika so se krčevito oprijemali z običajno agresivnostjo in spremembami ritma s conskim presingom. V neodločen končnici pa je odločala peščica akcij, v katerih so bili utrjeni borovci neučinkoviti, tekmeči pa konkretni.

Obvestila

SO-SPDT organizira 27., 28. in 29. januarja 2012 tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Prijave in informacije nudi urad ZSŠDI telefon 040/635627.

AŠD SK BRDINA ob priliki smučarskih tečajev bo v nedeljo, 15. januarja, možen avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki Esso na Opčinah. Tel. št.: 335-5476663 (Vanja).

ZAMEJSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO bo v soboto, 21. januarja na sedežu SST 1904 v Trstu v ul. Cicerone 8 - 1. nadstropje. Pričetek ob 15. uri, predviden odhod avtobusa ob 18.30. Prijave: moblak@libero.it.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 14. januarja dalje. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na: info@skdevin.it ali pa na 335 8180449 (Erika).

SPDT sklicuje informativni sestanek za tečaj smučanja danes, 12. januarja 2012 na Stadionu 1. maja ob 19. uri. Za dodatne informacije www.spdt.org, smucanje@spdt.org in telefonska številka 3395000317 od pondeljka do petka ob 19.00 do 20.00 ure.

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo tečaji smučanja začeli v nedeljo, 15. januarja 2012. Po potrebi organiziran avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 347-0473606.

prej do novice

www.primorski.eu

PLANINSKI SVET

Predavanje članov Jamarskega odseka SPDT

Jamarski odsek Slovenskega planinskega društva Trst je izredno aktiven in sodi, predvsem po zaslugu Stojana Sancina in Claudija Bratos, v sam vrh slovenskega jamarskega raziskovanja. V slovenski katasteri jam je tržaški tandem oddal že preko 500 novih jam in raziskal nad 20km novih rorov tudi v že znanih jamah. Tržaška jama sta uspešno uvajala v jamarstvo številne sodelavce. Zadnje čase je obrodilo prve sadove tudi zelo uspešno meddruštveno sodelovanje, za katerega si je JOSPDTrst dolga leta prizadeval. Skupne raziskave v jamah in kopanje na terenu, z Jamarskim društvom Danilo Remškar iz Ajdovščine in z sosedji Jamarskega društva Sežana, so omogočile tisto učinkovitost raziskovanja, ki so jo tržaški jamarji vedno sodelovali.

Pred predavanjem, od 19.00 do 20.30, pa bodo odborniki članom na razpolago za poravnavo letne članarine in zavarovalnine. Izlet po tržaški okolici

zimski sprehodi po tržaški okolici so postali že prava stalnica v delovanju Slovenskega planinskega društva Trst. Ob sproščenem sprehodu nudijo udeležencem možnost, da obudijo spomin ali na novo odkrivajo tiste predele nekdane mestne okolice, ki se danes že spajajo z mestnim tkivom in za ponovno oživitev stez in poti, ki so jih naši predniki stalno uporabljali, a so danes žal največkrat žal opuščene.

Po tržaški okolici se bomo letos podali v nedeljo, 22. januarja 2012. Pri izbiri poti pa smo segli tokrat nekoliko dlje v zgodovino. Sprehodili se bomo po srednjeveških in starejših poteh v Bregu. Strokovno vodstvo bo nudil domaćin in dober poznavalec zgodovine teh krajev, Davide Stoll. Več podrobosti o izletu bomo objavili v prihodnji četrtkovi rubriki.

Tečaj teka na smučeh smučarskega odseka SPDT

Smučarski odsek SPDT organizira 27., 28. in 29. januarja 2012 tečaj teka na smučeh na Pokljuki za odrasle in otroke. Tečaj bo vodil demonstrator Smučarske zvezde Slovenije prof. Iztok Kordiš, ki že v prejšnjih sezona. Tečaj je namenjen bodisi začetnikom kot tudi tistim, ki smučarski tek že obvladajo. Tečajniki bodo vadili klasično tehniko teka na smučeh v jutrišnjih in popoldanskih urah na Gorjaku in Rudnem polju. Po večerni pa bodo predavanja o tehniki smučanja, opremi in pripravi smuči. Prijave in informacije nudi urad ZSŠDI telefon 040/635627.

Tura ob vznožju novozelandskih Alp

Preko naselja Cromwell sem se vozil četrtek. Postanek je bil vedno dobrodošel. Šofer avtobusa je očitno imel dogovor z lastnikom »fruit stall« ali prodajalne sadja. Vabljevale so bile češnje... v decembri! Seveda, ker je tisti Cromwell na Novi Zelandiji. Sadeži so bili vrste maxi. Ena njihova za tri naše. Ob vsakem postanku v Cromwellu je bila pest češnje obvezna. Tokrat sem se vozil proti novozelanskim Alpam, k podnožju Mt. Cooka, najvišjega tamkajšnjega vrha.

Prostrana dolina med dvema gorskima verigama, proizvod kakega orjaškega lednika, je ponujala pokrajino v

nasprotju z dotedaj videno. Zelo suha ravna je bolj spominjala na savano kot na valovite zelene pašnike iz vzhodne obale južnega otoka ali na subtropski gozd zahodne obale. Prav na dnu doline, ki se je vedno bolj objemala svinčeno siva melišča, se je v nejasnem nebu prej dojemalo kot video obrise visokih gora. Avtobus me je pustil pri razkošno urejenem domu, kjer je med drugim spominski muzej Edmunda Hillaryja, skupaj s šerpo Tenzingom, osvojitelja Everesta. Hillary je ovekovečen v kipu, ki ga je sam odkril par let pred smrtjo. Pogled je usmerjen proti Mt. Cooku. Obraz izraža optimizem. Na najvišji novozelandski gori je Hillary treniral pred velikim himalajskim podvigom. Proti gori sem se nameril tudi sam. Cilj je bil v taboru ob jezeru, v katero se lomi ledenič Hooker. Napaja se s snegom iz prostrane jugovzhodne stene gore. Prva slikovita točka je bil viseč most čez reko, ki se je iztekala iz večjega ledeniškega jezera. Malo kasneje je bilo treba čez drugi viseči most preko rečice, ki je dve ledeniški jezeri povezovala. Vse je bilo dokaj položno in brez vsake tehnične težave. Mogočnost narave je dvakrat zelo jasno označila bobnenje iz bližnje doline, v katero se je stekal ledenič iz gore Sefton (3151 m). Lomile so se ledene gnote in bogatlice jezera Mueller. Po dobrih štirih urah lagodne hoje sem bil na cilju.

O višinski razliki med startom in tabom ni bilo nobene oznake. Presodil sem, da sem začel nekje pri 400 metrih in kon-

čal pri 800-900. Ledenik se je nekoliko žalostno iztekal v jezero. Zelo daleč od močnosti iz fotografije, posnete med zimo, ko je težko določiti, kje je ledenič in kje navaden sneg. O kakem posebnem mrazu ni bilo sledu. Oblaki, ki so se podili po pobočjih gore, niso nudili posebno obetavnih razgledov.

Zjutraj je bilo vreme še manj ugodno. Tabor je bil zavit v meglo, oskrbnik pa mi je zagotavljal, da bo v nekaj urah nebo jasno. Vzel sem pot pot noge in se vratal proti Hillaryjevem domu. Ob času je prejšnjega dne sem pravilno izračunal, da bom nazaj hodil uro manj.

In res. Čim bolj sem se približeval koncu, so se oblaki trgali. Mt. Cook (3754 m) - v maorskem jeziku ga imenujejo Aoraki - se je bleščal v polnem sijaju. Samo na eni strani vrha se je zadrževal oblak, ki pa se je vztrajno redčeval. Na koncu je izginil. Iz konice so dobesedno visele mogočne plasti snega, na tem, da zgrevijo v globino. Obisk Hillaryjevega muzeja je dopolnil edinstven izlet. Na poti nazaj se je šofer znova ustavil v Cromwellu in še vedno so tam imeli obilo češenj.

Bruno Krizman

GLOSA

Potihnil notranji vihar Jerneja Vlfana

JOŽE PIRJEVEC

»Dragi Jože! Če nisi zvedel po drugi poti, Ti sporočam žalostno vest, da je v soboto ponoči umrl najin skupni prijatelj Jernej Vlfan. Lep pozdrav, Janez Stanovnik.«

Jernej je umrl v Socialno varstvenem zavodu v Dutovljah. Med dejstvom, da ga je imel eden najvidnejših Slovencev za prijatelja, in da je preživel zadnja leta svojega življenja v zavetišču za onemogle, je vpeta vsa njegova zgodbba. Začela se je v Ljubljani leta 1941, kjer se je rodil Marija in Joži Vlfanu, sinu Josipa Vlfana, znamenitega tržaškega politika prve polovice prejšnjega stoletja. Ker sta bila oba starša komunista in vidna sodelavca OF, je Jernej doraščal brez njiju pri starih starših. To ga je verjetno usodno naznamovalo, kot še marsikaterega partizanskega otroka. Družina se je spet združila šele ob koncu vojne, najprej v Trstu, kjer je bila Jernejeva mama redaktorica Primorskega dnevnika, nato v Beogradu, kjer je njegov oče postal eden najpomembnejših sodelavcev Titove vlade. Tako so se začela najsrcenejša Jernejeva leta, ki so dosegla morda svoj vršek, ko so se Vlfanovi preselili v New York, saj je bil Joža Vlfan imenovan za jugoslovenskega predstavnika pri Organizaciji Združenih Narodov. Jerneja so vpisali elitno šolo, ki je nikoli ni pozabil, kajti da mu je – poleg bogatega družinskega okolja – neizbrisni intelektualni pečat. Kariera njegovega očeta se je v naslednjih letih strmo vzpenjala: na začetku petdesetih let je bil jugoslovenski veleposlanik v New Delhiju, kjer je navezel tesne stike z Nehrujem, prvim predsednikom indijske zvezne vlade, na podlagi katerih se je nato razvila politika neuvrščenosti. Že leta 1953 pa je postal osebni tajnik Tita, kar pomeni, da se je umestil v sam vrh jugoslovenske oblastne elite. Družina je živila na Dedinju v čudoviti vili s parkom, kjer je bila, tako je pravil Jernej, aleja česnjivih dreves, ki so bila izbrana tako, da so kot v nekaknem pomladnem valu cvetela drugo za drugim. Tu je bil sošolec Kardeljevega sina Boruta, s katerim je ostal prijatelj, do njegove nesrečne smrti leta 1971, tu je začel tudi slikati in to s tolikišnim talentom, da mu je oče priskrbel za učitelje nekatere od najboljših jugoslovenskih likovnih umetnikov. Za-

čele pa so se pojavljati tudi psihične motnje, ki so ga nato usodno zaznamovale. Jernej je sicer končal umetniško akademijo in nato še zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, nikoli pa ni dobil stalne službe in se vključil v »normalno« življenje. Bil je boem, pogosta preveč predan pijači, pogosto takoj izgubljen, da so ga morali poslati v Polje. A kljub vsem težavam je bil obenem nenavadno bister, pogosto iskriv sogovornik, z velikim smisлом za politično analizo in nenavadno izostrenim okusom za likovno umetnost. Bil je toliko zavesten, da je razumel svojo tragedijo in jo tudi opisal v kratkem romanu »Nagec« (1981). Bil je tudi tako ostroviden, da je že sredi osmedesetih let med prvimi napovedal propad Jugoslavije s svojo drugo knjigo »Ob krešu komunizma« (1987). Predvsem je bil nadve zanimiv slikar, o katerem je neki francoski kritik trdil, da na svojih platenih upodablja v prvi vrsti ideje. In res jih je. Ne poznam boljšega prikaza naše osvobodilne epopeje, kot je njegova slika (v dveh verzijah), naslovljena »Sanje slovenskega alpinista«. Na tej je videti gricenavto in gorato pokrajino v zelenih in modrih barvah, posejano s slovenskim zastavami, ki plapolajo v vetru. Tudi ne poznam bolj pretresljive napovedi jugoslovenske tragedije devetdesetih let, kot je njegova »Škofo Loka v snegu«, ki razbija Groharjevo impresionistično idilo z vdomom ogromnega letala, pred katerim izgubljeno že nemočni človeček. Še bi lahko pisal o Jernejevem slikarstvu, saj mislim, da je na ravni najbolj znanih umetnikov »novega ekspressionizma« zadnjih desetletij. Toda medtem ko so številni med njimi zasloveli in postali milijonarji, Jernej ni nikoli prodal kakega svojega platna za spoden denar. V tolažbo mi je, da je vsekakor prisoten v pravkar odprtih razstavnih prostorih Narodne galerije, posvečeni sodobni umetnosti. Nekje sem zapisal, da je bila Slovenija za Jerneja Vlfana premajhna. Ostajam tega mnenja, saj sem prepričan, da nismo znali pravilno ceniti in gojiti tega izjemnega, v svoji genialnosti pogosto motečega in nadležnega človeka. Sedaj se je njegov notranji vihar umiril. Ostaja bogastvo njegove ustvarjalnosti.

MARIBOR - Evropska prestolnica kulture

Za uvod projekt Kulturnih ambasad

Jutri se bosta predstavili Finska in Estonija - Še vrsta drugih dogodkov na različnih prizoriščih - Uradna otvoritvena slovesnost v soboto

Otvoritveni vikend Evropske prestolnice kulture (EPK) se bo pričel jutri z odprtjem Kulturnih ambasad, v okviru katerih se bodo v Mariboru s svojo kulturno produkcijo predstavile številne države. Projekt Kulturnih ambasad, kakšnega druge EPK doslej niso poznale, naj bi skozi vse leto gostil umetniške dogodke, ki bodo predstavljeni raznolikost in bogastvo evropskih in svetovnih kultur. "Zaenkrat imamo na seznamu 24 držav, s tem da se države še prijavljajo in jih bomo postopoma vključevali v program," je včeraj v Mariboru povedala pomočna programskega direktorja EPK Nataša Kos.

Najprej se bosta predstavili Finska in Estonija, ki sta lani gostili EPK. Prva se bo jutri zvečer v Vetrinjskem dvoru predstavila s filmsko projekcijo Gibljive slike, ki združuje utrinke iz EPK v Turkuju, ter razstavo stripov, s katero je finski strip v letu 2011 praznoval stoletnico obstoja. Na ogled bo tudi razstava nakita in tekstila - kombinacija tradicionalnega in sodobnega, ki so jo pripravili umetniki iz Finske, Estonije in Madžarske.

Finec Markku Haapaa bo postavil razstavo skulptur z naslovom Vas, ki se, kot je pojasnil na včerajšnji novinarski konferenci, ukvarja s človekovimi koreninami. Pet cirku-santov z Umetniško akademijo v Turkuju bo izvedlo predstavo ognjene akrobatične skupine Sirkus Sudenkuoppa.

Na Glavnem trgu v Mariboru se bo predstavila Estonija, kjer je naziv EPK lani nosilo glavno mesto Talin. Tam bodo zagorele Ognjene skulpture, ki po besedah enega od sodelujočih umetnikov Henryja Timuska "odnašajo sporočila v nebesa".

Prvi dan otvoritvenega vikenda bo poleg Kulturnih ambasad zaznamoval tudi scenki koncert Placebo ali

V Mariboru je že vse pripravljeno na čim bolj slovesen začetek Evropske prestolnice kulture

Komu potok solz ne lije avtorice Karmine Šilec. Koncert navduhujte trpljenje Jezusove matere med križanjem sina, glasbeno izhodišče projekta pa je delo Stabat Mater Giovannija Battiste Pergolesija.

Na Gospovskega 17 bodo odprli Ex-garažo, v kateri bo fundacija Sonda predstavila fotomuzej.si ter serijo majic Wallking Gallery. V Kinu Udarnik bo mariborska premiera filma Turneja režisera Mathieuja Amalrica, celotno dogajanje v okviru EPK pa se bo ta dan zaključilo z elektronsko glasbo. Za slednjo bodo poskrbili domače Društvo hedonističnih kreativcev ter finski dj Esko Routamaa z avantgardnim umetnikom Jimijem Tenorjem kot gostom.

Uradno odprtje EPK bo v soboto s slovesnostjo na Trgu Leonia Štuklja. Tam pričakujejo okoli 5000 ljudi, med njimi tudi veliko tujih gostov. Za dogodek se je akreditiralo že okoli 100 slovenskih in okoli 50 tujih novinarjev, a prijave še sprejemajo. Slovesnost bo v živo predvajala TV Slovenija, prav tako jo bo mogoče spremljati na zaslonu na mariborskem Trgu svobode.

Slovesnost bo režiral Matej Filipčič, ki si jo je zamislil kot "simbolično dobrodošlico umetnikom, Mariborčanom in EPK", pomembno vlogo pa bo v njej igrala svetloba. "Želim si, da bi kultura in umetnost, pa tudi EPK po vseh teh naporih in mučenju, nekako zasijale. Ta prostor, ne le Mari-

VREME OB KONCU TEDNA

Od severovzhoda bo začel pritekati bolj mrzel zrak

DARKO BRADASSI

Tudi v začetku tedna je bila vremenska slika pod vplivom solidnega anticiklona pri nas umirjena. Povsem drugače pa je bilo predvsem na severni strani Alp in deloma v osrednjih predelih. V zadnjih dneh so namreč prevladovali okrepljeni severni do severozahodni tokovi, ki so se namreč naravnou zaustavljal ob Alpskem grebenu, kjer sta se kopila vlaga in oblakost. Zato so ponokad v Alpah padle zelo velike količine snega in marsikje, kot v zahodnih predelih Avstrije ter deloma v Švici povzročile znatne težave.

Pri nas se je s spuščanjem zrak segreval in sušil, zato je prevladovalo sončno vreme ob razmeroma nizkem obdobjtu vlage.

Umirjena vremenska slika se bo brez večjih preobratov nadaljevala še kakšen dan, nato pa bo dogajanje nekaj bolj razgibanlo. Če že drugača ne, prihaja večji mraz. Anticiklon se bo namreč začel vzpenjati proti severu, na njegovem vzhodnem robu pa se bo proti Balkanu spustila zelo mrzla zračna masa. Glavnina mrzlega zraka bo vzhodno od nas, vendar bodo tudi proti nam pronicali precej hladnejši celinski severovzhodni tokovi.

Od sobote bo vremenska slika postala bolj celinka. Anticiklon bo namreč uspel zaustaviti zmerne atlantske tokove, tako da se bo težišče pomaknilo na severovzhod, ki se je medtem v zadnjih dneh občutno ohladil.

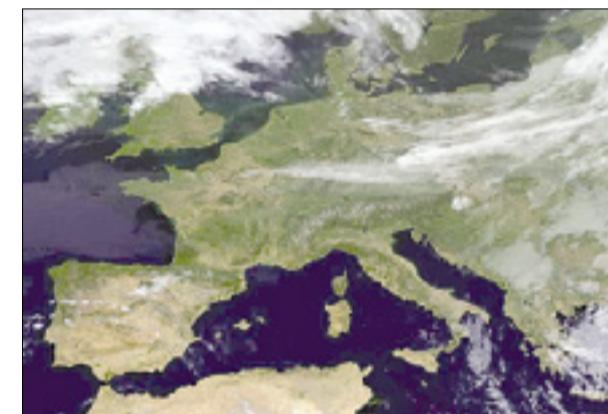
Ob spustu obsežnega mrzlega območja proti Balkanu bodo zapahali severovzhodni vetrovi, pri nas šibka do zmerna burja, živo srebro pa se bo začelo spuščati.

V soboto bomo že namerili nižje temperature kot v zadnjih dneh, ko se ničla zadržuje nad višino 2000 metrov. Višek mraza pa bomo beležili v nedeljo in pondeljek. Z izjemo obmorskega pasu se bodo temperature ponoči povsod spustile pod ničlo, tudi na Kraški planoti, ob morju

pa bodo praktično pri ničli. Konec tedna pa bo vsekakor sončen in vetroven, zato bodo tudi najvišje dnevne temperature občutno nižje od sedanjih. Živo srebro se bo v nedeljo čez dan zadržalo le malo nad 5 stopinjam Celzija, tudi v ponedeljek bo razmeroma hladno. Pravzaprav bi lahko zapisali, da se temperature končno vračajo v dolgoletno normalnost, vse kar se je dogajalo dolej, je bilo precej nenavadno.

Prihodnji teden bo, kot kaže, prehoden pred verjetnim pomembnejšim preobratom, ki bi se moral udejaniti okrog 20. januarja. V preteklih dneh je kazalo, da bo do občutnejšega zimskega poslabšanja prišlo že v začetku prihodnjega teden, kar pa zadnji izgledi zanikajo. Ob spustu mrzlega severovzhodnega zraka namreč nad našim širšim okoljem ne bo zadostiti vlage, da bi lahko prišlo do omembe vrednih padavin. Okrog 20. januarja pa naj bi se to udejanilo. Tedaj kaže na spust severnoatlantskega zraka ob hkratnem doprinosu mrzlega celinskega, kar bi lahko povzročilo večnevrozno zimsko poslabšanje, ki bi lahko po sedanjih izgledih, vsaj na papirju, prineslo nekaj snega tudi na Krasu. Termin je sicer še oddaljen, zato so spremembe vse prej kot nemogoče.

Na sliki: nad nami se še vedno zadržuje anticiklon

60. OBLETNICA Pester program Festivala Ljubljana

Festival Ljubljana bo letos obeležil 60. izdajo, ki bo po napovedih organizatorjev od konca junija do predvidoma sredine septembra ponudila pester koncertni in gledališki program. Jubilejno izdajo bo 20. junija v Cankarjevem domu uvedel veliki koncert Dunajskih filharmonikov pod vodstvom svetovno znane dirigente Simona Rattla.

Med koncertnimi vrhunci festivala bodo še gostovanje Sankt-peterburškega filharmoničnega orkestra in dirigenta Jurija Temirkanova, koncert opernih arij s sopranistko Invo Mula, baritonistom Leom Nuccijem in dirigentom Ivanom Repušičem ter koncert Komornega orkestra Dunajskega koncertnega združenja in Komornega orkestra iz Perugie.

Ljubitelje baleta bo razveselila novica, da se v slovensko prestolnico vrača balet Bejart balet iz Lozanne, tokrat s Posvečenjem pomladni, glasbenim delom Igorja Stravinskega. S kulturnim muzikalom "Jesus Christ Superstar" se vrača tudi Producija Bronowski, ki je lani prepricala z muzikalom Lasje.

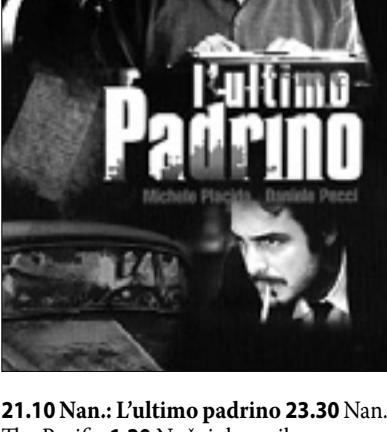
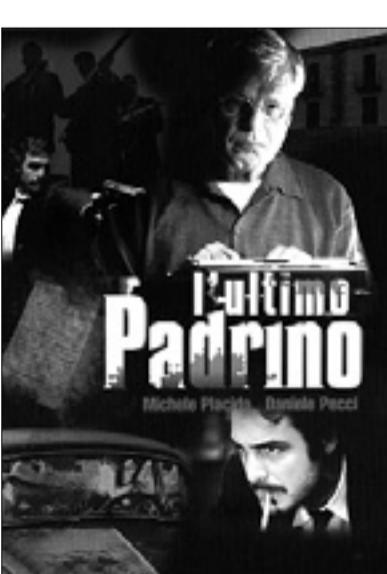
Z ljubiteljev gledališča bo prava poslastica drama Miroslava Krleže Gospoda Glembajevi v izvedbi beograjskega gledališča Atelje 212. V predstavi vlogi Nacija Glembaja nastopa Boris Cavazza. Režiser Tomaz Pandur bo letos gledališki del festivala dopolnil s klasično grško tragedijo Medea.

Organizatorji objavljajo še tradicionalni koncert Vlada Kreslinja ter ponovno osvojitev Kongresnega trga, skupaj s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in najboljšimi slovenskimi vokalnimi solisti, na Poletni noči.

bor in partnerska mesta ampak vsa Slovenija, potrebuje malce več svetlobe, ki bi osvetlila dejansko stvarnost in pregnala temne zadeve, ki se plestejo ves čas," je poudaril.

V protokolarnem delu bodo zbrane nagovorili častni pokrovitelj EPK, predsednik republike Danilo Türk, evropska komisarka za kulturo Andruša Vassiliu, mariborski župan Franc Kangler in generalna direktorica zavoda Maribor 2012 Suzana Žilič Fišer. Sledil bo umetniški program z več kot 100 nastopajočimi, med katерimi bodo Sabina Cvilak, Tomi Menglj, Maja Keuc in Rok Golob. Voditelji bodo Tadej Toš, Polona Juh in Marko Mandić, vse skupaj pa naj bi stalo okoli 420.000 evrov. (STA)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik in vremenska napoved **10.55** 14.10, 18.15 Resn. show: Grande Fratello **12.11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentroVetrine **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.10** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: The Money Drop **20.00** Dnevnik **20.30** 2.00 Variete: Striscia la notizia **21.10** Film: Ti presento un amico (kom., It., '10, r. C. Vanzina, i. R. Bova) **23.10** Aktualno: Matrix **1.10** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Fantaghirò **3.7.25** Risanke **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Nan.: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Film: I tre investigatori e l'isola misteriosa (pust., Nem., '07, r. F. Baxmeyer) **17.30** Risanka: Dragon Ball **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI: Scena del crimine **21.10** Film: True Justice - Incrocio mortale (akc., ZDA '10, i. S. Seagal)

23.10 Nan.: Nikita (i. Margaret Quigley) **0.55** Dnevnik - pregled tiska **1.10** Nan.: Highlander

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Aktualno: Dopo il Tg... Attualità (pon.) **8.00** Dok.: Italia da scoprire **8.30** Dnevnik **9.00** Variete: Domani si vedrà **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Koncert: Voci dal Ghetto **12.05** Aktualno: Salus Tv **12.25** Rotocalco ADN Kronos **12.45** Dok.: Borgo Italia **11.30** Dnevnik **14.05** Variete: Copertina da Udine **15.05** Videomotori **16.00** Dok.: Piccola grande Italia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Patriomonio dell'Unesco **19.30** Dnevnik **20.05** Aktualno: Fede, perché no? **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Nan.: The F.B.I. **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Film: Terror island (triler, r. E. Dimon, i. M. Jokovic)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffee Break **11.10** Aktualno: L'aria che tira **12.25** Variete: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Infelici e contenti (kom., It., '92, r. N. Parenti, i. R. Pozzetto) **16.15** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **17.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.30** 0.40 Variete: G'Holiday **20.00** Dnevnik **20.30** 1.15 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: Piazzapulita **0.00** Dnevnik

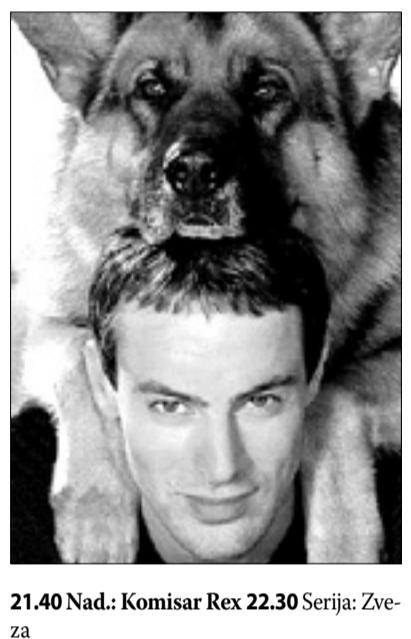
Slovenija 1

6.10 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi (pon.) **7.00** Dobro jutro! **10.10** Risanke **10.25** Kviz: Male sive celice (pon.) **11.30** Ris. nan.: Slavna peterica **12.00** Porocila **12.05** Dok.: Slovenski vodni krog (pon.) **12.30** Odd. o znanosti: Ugriznimmo znanost (pon.) **13.00** Porocila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Svet v letu 2011 (pon.) **14.30** Dok. feljton: Oblika z razlogom (pon.) **15.00** Porocila **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** Turbolacija (pon.) **16.15** Prava ideja! (pon.) **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.25** Babilon.tv (pon.) **17.50** Nočna panorama

Nad.: Odhod **18.30** Minute za jezik (pon.) **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Pogledi Slovenije **21.30** Na lepše - odd. Tv Koper **22.00** Odmevi, kulturne, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Osmi dan **23.35** Dok. serija: Okus Irana **0.20** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti (pon.) **1.10** Dnevnik Slovencev in Italiji **1.35** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.00 Zabavni infokanal **10.20** dobro jutro (pon.) **13.05** Moški komorni zbor iz Bolgarije: Imago Sloveniae **14.10** Biatlon - SP, posamezno (M) **16.00** Misija Evrovizija (pon.) **18.05** Nad.: Vrnitev v Cranford **19.00** Univerza **19.25** Koncert: Red Five Point Star **19.50** Žrebanje deteljice **20.00** Film: Transamerika (ZDA)

21.40 Nad.: Komisar Rex **22.30** Serija: Zvezza

Slovenija 3

6.00 10.00, 19.55 Sporočamo **8.00** 10.30, 15.30 Porocila, Tvs1 **9.10** 21.30 Žarišče **11.05** Na tretjem... **13.30** Dnevnik Tvs1 **15.00** Globus **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **23.15** Odmevi (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Effe's Inferno **15.30** Nautilus **16.00** City Folk **17.30** Alpe Jadran **18.00** 23.15 Izostritev **18.35** 0.15 Vremenska napoved **18.40** 23.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Športna oddaja **20.00** Violinske note za okolje, vodi Gisella Pagano **21.10** Koncert: Rex **22.15** Kino premiere **23.45** Kraji in običaji

14.00 Jamie - obroki v pol ure (kuh. sejirja) **14.30** Zdravilna moč narave (dok. sejirja) **15.35** Nad.: Moji dve ljubezni **16.25** 17.10 Nad.: Eva Luna **17.00** 24 UR poroldne, Novice **17.30** Nad.: Zmagoslavje ljubezen skozi želodec **19.55** 24UR vreme **19.00** 24UR **20.00** Film: V objemu čarovnice (ZDA) **21.45** 24UR zvečer, Novice **22.15** Nan.: Na kraju zločina - NY **23.05** Nan.: Mentalist **0.05** Nan.: Nevarna igra **0.45** 24UR (pon.) **1.45** Nočna panorama

Kanal A

7.15 Ninja želje (ris. serija) **7.40** Tom in Jerry (ris. serija) **8.00** Svet (pon.) **8.55** Družina za umret (hum. nan.) **9.20** 13.20 Vsi županovi može (hum. nan.) **9.45** 15.55 Pa me ustrelj! (hum. nan.) **10.10** 16.20 Nan.: Tekški mož postave **11.00** Astro Tv **12.00** 18.55 Nan.: Newyorški gasilci **12.50** Tv produža **13.50** Film: Romanca v Seattlu (ZDA) **17.10** Nan.: Na kraju zločina: CSI - New York **18.00** 19.45 Svet

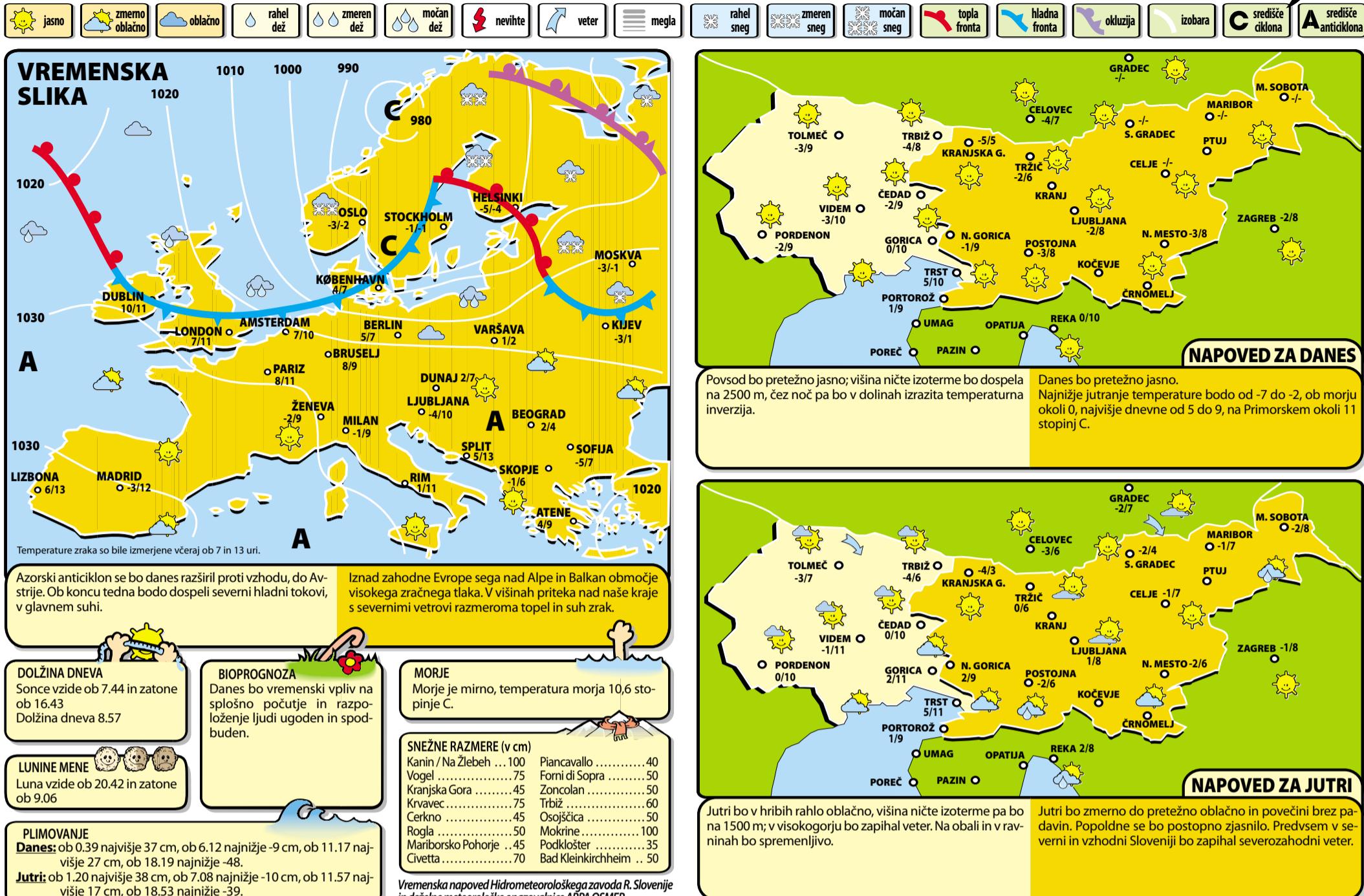
20.00 Film: Vertical limit (ZDA) **22.10** Nan.: Kri in pesek

RADIO

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro: napovednik; 8.00 Porocila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (Loredana Gec in Marko Sancin); 10.00 Porocila; 10.10 V novi dan - Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 12.15 Iz oči v oči (pripr. Vida Valenčič) gost oddaje bo dr. Danijel Bešić Loredan; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi Val; 17.00 Porocila in kulturna kronika; 17.30 Odprtka knjiga: Arto Paasilinna: Zajčje leto - 5. nad.; 18.00 Kulturne diagonale - Film, kamera, ekran; Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Porocila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jurjanik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiskov; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje za zdravje; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Medijska abeceda; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica: novoletni koncert Pihalnega orkestra Komen; 19.00 Večerni dnevnik; 20.00-22.00 Glasbeni aboma; 22.30 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Od glave do repa, hip hop in Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.13, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 D

VESOLJE - Nepotrjeno razkritje filma Boštjana in Žiga Virca

Josip B. Tito naj bi Američanom pomagal osvojiti Luno pred Sovjeti

LJUBLJANA - Slovenska ustvarjalca Boštjan in Žiga Virc napovedujeta dokumentarno drama o domnevem skrivnem jugoslovanskem vesoljskem programu, ki naj bi ga ZDA odkupile od Titova. Na portalu YouTube sta objavila napovednik z naslovom "Houston, težave imamo", ki si ga je ogledalo že skoraj 100.000 ljudi, vzbudil pa je tudi veliko pozornosti v hrvaških medijih.

Mlada slovenska avtorja napoveduja "razkritje ene največjih skrivnosti vesoljske tekme med hladno vojno". Predmet njune raziskave je "skrivnostna resnica", po kateri naj bi ZDA v začetku 60. let minulega stoletja odkupile jugoslovanski vesoljski program, potem ko so ugotovile, da izgubljajo boj s takratno Sovjetsko zvezjo v tekmi za osvajanje vesolja.

Navajata, da je bila Jugoslavija v času Josipa Broza Tita "tretji ključni igralec" v vesoljski tekmi, zahvaljujoč načrtom znanega slovenskega inženirja rakete tehnologije Hermana Potocnika-Noordung-a. Tito naj bi se bil odločil prodati znanje s tega področja takratnem ameriškemu predsedniku Johnu F. Kennedyju. ZDA naj bi potem Jugoslaviji zagotovile veliko denarno pomoč.

Do prodaje naj bi prišlo leta 1961 po Titovem obisku v Washingtonu, nato pa naj bi ZDA že tri mesece kasneje objavile svoj pohod na Luno. Domnevni jugoslovanski vesoljski program naj bi leta 1948 začeli razvijati globoko v nedrini vojaške Željava pri Bihaću, na meji med Hrvatsko in BiH. "Objekt 505", kjer je bilo sicer veliko podzemno letališče nekdanje jugoslovanske armade, naj bi bil dejansko največje podzemno vesoljsko središče v Evropi, še domnevata avtorja.

Žiga Virc, sicer režiser filma Trst je naš, je za STA pojasnil, da so trenutno sicer še v "fazi razvoja projekta" in da še vedno preverjajo nekatera dejstva. Okoli 80 odstotkov trditev iz napovednika na YouTube je sicer potrjenih, je dejal.

Dodal je še, da je napovednik namenjen predvsem iskanju koprodukcjskih partnerjev. Načrtujejo pa, da bodo s produkcijo filma začeli nekje v prihodnjem letu, je še pojasnil. (STA)

Jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito in ameriški predsednik John F. Kennedy

VESOLJE - Zmagala je likovni natečaj na temo Vesolje in vesoljska plovila

Enega od satelitov programa Galileo bodo poimenovali po slovenski učenki Tari

LJUBLJANA - Slovenska nacionalna žirija je za zmagovalko likovnega natečaja na temo Vesolje in vesoljska plovila, ki ga je za otroke iz Slovenije organizirala Evropska komisija, razglasila 10-letno učenko osnovne šole Kašelj iz Ljubljane Taro Keber. Po zmagovalki natečaja bodo poimenovali enega od satelitov iz evropskega navigacijskega programa Galileo. Natečaj je lani potekal v 27 članicah EU. Po zmagovalcih iz vseh 27 držav pa se bodo imenovali sateliti, ki jih bodo v naslednjih letih kot del navigacijskega programa Galileo izstrelili v vesolje. Prva dva, Natalija in Thijs, imenovana po učenki iz Bolgarije in učencu iz Belgije, že krožita okoli Zemlje od lanskega oktobra. Taro bo sestavni del sistema Galileo, ko bodo izstrelili tudi "slovenski" satelit, so za Evropsko komisijo in Evropsko vesoljsko agencijo sporočili iz Media Consulta Slovenija. Iz Slovenije je na natečaj prispealo 440 risb, Taro stvaritev iz naslovom Vesolje ka-BUM pa je kot najboljšo po več krogih odločanja izbrala nacionalna žirija, ki so jo sestavljali pisateljica in ilustratorka Lila Prap (Lilijana Praprotnik Zupančič), novinar, poznavalec kozmonavtike in direktor Vesoljske tiskovne agencije Vojko Kogej in Lara Sheppard Kančud iz predstavništva Evropske komisije v Sloveniji. (STA)

VRAŽJEVERJE - Statistična raziskava

Petek, 13., ni nevarnejši od drugih petkov v letu

BERLIN - Petek, 13., velja za še posebno nesrečen dan. Vendar je raziskava v Nemčiji pred prvim letosnjim petkom, 13., ki bo 13. januarja, pokazala, da ta dan ni nič nevarnejši od drugih petkov v letu. Do te ugotovitve so prišli ob primerjavi statističnih podatkov o nesrečah iz zadnjih treh let, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Ob petkih, 13., se je v Nemčiji v povprečju zgodilo 1430 nesreč, kar je celo šest manj, kot se jih v povprečju zgoditi ob drugih dnevih, je za dpa povedala predstavnica zdravstvene zavarovalnice, ki je izvedla raziskavo. Razlog za niže število nesreč na petek, 13., je po njenem mnenju v tem, da so ljudje na ta dan previdnejši kot sicer.

Vraževerje, da petek, 13., privnaša nesrečo, se je pojavilo še 20. stoletju. Po drugi strani je sama številka 13 vedno veljala za zlovesčo, pa tudi petek že Sveti pismo

opisuje kot nesrečen dan. Adam in Eva naj bi na petek jedla prepovedano jabanko, na petek je bil križan Jezus Kristus. V srednjem veku so meseci, ki so se začeli s petkom, veljali za nesrečne.

V Svetem pismu je 12 apostolov, pri zadnji večerji pa je za mizo sedelo 13 mož, trinajsti je bil Juda Iškariot, ki je izdal Kristusa. Tudi v poganski mitologiji je 12 bogov mirno sobivalo, s prihodom trinajstega, Lokisa, pa je izbruhnil boj, v katerem je umrl ljubljenev vseh bogov, Baldur.

Ker število 13 velja za nesrečnega, številni hoteli nimajo sobe št. 13, pa tudi nekatere letalske družbe na svojih letalih nima 13. vrste.

Vsako leto je najmanj en petek, 13., in največ trije. Letos bo do "nesrečni petki" poleg v januarju še aprila in julija, še naveja dpa. (STA)